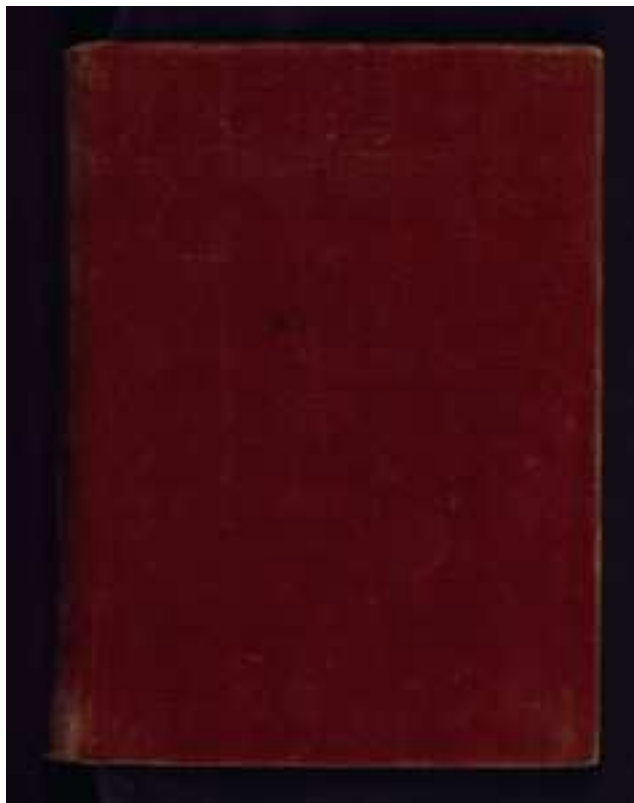

A digital facsimile of Walters Ms. W.188, Book of Hours in Dutch

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2011

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.188
Descriptive Title	Book of Hours in Dutch
Text title	Book of Hours
Author	<i>Authority name:</i> Grote, Geert, 1340-1384 <i>Note:</i> Translator
Abstract	This illuminated Book of Hours was produced in the second quarter of the fifteenth century. It is written in the Netherlandish translation of Geert Grote. Although lacking in full-page miniatures, the manuscript contains eighteen historiated initials by the Masters of Zweder van Culemborg with ornamental initials and decoration throughout.
Date	Second quarter of the 15th century CE
Origin	Utrecht
Artist	<i>Supplied name:</i> Masters of Zweder van Culemborg
Form	Book
Genre	Devotional
Language	The primary language in this manuscript is Dutch; Flemish.
Support material	Parchment Thin to medium cream parchment with a fine nap surface
Extent	Foliation: i+256+i Modern pencil foliation in lower right corners (followed here); pencil foliation in upper right corners, partially erased
Collation	Formula: i, 1(4,-1), 2-3(6), 4-11(8), 12(10,-1), 13-18(8), 19(4), 20-33(8), 34(4), i Catchwords: None Signatures: None Comments: Quires begin on fols. 1(1), 4(2), 10(3), 16(4), 24(5), 32(6), 40(7), 48(8), 56(9), 64(10), 72(11), 80(12), 89(13), 97(14), 105(15), 113(16), 121(17), 129(18), 137(19), 141(20), 149(21), 157(22), 165(23), 173(24), 181(25),

189(26), 197(27), 205(28), 213(29), 221(30), 229(31),
237(32), 245(33), 253(34)

Dimensions 10.2 cm wide by 14.4 cm high

Written surface 5.3 cm wide by 8.4 cm high

Layout Columns: 1
Ruled lines: 14

Contents *fols. 1r - 256v:*
Title: Book of Hours
Hand note: Written in Gothic bookhand (textura quadrata)
Decoration note: Eighteen historiated initials by the Masters of Zweder van Culemborg; no full-page miniatures, although what appear to be the impression of a former stub after fol. 96 (end of gathering 8) and slice marks in the gutter after fol. 174 suggesting inserted full-page miniatures, now removed, before fols. 89 and 175, with others possibly originally facing fols. 16r, 122r, and 141r; ornamental initials throughout (1 to 8 lines high); capitals stroked in red; folios with historiated initials have baguettes along the outer side of the text column and borders as well as inner margins with floral decoration

fols. 1r - 3r:
Title: Computistical tables for the years [cccc]xxxv-[cccc]xvi (1435-1516)
Text note: Easter tables

fols. 4r - 15v:
Title: Calendar
Text note: Calendar for Use of Utrecht; full, graded red and black; entries include Victoer martelaer (October 10)

fols. 16r - 88r:
Title: Hours of the Virgin
Incipit: Here du salte opdoen mine lippen

Decoration note: Historiated initials on fols. 16r, 31v, 47v, 53r, 59r, 65r, 71r, and 81v following the Passion cycle sequence for the Hours of the Virgin

fols. 89r - 121v:

Title: Short Hours of the Holy Spirit

Incipit: O Here du salte opdoen myn lippen

Decoration note: Historiated initials on fols. 89r, 96r, 100r, 104r, 108r, 112r, and 117v

fols. 121v - 140v:

Title: Short Hours of the Holy Cross

Rubric: Hier beghint dat corte cruus ghetide

Incipit: O Here du salte opdoen mine lippen

Decoration note: Historiated initial on fol. 122r

fols. 141r - 174v:

Title: Seven Penitential Psalms and litany

Incipit: Here in dynre verboghenheit en straffe

Decoration note: Historiated initials on fols. 141r and 175r

fols. 175r - 256v:

Title: Office of the Dead and the Minor Office

Rubric: Hier beghint die vighelie in duutsche

Incipit: Mi hebben ombevanghen die suchten des doets

Text note: Minor Office begins on fol. 248v

Decoration note: Historiated initial on fol. 175r

Decoration

fol. 16r:

Title: Arrest of Christ

Form: Historiated initial "H," 7 lines

Text: Hours of the Virgin: Matins

fol. 31v:

Title: Christ crowned with thorns

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: Lauds

fol. 47r:

Title: Christ before Pilate

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: Prime

fol. 53r:

Title: Flagellation

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: Terce

fol. 59r:

Title: Christ carrying the cross

Form: Historiated initial "G," 7 lines

Text: Hours of the Virgin: Sext

fol. 65r:

Title: Crucifixion

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: None

fol. 71r:

Title: Deposition

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: Vespers

fol. 81v:

Title: Entombment

Form: Historiated initial "B," 6 lines

Text: Hours of the Virgin: Compline

fol. 89r:

Title: Trinity

Form: Historiated initial "O," 7 lines

Text: Hours of the Holy Spirit: Matins

fol. 96r:

Title: Visitation

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Holy Spirit: Prime

fol. 100r:

Title: Nativity

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Holy Spirit: Terce

fol. 104r:

Title: Annunciation to the shepherds

Form: Historiated initial "G," 6 lines

Text: Hours of the Holy Spirit: Sext

- fol. 108r:*
Title: Adoration of the Magi
Form: Historiated initial "G," 6 lines
Text: Hours of the Holy Spirit: None
- fol. 112r:*
Title: Flight into Egypt
Form: Historiated initial "G," 6 lines
Text: Hours of the Holy Spirit: Vespers
- fol. 117v:*
Title: Presentation in the temple
Form: Historiated initial "B," 6 lines
Text: Hours of the Holy Spirit: Compline
- fol. 122r:*
Title: Harrowing of hell
Form: Historiated initial "O," 8 lines
Text: Short Hours of the Holy Cross
- fol. 141r:*
Title: St. Michael with scales
Form: Historiated initial "H," 7 lines
Text: Seven Penitential Psalms
- fol. 175r:*
Title: Two souls kneel in prayer in purgatory
Form: Historiated initial "M," 7 lines
Text: Office of the Dead

Binding

The binding is not original.

Bound by Gruel and Engelmann, late nineteenth / early twentieth century; red-brown velvet over millboard, sewn on five recessed cords; all edges gilt

Provenance

Made for anonymous patrons in the second quarter of the fifteenth century

Melchior Parsoens (ink signature, outer margin, fol. 4r)

Gruel and Engelmann, collection no. 94, Paris (bookplate, front pastedown)

Henry Walters, Baltimore, purchased from Gruel and Engelmann, Paris, June 9, 1903

Acquisition

Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters bequest

Bibliography

De Ricci, Seymour. *Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada*. Vol. 1. New York: H. W. Wilson Company, 1935, p. 791, no. 216.

Byvanck, A. W. "Kroniek der Noord-Nederlandsche Miniaturen. 3." *Oudheidkundig Jaarboek*, 4th series, 9 (1940): 36, fig. 17 (fol. 122).

Sterling, Charles [Charles Jacques, pseud.]. *La peinture française: les peintres du moyen âge*. Paris: P. Tisné, 1941, p. 78, no. 10.

Byvanck, A. W. *De middeleeuwsche boekillustratie in de Noordelijke Nederlanden*. Antwerp: De Sikkel, 1943, pp. 27-28, figs. 19-22.

Walters Art Gallery. *Illuminated Books of the Middle Ages and Renaissance: An Exhibition Held at the Baltimore Museum of Art*. Baltimore: Trustees of the Walters Art Gallery, 1949, no. 122.

Boström, K. "Un livre d'heures d'Utrecht au Musée National à Stockholm." *Nordisk Tidskrift för Bok- och Biblioteksväsen* 38 (1951): p. 162, no. 1.

Panofsky, Erwin. *Early Netherlandish Painting, Its Origins and Character*. Vol. 1. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1953, p. 102, note 4.

Miner, Dorothy. *Dutch Illuminated Manuscripts in the Walters Art Gallery*. *Connoisseur Yearbook* (1955): 66-77, fig. 11.

Diringer, David. *The Illuminated Book: Its History and Production*. 2nd ed. New York: Praeger, 1967, p. 448, pl. 7-31b.

Gorissen, Friedrich. *Das Stundenbuch der Katharina von Kleve*. Berlin: G. Mann, 1973.

Boot, C. "Medieval Netherlandic Manuscripts in Libraries in the State of Maryland." *Archief- en bibliotheekwezen in België* 56 (1985): 257-294.

Wieck, Roger S. *Time Sanctified: The Book of Hours in Medieval Art and Life*. New York: George Braziller, 1988, pp. 68-69, 220, fig. 50 (fol. 71r).

Contributors

Principal cataloger: Marrow, James

Catalogers: Devine, Alex; Walters Art Museum curatorial staff and researchers since 1934

Editors: Herbert, Lynley; Noel, William

Copy editor: Bockrath, Diane

Conservators: Owen, Linda; Quandt, Abigail

Contributors: Bockrath, Diane; Dutschke, Consuelo; Emery, Doug; Noel, William; Tabritha, Ariel; Toth, Michael B.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201

<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2009

W. 188

(de R. 216)

H. VI. 17

Woch	son	mare	he	die	pa	sch	Woch	pac	di	ort
	b	xxv	viii	in april			x	i	ii	
a	g	xxvi	viii	in april			viii	vi	iii	
	f	xxvii	i	mit wtg			vii	v	iiii	
	e	xxviii	iiii	in april			ix	iiii	iii	
	d	xxix	v	in april			viii	iii	ii	
c	b	xl	v	mit wtg			vii	i	i	
	a	xli	xvi	in april			x	o	vi	
	g	xlii	i	in april			vii	vi	v	
	f	xliii	xxi	in april			x	v	iiii	
e	d	xliiii	ii	in april			ix	iiii	iii	
	c	xlv	iii	mit wtgac			viii	iii	ii	
	b	xlv	xvii	in april			x	ii	i	
	a	xlv	ix	in april			ix	o	vi	
g	f	xlv	viii	mit wtg			vi	v	v	
	e	xlv	iiii	in april			ix	iiii	iii	
	d	l	v	in april			vii	iii	ii	
	c	li	xxv	in april			ix	ii	i	
b	a	lii	ix	in april			ix	o	vi	
	g	liii	i	in april			viii	vi	v	
	f	liiii	xxi	in april			x	v	iiii	
	e	lv	ii	in april			viii	iiii	iii	
d	i	lvi	iii	mit wtgac			vii	iii	ii	

	<i>Lopdiarē</i>	<i>sonnedag</i>	<i>fre on</i>	<i>weren</i>	<i>saet</i>	<i>chen</i>	<i>Woke dā</i>	<i>after dōst</i>	<i>dag</i>	<i>fridē</i>	<i>satal</i>
	b	hoy	xoy	in april	x	i	xuy				
	a	hoy	y	in april	vuy	vi	xb				
	g	hox	vuy	mit wotg	vi	vii	xbi				
f	h	lx	xuy	in april	ix	uy	xbij				
	d	lxi	v	in april	vuy	ii	xbiij				
	e	lxij	xvuy	in april	x	y	xix				
	h	lxij	x	in april	ix	i	x				
a	g	lxiii	i	in april	vuy	vi	y				
	f	lxiv	xuy	in april	ix	v	uy				
	e	lxv	vi	in april	vuy	uy	uy				
	d	lxvij	uy	mit wotg	vuy	y	v				
c	b	lxvij	xvij	in april	x	i	vi				
	a	lxix	y	in april	vuy	o	vij				
	g	lxx	xxij	in april	x	vi	vuy				
	f	lxxi	xuy	in april	ix	v	ix				
e	d	lxxij	uy	mit wotg	vuy	ii	x				
	c	lxxij	xvuy	in april	x	y	xi				
	b	lxxij	x	in april	ix	i	xij				
	a	lxxv	vi	mit wotg	vuy	o	xij				
g	f	lxxvi	xuy	in april	ix	v	x				

Sancti Jacobi
sonnend

Jacobi

Paediche

after
wynter II

after

after
after

	e	lxviiij. vi	in april	viii	iii	xv
	d	lxviiij. x	nit wtg	vi	ii	xvi
	c	lxviiij. xi	in april	ix	i	xvii
b	a	lxviiij. ii	in april	viii	o	xviii
	g	lxviiij. xii	in april	x	vi	xix
	f	lxviiij. vii	in april	viii	v	i
	e	lxviiij. ii	nit wtg	vii	iiii	ii
d	c	lxviiij. xviii	in april	x	ii	iii
b	a	lxviiij. iii	in april	viii	i	iiii
	a	lxviiij. vi	nit wtg	vii	o	v
	g	lxviiij. xv	in april	ix	vi	vi
f	e	lxviiij. vi	in april	viii	iiii	vii
d	c	lxviiij. xix	in april	x	iii	viii
	c	lxviiij. xi	in april	ix	ii	ix
b	a	lxviiij. ii	in april	viii	i	x
a	g	lxviiij. xii	in april	ix	vi	xi
	f	lxviiij. vii	in april	viii	v	xii
	e	lxviiij. ii	nit wtg	vii	iiii	xiii
d	c	lxviiij. xviii	in april	x	iii	xiiii
b	a	lxviiij. iii	in april	viii	i	xv

soned he

are ons

dagē

paechē

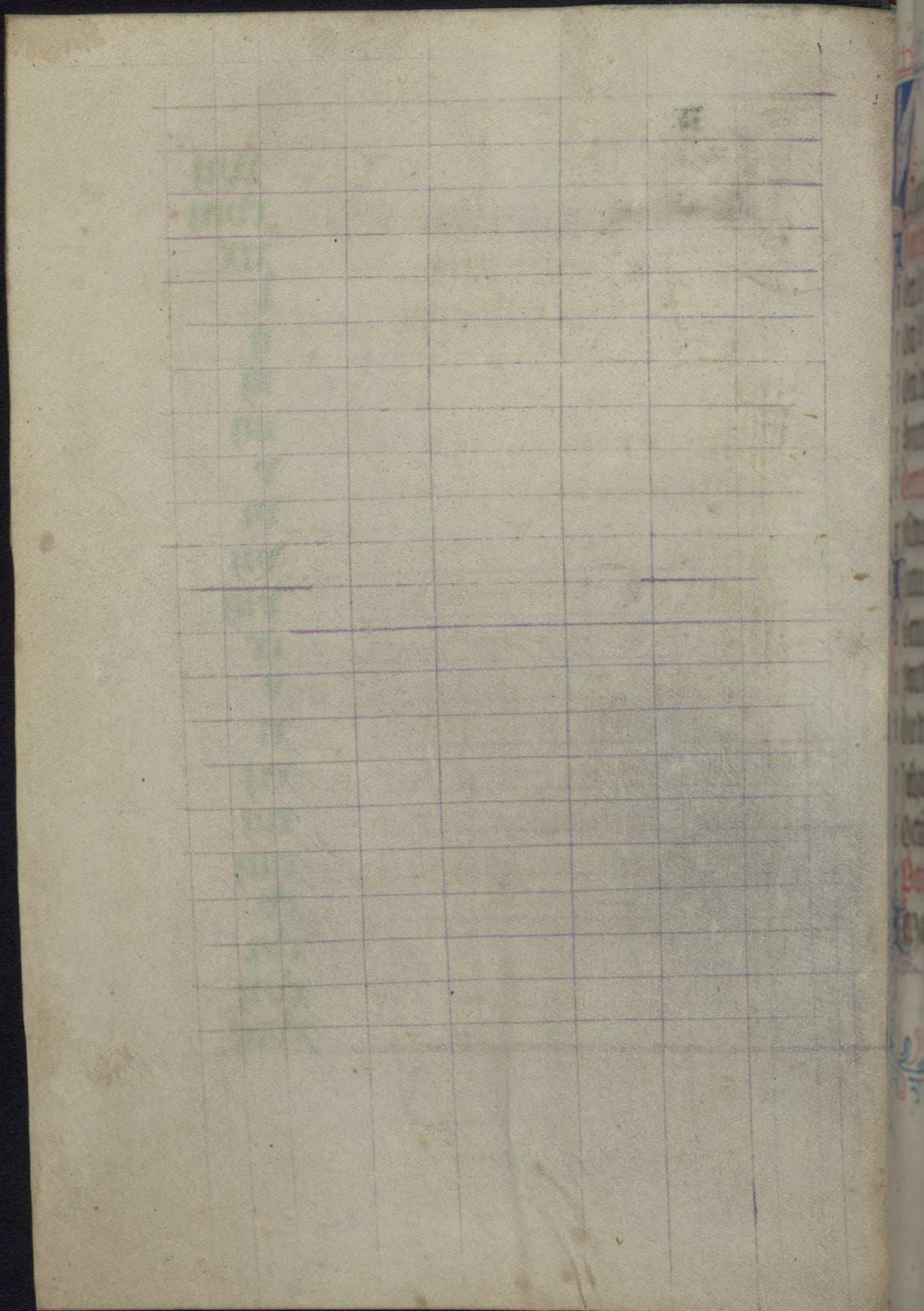
**att wint
weken.**

dagē

**fulde
getal**

a	xxviij	vi	mit wint	vii	o	xxi
g	xxviij	v	in april	ix	vi	xxij
f	xxix	i	mit wint	vii	v	xxviij
e	d	ix	in april	x	iiij	xxix
c	i	xi	in april	viiij	ij	i
b	ij	xxviij	in mit	vi	i	ij
a	iii	xviij	in april	ix	o	iii
f	g	viiij	in april	vii	vi	iiii
e	v	xxiiij	in mit	v	iiij	v
d	vi	xiij	in april	viiij	iiij	vi
c	vii	iiij	in april	vii	ij	vii
a	b	viiij	in april	x	i	viiij
g	ix	viiij	in april	vii	vi	ix
f	x	xxxi	in mit	vi	v	x
e	xi	xx	in april	ix	iiij	xi
c	d	xii	in april	viiij	ij	xii
b	xiii	xxviij	in mit	vi	i	xiii
a	xiiii	xviij	in april	ix	o	xiiii
g	xv	viiij	in april	vii	vi	xv
e	f	xvi	in mit	v	v	xvi

xvii
xviii
xix
i
ii
iii
iiii
v
vi
vii
viii
ix
x
xi
xii
xiii
xiv
xv
xvi
xvii
xviii
xix

W

b

KL

Cumque

xliv

e

viii

f

xvi

V

L

xiii

U

手

William Lardner

xbij	b	Marcellus paeus
vij	c	Anthonijs abt.
	d	Prisca ioncfrou
xv	e	Marius en marthe
iiij	f	fabiaen en sebastiaē
	g	Agniet ioncfrou.
xij	A	Vincent mīr
i	b	Emerenciana ioncf
	c	Thymotheus apostel
ix.	d	Pouwels bekeert
	e	Policarpus bisscop
xbij	f	Johan guldemont
vi	g	Octā agnieten
	A	Valerius bisscop
xiiij	b	Aldegont ioncfrou
ij	c	Ignacius bisscop

KE

Dulle.

ri d Brigida ioncfrou
e **Ons vrou lichtnus**

xix f Blasius bisscop.

viii g Philens bisscop

Aechte ioncfrou

xvi b Dozothrea ioncfrou

v c Augulus bisscop

d Helena keyserinne

xiii e Appollonia ioncfrou

ii f Scolastica ioncfrou

g Desiderius bisscop

x **A**gulalie ioncfrou

b Steuen bisscop

xviii c Valentijn mē

vii d Faustine ioncfrou

	e	Juliane ioncfrou
rb	f	Polycarpus ioncf
iii	g	Symon bisscop.
	A	Gabyri paeus
rx	b	Eucharis bisscop
i	c	Ieremias maertelaren
	d	Peter ad cathedra
ix	e	Vigilie
	f	Matthys apostel.
rxv	g	Walburgh ioncfrou
vi	A	Alexander bisscop
	b	Leander bisscop
rxiii	c	Komaen bisscop

KE

Meerte.

iiij	d	Albijn bisscop
	e	Lucius bisscop
xi	f	Celidonius mīr
	g	Adriaen mīr
xix	A	Isaac mīr
viii	b	Victoer en victorijn
	c	Thomases vā aquinē
xvi	d	Perpetue ioncfrou
v	e	Veertich mīr
	f	Candidus mīr
xiii	g	Matronne ioncfrou
ii	A	Gregorius paeus.
	b	Leo paeus.
x	c	Innocencius paeus
	d	Longinus mīr.

xxviii	e	Herenbrecht bisscop
vii	f	Gheertruit ioncf
	g	Alexander bisscop
xx	A	Joseph marien huere
iiii	b	Gutbrecht bisscop
	c	Benedictus abt.
xxi	d	Pouwels bisscop
i	e	Victoriaen mē
	f	Pigmenis priester
ix	g	Ons vrou boetscap
	A	Lutgherus bisscop
xxvii	b	Ons heren uerrisinge
vi	c	Guntram coninc
	d	Eustrachius conf
xxiii	e	Eulalie ioncfrou
ii	f	Galbine ioncfrou

XXIIII Aprille

	g	Theodora ioncfrou
xi	A	Ruthenius biffcop
	b	Theodofius biffcop
xix	c	Ambrofius biffcop
viii	d	Gaudiam conf.
xvi	e	firmyn nır
v	f	Polucius priester
	g	Celestinus machar
xiii	A	Maria van egypte
ii	b	Appollonia priester
	c	leo paeus
x	d	Steuen nır.
	e	Eufemie ioncfrou
xviii	f	Tyburcius nır
vii	g	Helena ioncfrou

A Calixtus paeus.

rv b Peter confelloer

iii c Eleuther confelloer

d Anthonius conf

xii e Victor mīr

i f Marcellin bisscop

g

ix **A** Jozus ridder.

b Sydrac en abdenago

rvii c Marcus ewangelist

vi d Cletus paeus.

e Anastasius paeus

xiii f Vitael paeus

ii g Peter van meplanē

A Quintyn mīr.

KE

Mepe

xi b. Philips en iacobs,

c Anastaes bisscop

xix d. **Dat cruce gheuonde**

viii e. floxiaen nîr

f. Onsheren hemeluaert

xvi g. Johan latynsche poert

v **A** Juuenael nîr

b. Wiro bisscop

xiii c. Macharijs nîr

ii d. Gordiaen nîr

e. Amant bisscop

x f. **Pantraes nîr**

g. **Seruaes bisscop.**

xviii **A**

vii b. Sophie ioncfrou

	c	Pergrinus bissc
rb	d	Augustyn paeus
iii	e	Orbaen paeus
	f	Potenciaen ioncf
ru	g	Basilha ioncfrou
i	A	Valentijn nrr.
	b	Castus nrr
ix	c	Desiderius bisscop
	d	Donatiaen nrr
rbij	e	Orbaen paeus
vi	f	Augustyn bisscop
	g	Heer priester.
ru	A	Germaen bisscop
iiij	b	Marinyn bisscop
	c	Felix paeus.
xi	d	Petrnelle ioncf

KE

Wedmaent.

e Symon medus mīr

rix **f** Merellus paeus.

viii **g** Lamentyn mīr

xvi **A** Quintyn bisscop

v **b** Bonifaces bisscop.

xiii **c** Vincencius mīr

ii **d** Pouwels bisscop

x **e** Prunus ende felinae

xviii **f** Aldegont ioncfrou

vi **g** Barnabas apostel

xiiii **b** S' odulf confessoer

iii **c**

xvi **d** Valerius bisscop.

v **e**

uy f Iustyn en aureus
g Quiriacus bisscop

ry **A** Martelliaen mīr

i b Prothasius mīr

c Regina ioncfrou

ye d Albijn mīr

e r^e martelaren

ey f Vigilie

vi g Johan baptist

A Lebuyn confeltoer.

cuy b Johan en paulus

uy c Seuen slapers.

d Vigilie

ri e Peter en pouwels.

f Pouwels ghedrickens.

KE

Hopmaent.

ric g Kombout bisscop

rbuy **A** Ons vrou vandinge.

b Thomaes uerheue

xbi c **Martijn** soudewox

v d Ryndemus nîr

e Octa peter en poudels

riy f Willibalt bisscop

y g Kylaen nîr

A Effrem abt

x b Die vij broeders

c Benedictus iu heue

rbuy d Ermathen nîr

vij e Margriet ioncfrou

f Rogatus nîr

rb g Scrydinge d apostele.

iiij	A	hilarius bisscop
	b	Alexius confessoer
v	c	fredric bisscop
vi	d	Nicasius bisscop
vii	e	Joseph die gherechte
viii	f	Praxed ioncfrou
	g	Maria magdalena
ix	A	Appollinaris ioncf
x	b	Vigilie
	c	Jacob apostel.
xi	d	Anna ende ioachim
xii	e	Arnoulans priester
	f	Panthaleon mir
xiii	g	felix ende simplicis
	A	Abdon en sennes.
xiv	b	Germaen bisscop

KE

Oestmaent

vii c **Peter ad vincula**

xvi d **Struen paeus**

v e **Struens vindinghe**

f **Iustyn priester**

xii g **Dominicus priester**

ii **A** **Sirtus paeus**

b **Ons heren tiffiguratie**

x c **Cyracus mīr**

d **Vigilie**

xvii e **Lourens mīr**

vi f **Tiburtius mīr**

g **Clare ioncfrou**

xv **A** **ppolitus mīr**

iiii b **Vigilie**

c **Onser vrouwe hemelvaert.**

xij d Arnulfus confessoer

i e Octa laurens

f Magnus mīr

ix g Iodovic confessoer

A Bernaert abt.

xvii b Pruiatus bisscop

vi c Tymiotherus apost

d Vigilie

xviii e **Bertlmeus apost**

iii f Gregorius bisscop

g Herendus mīr

xi **A** Rufus mīr

xix b Augustijn bisscop

c **Johan onthoest.**

viii d felix ende audactus

e Paulyn bisscop

Kerstmaent.

rxvi f S gelis abt

v g Agnet uerheuen

Akenakel bisscop

xiij b Maerel bisscop

ij c Bertin abt

d Magnus confessoer

x e Regina ioncfrou

f **Ons vrou gheboert.**

xxvij g Gorgonius nre

vij **A**hylarius paus

b Prothus nre

xv c Maximyn bisscop

iiij d Philips bisscop

e **Dat cruce uerheue.**

xiij f Pycomedus nre

i	g	Eufemie ioncfrou
	A	lambert biffcop
ix	b	Cyrus biffcop
	c	Januarius mr
xvii	d	Vigilie
vi	e	Matheus apoftel.
	f	Marcurys mit fine gdel.
xiii	g	Tecla ioncfrou
ii	A	Robbert biffcop
	b	firmun biffcop
xi	c	Cypriaen biffcop
xix	d	Cofmas en da miac
	e	Michael enghel.
viii	f	Jheronimus priester
	g	

Klachtenmaent.

rbv **A** Remeyende baue.

v b Iodegaert bisscop

viij c Twier elvalder nīr

ij d franciscus nīr

e Appollinaer nīr

x f Romaen bisscop

g Severus bisscop

rbviij **A** Gertellus bisscop

vij b Denijs mit sine geselle

c **Victoer martelaer.**

rv d Rycalus confessoer

viij e Cypriaen nīr

f Theophilus bisscop

viij g Calixtus paers.

i **A** Et eluij nīr

b Galle confessor
 ix c Eufius mīr
 d Iude ewangelist
 xvi e Januarius mīr
 vi f Quintin mīr
 g xi meechden
 xii **A** Deuerus bisscop.
 iij b Deuerin bisscop
 c Columbaen mīr
 xi d Crispin en crispināe
 xix e Amant bisscop
 f Vigilie
 viij g **Symon en iude.**
A Ramsaus mīr
 xvi b Gusebius confessor
 v c Vigilie

HE

Onvermact

d Alce heilighen,

xij e Alce sielen.

ij f Hubrecht bisscop

g Amant confelloer

r **A**

b Ienaert abt

xvij c Wilboert bisscop.

vij d Die iij ghecroente

e Theodorus m^r

xv f Maertyn paus

iiij g Martyn bisscop

A Leuijn confelloer

xij b Brictus bisscop

i c

d Eugenijs conf

ix	e	Gethmaer abt
	f	Aulaen bisscop
xviii	g	Eusebiaen ioncfrou
vi	A	Lysbeth wedue
	b	Ponciaen paeus
xv	c	Matys nre
iii	d	Cecilie ioncfrou
	e	Clement paeus.
xii	f	Crisogonus nre
ix	g	Katherijn ioncfrou
	A	Inus paeus
xviii	b	
	c	Theodolius confelloer
xvi	d	Vigilie
vi	e	Andries apostel.

Wyntermäent

xiij f Iop bisscop

ij g Iongin nür

A Cassiaen nür

x b Barbara ioncfrou

c Julius nür

xviij d **Rydaes bisscop**

vij e Octā andries.

f **Ons vrou ontfangē**

xv g Peter nür

iiii **A** Gulalie ioncfrou

b Damæes pæus

xij c Valeric bisscop

i d Lucie en Joelt

e **Rychasius bisscop**

ix f **Marimum bisscop**

	g	lazarus mīr
rbij	A	
vi	b	
	c	Quiriacen mīr
riij	d	Vigilie
iiij	e	Thomaes apostel.
	f	Didimus en rīr mīr
ri	g	Victoria ionctiou
riij	A	Vigilie
	b	Korlaach
vij	c	S' Steven mīr
	d	Johan apostel.
rbij	e	Der kinder dach
v	f	Thomaes vā catelbige
	g	Dauid coninc
riij	A	Siluester paeus.

Ere du
 salte op
 doen mi
 ne lippen
 Ende mi
 ne mont
 sal voert

kundighen din lof. **ps.**

God wilt dencken in
 mijn hulpe. Here
 tot mi te helpen haeste.

Glorie si den vader en
 den soen ende den heilighe
 gheest. **A**ls was inde

beghinne ende nu ende al
toes en ewelike sonder eyn
de. Amen. *Inuitatorium.*

Inder eerlichheit der alre
salichster ioncfrouwen ma
ria. Laet ons uolhertelike
bliscap hebben ten here. *Ve*

Oemt laet ons *mit.*
seer uerouwen
ten heer laet ons iubilie
ren gode onsen heylgheuer
sijn aensichte laet ons te
uoren begripen mit belie
ende laet ons mit psalmē

dat is mit loue langhe
tot hem uolhertelike bli
scap hebben. **I**nder eerlic
heit der alre salichster vrou
wen maria. **I**aet ons
uolhertelike bliscap heb
ben ten here. **V**ant god
is groet herr ende groet
cominc op alle die ghe
ne die godlike sijn want
die here en uerdriuet niet
sijn uolc want in sinen
handen sijn al eynde vā
eertrike ende die hoetheit

der berghen liet hi. Laet
ons volghertelike bliscap
hebben ten here. **V**ant
sijn is dat meer ende dat he
uet hi ghemaect ende dat
droghe lant heuet hi ghe
uest coemt laet ons hem
aenbeden ende laet ons woer
gode neder vallen laet ons
scrijven woer den here die
ons ghemaect heeft want
hi is onse here ende onse
god ende wi sijn sijn wol
ke ende sijn scape sijn re wey

den. **I**nder eerlicheit der al-
te salichster ioncfrouwe
maria. **L**aet ons volher-
telike bliscap hebben ten
here. **O**f ghy luden hoert
sine stemme uerhardet niet
v herte ghelike dat v vade-
ren mi uertoerniden inde
daghe der beoringhe in
der woestinen daer mi u-
we vaders becoerden en
proefden ende saghen mi-
ne werken. **L**aet ons vol-
hertelike bliscap hebben

ten here. **V**eertich iaer
was ic naest desen ghe-
slachte ende sprac altoes
dese dwalen inder herten
ende si en bekenden niet mi-
ne weghen ende ic swoer
hem in minen toerne dat
si niet en souden gaen in
min ruste. **I**nder eerlichheit
der alre salichster ioncfrou-
wen maria. **L**aet ons vol-
hertelike bliscap hebben
ten here. **G**lorie si den
uader **F**. **L**aet ons volher-

telike bliscap hebben ten
here. **I**nder eerlicheit der
alre salichster ioncfrou
wen maria. **I**aet ons vol
hertelike bliscap hebben
ten here. **an** **G**hebenedijt

O here on **Onie dñs nr**
se here hoe wonder
like is dyn name in al
eertrike. want dine groet
dadicheit is ouer heuen
bouen die hemelen.

Du heuest volmaect
dinen lof wt den monde

der iongher kinder en der
sukender om dynre man
den wil op dattu verderuen
woudes den vyant ende den
wreker. **V**ant ic sal sien
dine hemele ende die wer
ken dynre vingheren die
mane ende die sterren die
du ghemaect heues.

Vat is die mensche
dattu sins ghedachtich
biste of des menschen so
ne dattu hem vandes.

En luttel heuestu hem

gheminniet beneden den
enghelen mit glozen en
mit eren heuestu hem ghe
roent ende du heueste hem
gheset bouen die werken
diner handen. **A**lle din
ghen heuestu gheworpen
onder sine voeten scape
ende runderen ende daer toe
alle beesten inden uelde.

Die voghelen des hemels
ende die visschen des meers
die daer wandren inden
weghe des meers. **O** here

onse here hoe wonderlike
is din naem ouer al eert
rike. **G**lorie si den uader.
an **G**hebenedijt bistu on
der allen wiuen en ghe
benedijt is die vruchte
dins buus. **a** Als wt

Duercoren **Celi enar**
Je hemele wt spre
ken die glorie goeds en
dat firmament openba
ret die werken sijner ha
den. **D**ie dach wt kundi
ghet den daghe dat woert

ende die nacht miset ter
nacht wetenheit. **A**lso
niet en sijn die sprake ende
die reden daermen hoer ste
me niet en hoert. **D**er
hemelen gheluyt is wt
ghEGAEN in al eerrike en
hoer wort in ~~in~~ eerrike.
Sijn tabernakel sette
hi in die sonne ende hi is
uoertghEGAEN als een
brudgom wt sijnre slaep
kamer. **H**i uerucouwde
er hem seer te lopen den

wet als een gygant sij
wtganc was vanden ouer
sten hemelen. **E**nde syn
weder lopen ten hoechsten
des hemels ende nyemant
en is die hem voer sine het
te uhoedt. **D**ie ewe des
heren is onbeuleet ende be
keert die sielen dat ghetu
ghe des heren is ghetrou
we en heeft den cleynen sma
kende wysheit ghegheuen
Die gherechticheit des
heren die syn gherecht en

uerbliden die herten ende
dat ghebodt des heren is
lichtich ende uerlicht die
oghen. **D**ie heilighe we
se des heren bliuet ewelike
die oeriden des heren die
sijn waer si sijn gherechte
ghet in hem seluen. **S**i
sijn begheerlic bouen goud
ende bouen seer duerbaer
steen ende si sijn soet boue
honich ende seer. **D**ijn
knecht houdse in dien dat
men die houdt is uele

weder gheuens. **D**ie uer
staet alle die uersumenisse
here reynighe mi van mi
nen heymeliken dinghen
ende spaer dinen knecht
vanden vreemden. **I**st

dat mi dese niet en uerhe
ren so sal ic onbeuleet we
sen ende ic sal werden wt
gheremicht uander alre
meester uersumenisse.

So sullen al sulc wer
den die wtsprekinghe mijs
mondes ende dat ghedinc

ken mijns herten dat si be
haghen in dyn aensichte

Heer mijn hulper ende
mijn verlosser. **G**lorie si
den vader. **a** Als wtuerco
ren murre gheuestu roke der
sucticheit heilighe goeds
moeder. **a**n voer deser. **O**mi

Dat eertrike **est terra.**
ende sine voltheit
is des heren die werlt al om
trent alle lande ende alle
die daer in wonen.

Vant hi heeft die we

relt ghestedicht op die mer
ende hi heeftse voer bereyt
op die vloede. **V**ie sal
opclinnen inden berch des
heren of wie sal staen in
siner heiligher stede.

Die onnosel is van hā
den ende van ceynen herte
die sin siel niet ontfanghe
en heeft in ydelheit noch
ghesworen sinen euen mē
schen loefheit. **D**ese sal
ontfanghen vanden here
benedixie ende van gode

sinen heylighen veruolgher
nichet. **D**it is dat barren
der gheente die den here soe-
ken ende die daer soeken dat
aensichte goeds dien iacob
aenbeden. **G**hi prinsen
heft op v poerten ende wert
uerheuen ghi ewighe poer-
ten ende het sal in gaen en
coninc der glorien. **V**ie
is dese coninc der glorien
dat is die here starr ende
gheweldich die gheweldi-
ghe here inden stride.

Ghi princen heft op v
poerten ende wert uerhe
uen ghi ewighe poerten
ende het sal in gaen een co
munc der glozen. **V**ie
is dese comunc der glozen
die heer alre machten hi
is comunc der glozen.

Glorie si den vader. **an.**
Voer deser ioncfrouwe
beddek in singhet ons
stadeliken sueten sanc
der minnen wide ghe
stort is die gracie in di

nen lippen daer om heeft
di god ghebenedijt in ewic
heit. **V**ater noſter. **a** **O**uer
mits tghebet ende uerdien
ſte der heiligheſt gods moe
der ende maghet maria
troeſte ende beſcerme ons
die milde ende berinhardtighe
here. **H**ere heyt gheuen die
benedictie. **D**ie hoechſte
ioncfrouwe alre ioncfrou
wen bidde voer ons den

Here. **Die eerste les.**
Gulighe maria

ioncfrouwe alre ionc
frouwen moeder ende doch
ter des conincs der enghie
len feyndt in ons diuen
troeft op dat wi ouermits
di uerdienen te hebben dat
loen des hemelſchen rikes
ende mitten goeden wuer
coren ewelike regneren
moeten. Mer die here ont
ferme di onſer. God ſeg
ghen wi dan. **R.** **H**ey
lighe ende onbeulerte ma
ghet ic en weet niet mit

Wat loue dat ic di voert
sprecken moghe want die
de hemelen niet begripen
en moghen dien heesttu in
dinen scoet ghelegghet. **v.**

Ghebenedyt bistu onder
allen wiuen ende ghebe-
nedyt is die vrucht dyns
buics. Want die de heme-
len niet begripen en moch-
ten dien heesttu in dinen
scoet ghelegghet. **H**ere heyt
gheuen die benedixie. **D**ie
heilighe goeds moeder si

altoes onse hulperste.

Amen. *Die ander lesse.*

Heylighe goeds moe-
der die werdelike
uerdiendeste dien ont-
fanghen die alle die we-
relt niet begripen en mo-
ten mit dinre mildre be-
den bidde uwer ons dwa-
of onse sonden dat wi o-
uermits di clommen mo-
ghen op ten stoel der ewi-
gher glorien daer du reg-
nereste mit dinen kijn

de sonder tijt. **M**er du he
re ontferme di onser. **G**o
de segghen wi danc. **R**

Beylich bistu maria
die den here droegheste den
soepper der werlt dien wo
nestu die di makede ende
du bliuest maghet ewelike.
ke. **G**hegruet sijstu ma
ria uol ghenaden die heer
is mitti. **D**ien wonnestu
die di makede ende bliues
te maghet ewelike.

Here heyt ghenen die

benedicte. Mit horen goeder
tieren kinde benedicte ons Die
die maghet maria. *ende les.*

Blyghe maria die
alre hoedyste bouen
alle cratueren god ontfen
gheste bidde voer ons alre
heilighen heylichste dat
hi ouermits di onse ghebe
de ontfanghe die van di
om ons gheboeren wert
ende regneert bouen die
hemelen dat mit synre
waerre mynnen werde ghe

delicht al onse sonden. **M**er
du here ontferme di onser
Gode segghen wi danc. **R.**

Heylich bistu ioncfrou
we maria ende alles loues
alre weerdichste want wt
di is ghebozen die sonne
der gherechticheit xristus
onse here god. **V.** **B**id
uoer ons dat ghemene uolt
sette di uoer die clerscap
sper uoer dat ynnighe
wyflike kunne alle moe
ten si uernemen dyn hul

pe die hoghe begaen dym
hoghenisse. Want wt di
is gheboren die sonne der
gherechtigheit xps onse
here god. Glorie si den va-
der ende den soen ende den hei-
lighen gheest. Christus
onse here god. *Te deum.*

Di god louen wi.
Di here belien
wi. **A**lle certrike cert
di ewighe vader. **A**lle
enghelen hemelen ende
potestaten. **C**herubin

ende seraphim roepen di son-
der aflaten mit deser stem-
men. **H**eylich. **H**eylich
Heylich heer god der he-
ren. **A**lsyn die heme-
le ende die eerde des eerlike
ghewoudes dimer glozen.
Dat gloriose choer der
apostelen. **D**at loflike
ghetal der propheten.
Dat blenckende heer
der maertelaren louen di.
Die heilighe kerre ouer
al die werlt beliet di.

Vader der onghemeten
te gheueidigher heerliche
den. **E**nde dinen enighe
boren waren ende enighe
soen. **E**nde den troester
den heilighen gheest. ~

Du xriste coninc der
glorien. **D**u biste des va
ders ewighen soen. **D**oel
tu om te uerlossen den me
schen aen hem nemen wou
des en ontfaghestu niet
der ioncfrouwen buuc.

Alstu uerwonnes den

anghiet des doets so op de
destu den ghelouighen die
rike der hemelen. **D**u
sittes tot goeds rechter
hant. **M**en ghelouet
di toecomende rechter.
Daer om bidden wi
di helpt dinen diene die
du mit dinen dueren bloe
de heuest verlost. **L**aet
si begaet werden mit
dinen heilighen in die e
wighe glorie. **H**eer ma
ke ghelont din volc en

benedie dyn erfuulste ende
berechte si ende uerhoghet
si tot in ewicheden.

Alle daghe benedien
wi di. **E**nde wi louen
dinen name ewelike ende
vmmereer.

Gheue
dighe di heer ons te be-
hoeden desen dach sonder
sonde ontfeme di onser.

Dine barmherticheit
werdt op ons als wi in
di ghehoept hebben.

In di heer hebbe ic

ghehoeyt laet mi niet scā
delic confus staen in die
ewichheit. **ar** Die heer sal
hoer helpen mit sinen aen
sichte ende in mids hoer
sal god bliuen ombelwe
ghet.

Gad laudes.

Od wilt
dencken
in myn
hulpe **He**
re tot mi
te helpen

haeste. **G**lorie si den vader.

Die heer **Ons regna**
heeft gheregheert
ende heeft aenghetoghen
die macht ende heuetse om
ghegordt. **H**i heuet ghe
uestighet dat ombegrip
des eertrikes dat en sal niet

beweghet werden. **B**ereyt
is dyn stoel van doe van e
wighen bustu. **H**ere op
gheheuen hebben die vloet
den haer stemmen. **O**p
gheheft hebben die vloet
haer vloepen mit stemme
veelre wateren. **V**onder
like sijn die verheffinghe
des meers wonderlike is die
here inden hoghen. **D**ine ghetughe sijn
alte louelic gheworden
dyn huus betaemt heylig

heit inder daghen landhe-
den dat is in ewicheden.

Glorie si den vader. *Ju-
bilate.*

Hal eertrike wolherte-
like bliscap dient den heer
in vrouwen. **I**ngaet

uoer sinen aensichte mit
hogher wolicheit. ~

Vert dat die heer is
hi heuet ons ghemaect
ende wi en hebben ons sel-
uen niet ghemaect. ~

Vi sijn sijn volc en

scape synre weyden gaet
in synre poerten mit be-
lynghe in sinen breiden in-
ganghe mit loue sanghe
ende beliet hem.

Louet
sinen name want die heer
is suete in ewichheit is sine
vermijerticheit ende van
gheboerten tot gheboerte
sine waerheit.

Glorie
si den vader. *Deus deus ms.*

God mijn god van
dat eerst beghint
te lichten wake ic totti.

Dine siele dorst in di hoe
menichsondlike begheer
te di mijn uleysche.

Inden woesten lande
inden onweghe daer ghe
ne water en was daer uer
scheen ic di in heilighen
begheerten op dat ic saghe
dine cracht ende dine glo
rie. **U**vant beter is dine

bermiherticheit bouen le
uen minen lippen sellen
di louen. **A**ldus sal ic
di benedien in minen le

uen ende sal in dinen na
me verheffen mine han
den. **A**ls mit sinere ende
mit uetticheit werde ver
uult mine siele ende mijn
mont louet di mit lippen
hogher uolichheit. **A**l
dus was ic duns ghedach
tich op minen bedde in di
wil ic vroe eerst dencken
want du mijn hulper he
ues gheweest. **E**nde on
der die deckenisse dunnre
uloghelen wil ic hoghe

like uerrouwen na di
aen henc mine siele dine
rechterhant ontfenc mi.

Mer si sochten mine sie
le te uergheues in gaen
si moeten in dat nederste
der eerden ghegheuen wer
den si in handen des sweerts.
si sellen werden der uol
sen deel. **D**ie coninc sal
hem verbliden in gode
alle die in hem sweren
sellén ghelouet werden
want ghestoppet is die

mont der gheene die quaet
spreken. *Deus miseratur.*

God ontferme hem
onser ende benedic
ons syn aensichte inlich
te hi op ons ende ontferme
onser. **O**p dat wi in eert
rike moghen kennen sine
wech ende onder alle wol
ke syn heyl. **B**elien moe
te di god dat volc di moe
ten belien alle volke.

Hem uerbliden ende ho
ghe uerrouwen hem die

ghemene lude. **V**ant
du rechtes in ghelijcheden
ende die ghemene lude op
ter eerden leydestu. **B**e
lien moet di god dat volc
di moet belien alle wolke.
dat eerrike heuet sin vrucht
te ghegheuen. **O**us moe
te ghebenedien god onse
heer ons moet ghebenedi
en god ende hem moeten
ontfien alle eynden van eer
rike. **G**lorie. **B**enedicite
Benediet den here alle

werke des heren louet en ouer
hoghet hem in ewiche
den. **B**enedict den heer
ghi enghelen des heren.
benedict ghi hemelē den he
re. **B**enedict den here al
le wateren die bouen den
hemelē sijn benedict den
heer alle crachten des heren.
Benedict den heer son
ne ende mane benedict
den heer sterren des hemels.
Benedict den here al
le reghen ende douwe be

nediet alle gheesten goeds
den heer. **B**enediet den
heer vuer ende brant be
nediet den heer coude ende
hette. **B**enediet den heer
doulve ende ripe benediet
den heer uorst ende coude
Benediet ys ende snee
den here benediet nacht
ende dach den here. **B**ene
diet licht ende duusternis
se den heer benediet den
heer bliken ende wolken.
Die ende benedie den

heer si louen ende ouerho-
ghen hem in ewichheit.

Benediet den heer ber-
ghe ende houele benediet
alle dat groeyt under eerde
den heer.

Benediet ghi
fonteynen den heer benedi-
et ghi meren ende vloeden

den here. **B**enediet den
heer ghi waluiffchen en
al dat berouert wort inden
wateren benediet den here
alle uoghelen des hemels.

Benediet den heer al

le bersten ende vye benediet
den heer sone der mensche

Benediet den heer alle
gheesten ende sielen der recht
uerdigher benediet den he
re ghi heilighen oetmoe
dighe van herten. **B**e
nediet israhel den here hi lo
ue ende ouerhoghe hem in
ewichheit. **B**enediet den
here ghi priesteren des he
ren benediet den here ghi
diene des heren. **B**ene
diet den here anania aza

ria ende misael louet ende
ouerhoghet hem in ewic

heit. **B**enedict wi den
uader ende den soen mitte
heilighen gheest louen

wi ende ouerhoghen hem
in ewichheit. **G**hebene

dyt bistu here inden fir

manent des hemels loue

lic ende hoghe ghereert en
ouerhoghe hem in ewic

heden. Amen. *Laudate dñm.*
Louet den here
ghi vanden he

melen louet hem inden
hoghen. **L**ouet hem
alle sine enghelen louet
hem alle sine crachten.

Louet hem sonne en
mane louet hem alle ster
ren ende lichte. **L**ouet
hem ghi hemele der heme
len. ende die wateren die
bouen den hemelen sijn
moeten louen den name
des heren. **V**ant hi
sprac ende sijn ghema
ket in gheboet ende si wor

den gheloespen. **H**i sette
se ewelike in ewichheit hi
sette tghēbot dat niet ach
ter bliuen en sal. **L**ouet
den heer ghi uander eerde
hemmelike weghe onder
der eerden ende alle afgrō
de. **O**ver haghel snee
us wynt der waghen die
werken dat woert des he
ren. **B**erghe ende alle
houelen vruchtbaer hou
te ende alle cedarbome.
Beeften ende alle ver

Serpenten ende voghelen
gheuedert. **C**onunghe
van certrike ende alle vol
ke princen ende alle rech
teren inder eerden. **I**n
ghelunghen ende maghe
den ouden mitten ionghe
moeten louen den name
des heren want sin name
allene verhoghet is.

Sins weerdliken te
belien dat is bouen he
mel ende eerde ende sins
volkes horen heuet hi

uerhoghet. **L**oue sanc
alle sinen heilighen den
kinderen van israhel dat
hem ghenaket. *Cantate.*

Singhet den heer up
den sanc sijn lof
is inder heiligher uergade
ringhe. **I**srahel uerblide
hem in dien die hem ghe
maket heuet ende die doch
teren van syon hoghe uer
uouwen si hem in horen
coninc. **S**i moeten lo
uen sinen name in een

drachtighen versamen
den sanghe in bonghen
ende in sanctoer singhen
si hem. **V**ant den he-
re wel behaghet in sinē
volke ende die sachtmoē-
dighe heuet hi verhoghet
in salicheit. **I**n glorie
sellen hem die heilighē
hoghe uerrouwen ende
in horen slaepcameren
sellen si hem verbliden.
Die hoghe vroude go-
des sal wesen in horen

kelen ende op beyden siden
suydende swerde in hoxen
handen. **O**m wrake
te doen in dien die uerre
ghebozen syn ende om te
vsceldene die ghemene
luden. **O**m te binden
haer coninghen in uoet
helden ende hoer edelin
ghe in yseren hantban
den. **O**p dat si doen mo
ghen in hem dat bescreue
gherechte dese glozie is al
sinen heilighen. *Laudate.*

Louet den here in si
nen heilighen lo
uet den here in den firma
menten sijner crachten.

Louet hem alle sine
crachten louet hem in me
nichfoudichheit sijner groet
heit. **L**ouet hem in de

basunen louet hem in de
suaren ende in den herpē

Louet hem in den bo
ghen ende in eendrachtighen
uersamenen sanghe
louet hem in den sanc

toer ende inden organen.

Louet hem in wellu
dend gymbalen louet hem
in gymbalen der uolhet
teliker bliscap alle gheeste
louen den here. **G**lorie si
den vader. **O** wonderli
ke uergaderinghe die soep
per des menscheliken kun
nes ontfenc den leuenden
lichaem ende gheweerdich
de hem ghebozen te werde
van eenre ioncfrouwen
ende is uoertghetommen

mensche sonder mans toe
den ende heeft ons ghe
gheuen sine godheit. *in*

O Glorïose vrouwe
bouen den sterren
hoghe die di uoer siende
sneep dien sokelstu mit
diner heiligher borst.

Dat ons eua droeuich
nam dat gheefstu weder
mit hogher vrucht op
dat si in sellen gaen in
hoedheit dienen beweet
daer om bistu ghema

ket een hemels Winster.

Du des hoghen conin
ghes dier ende du des lich
tende blenckende poerte
ghi verlostede volc ver
uouwet v om fleuen
dat ons ouermits hoer
is ghegheuen. **G**lorie
si die here die vander ionc
frouwen bist gheboeren
mitten vader ende mitte
heilighen gheest in ewe
liker ewicheit. Amen.

Capitulum.

Als een wijnranke
droeghe ic vrucht
der sueticheit des rokes ende
mijn bloemen waren vrucht
te der eeren ende der erachtic
heit. Gode segghen wi danck.

V God ueroes hoer ende
wtueroes hoer ende doet
se wonen in sijn taberna
kel. **Sal** Gersame ioncfrou

Owe. **Benedictus**
Hebenedyt si die
here god van israhel wat
hi sijn uolc gheuant ende

uerlost heeft. **E**nde hi
heeft ons gherecht den ho-
ren der salicheit in dauids
huus sijns kunds gheslach-
te. **A**ls hi ghesproken he-
uet wt den monde sijner
heiligher propheten die
van beghinne der werlt
ghelooft hebben. **H**eil
van onsen uianden ende
van alder ghemine handen
die ons haten. **O**nte-
wen ontfermherticheit
mit onsen uaderen ende

te ghedencken synre heili-
gher gheloefnisse.

Dien eet die hi swoer
tot onsen vader abraham
dat hi ons hem seluen ghe-
uen woude. **O**p dat wi
sonder angst uerlost wer-
den vanden handen onser
uanden hem dienen sou-
den. **I**n heilicheit ende
in rechtuerdicheit uoer
hem al onse daghe.
Ende du kint du
biste een prophete des al-

re ouersten gheheten wat
du selste uoergaen uoer
dat aensichte des heren te
bereyden sine weghe.

Ge gheuen wijsheit des
heyls sinen volke in uer
ghifnisse hoerre sonden.

Mitten binnensten der
bermherticheit ons go
des daer mede heuet hi
ons gheuandert die uten
hoghen opghegaen is.

Inlichte her den ghe
nen die in duisternisse

sitten ende in den schijne
des dwets te leyden onse uoe
ten in den wech des uorden

Glorie si den vader. **an.**

Erlesame ioncfrouwe ma
ria du wordes weerdich
den here te draghen den co
ninc der enghelen ende
hem te soeken enighen
ioncfrouwen ic bidde
dencke onser mulder ma
ghet bidt xristum voer
ons dat wi mit dynre
hulpen ten hemelschen

rike weerdich werden.

Here uerhoer mijn ghebet. Ende mijn roepen come totti.

Collecta.

Verlene ontferm-
hertighe god hul-
pe onser crandheit op dat
wi die goeds moder der
ioncfrouwen maria die
hogheniffen begaen mit
hulpe hoerre bedri van
onfen sonder moeten op
staen. Ouernits onfen
heer ihu xpi dinen soen

die nutti leeft ende regne
ret in crucht des heili
ghen gheests een god ewe
like sonder eynde. Amen

Benedien wi den heer
Gode segghen wi danck.
Alle ghelouighe sielen
moeten rusten in uwer
Amen.

Ad primam.

Do wilt
dencken
in my
hulpe.

Here tot
mi te

helpen haeste. **G**lorie
si den vader. **Vinitus.**

Appryste coninc alre
goedertierenste be
sitte onse herte op dat wi
di tot alre tijt behoerli
ke loue gheue. **G**he
dencke meyster der saliche

den dattu hier te uoren aen
naemste een ghedaente ons
lichaems ende du gheboore
wordes uander onbeulec
ter maghet. **M**aria moe
der ghenaden moeder der
ontfermherticheit beschier
me ons uoer den uant
ende inder stonde ons doets
ontfanghe ons. **G**lo
rie si die heer die ghebo
ren biste uander maghet
mitten vader ende mitte
heilighen gheest eweli

ke sonder eynde. Amen.

an. Doe du onspreekelike.

Offen here **Ad dñm.**
riepe ic als ic bedroef

uet was ende hi uerhoer
de mi. **H**ere uerlost mi

ne siele uanden quaden
lippen ende vander ualscher

tonghen. **W**at salme

di gheuen of wat mach

men di uoer setten weder

die ualsche tonghen.

Sterpe pilen des mach
tighen mit uerderuenden

colen. **A**ch nu want
mijn ellendighe wande-
ringhe is verlenghet ic
hebbe ghewoent mitten
die in cedars tabernakel
woenden was mijn siele
alte sere wonende in ellen-
de.

Mitten die den ure
de haten was ic vreeslo
wanneer ic hem toe sprac
so aenuochten si mi te ver-
gheues. **G**lorie si den

Iuader. **Ieuani oclos.**
Den berghe heb ic

uerheuen mijn ogheit daer
mi hulpe van comen sal.

Mijn hulpe coemt van
den here die ghemaect he
uet hemel ende eerde.

Hi en sal niet gheuen
dinen voet in beweghin
ghe ende hem en sal niet
uaken die di behoet.

Nu sie hem en sal ua
ken noch slapen die isra
hel behoet. **D**ie here be
hoet di die here is dine
beschermunghe op dine

rechterhant. **D**i en sal
die sonne niet vernien des
daghes noch die mane
des nachtes. **D**ie here
behoet di van allen
quaden die here moet
behoeden din siele.

Die here behoet di
nen inganc ende dine
wtganc van nu ende
in ewicheden. **G**lorie
si den vader. *Vetatus sū.*

Ic bin u blinckende die
mi gheseghet sijn

Wi sellen gaen int huus
ons heren. **O**nse voeten
stonden in dinen widen sa-
len hemelsche iherusalem.

Du bist iherusalem die
ghetymmert wordes als
een stat welke ghemeen-
scap te gader is een enich-

en. **W**vant daer sijn op-
gherlommen die gheslach-
ten des heren die tughe vā
israhel om te belien den
name des heren. **V**vant

daer die stoelen int ghe-

rechte sellen sitten die stoe
len sijn op dauids huus.

Bidt die ten urede sijn
iherusalem ende oueruloe
dicheit si den ghenen die
di minnen. **O** uermits
dine crachten moet ure
de werden ende oueruloe
dicheit in dinen toerne.

Iherusalem om mi
ne broedren ende om mi
ne naesten so heb urede vā
di ghesproken. **O** m des
heren huus ons goeds heb

ic goede dinghen in di ghe-
socht. **G**lorie si den va-
der. **A** Doe du onspreke-
like wordes ghebooren va-
der maghet doe worden
ueruult die scrifturen
du quames neider als die
reghen in die huut op
dattu mochtet salich ma-
ken des menschen gheslach-
te di god louen wi. **cap.**

In aenbeghinne
ende voer die we-
relt bin ic ghescepen en

totter toecomender tijt die
werlt en sal ic gheen eynde
nemen ende inder heili
gher woninghe diende
ic voer hem. **G**ode segghe
wi danck. **R.** **A**psiste le
uende goeds soen ontfer
me di onser. **O**ie ghebo
ren bist uander maghet
mitten vader ende den soen
ende den heilighen gheest
xpe leuende goeds soen
ontferme di onser. **V.** **A**
dien du kint wonnes

bleuſtu maghet bidt uoer
ons goeds moeder. **T**woert
is ulepiſche gheworden ende
heeft in ons ghewoent. **C**re
to in den. **B**idt voer ons
heilighen goeds moeder dat
wi weerdich werden der ghe
loften xpi. **H**ere hoer mi
ghebet. **E**nde mijn roepen
come totti. **Collecta.**

Here god wi bidden
di dattu dine ghenade
stortes in onsen sinne
dat wi die van des enghels

boetscap xpi dyns soens
mensche bekennen mit
synre passien ende cruce
totter glorien synre opuer
standnisse moeten werde
gheleyt die mitti leuet en
regnuert in enicheit des hei
lighen gheests een gode
welike sonder eynde. *Ame.*

Benedien wi den heer.

Gode segghen wi danc.

Alle ghelouighe siele
moeten rusten in ureden

Amen. Ad terram.

Dod wilt
dencke
in mi
ne hul
pe. **H**e
re tot

mi te helpen haeste.

Glorie si den vader. **in**

Vpriste coninc alre
goedertierenste be
sitte onse herte op dat wi
di tot alre tijt behoerlike
loue gheuen. **G**hedenc
ke meyster der salicheit

dattu hier te uoren aen na
mes een ghedaente ons lich
aems ende du ghebozen
wordes uander ombeiler
ter maghet. **M**aria
moeder der ghenaden moe
der der ontfemherticheit
beserme ons uoer den w
ant ende inder stonde ons
doets ontfanghe ons.

Glorie si die here die
ghebozen biste uander
maghet mitten uader
ende mitten heilighen

gheest ewelike sonder eynde. Amen. *a* wi kennen.

Totti uer *Ad te laudauit.*
Thief ic op mijn
oghen die daer wonest
inden hemel. *S*ich als
die oghen der knechten
sijn in die hande hoerre
heren. *E*nde als die der
nen oghen sijn in hoerre
vrouwen handen also
sijn onse oghen tot onse
heer thent hi onser ontfer
met. *O*ntferme di onser

here ontferrme di onser
want wi seer ueruult
sijn mit sinartheit.

Wvant seer ueruult
was onse siele lasters den
oueruloedicheit ende uer
sinadenisse den houwerdi
ghen. **G**lorie si den va

der .f. *Nisi quia dñs.*
Vvant en hadde die
heer in ons niet gheweest
also spreket nu israhel.

Vvant en hadde die
heer in ons niet gheweest

die die luden opstonden te
ghens ons si hadden ons bi
auenturen al leuendich
uerslonden. **D**oe hoer
uerwoedinghe hem op
ons uertoernde doe had
de ons bi auenturen twa
ter gheslonden. **E**ne
beker ouergheganc onse sie
le had ouerghegaen een
ouerdrachlic water. **G**hebenedyt si die he
re die ons niet en gaf
in vanghenissen hoerre

tanden. **O**nse siele is
uerlost als een mussche
uander iagher stricke.

Dat stricke is te wreue
ende wi syn uerlost.

Onse hulpe is inden
natie des heren die ghe
maect heuet hemel ende
eerde. **G**lorie si den va

Ader. *Qui confidit.*
Die betrouwen
inden here als die berch
syon hi en sal niet bewe
ghet werden ewelike die

woent in iherusalem.

Berghen sijn al om en
die heer is al om ende om
sijn wolk van nu woert in
ewichheit. **V**ant die he
re en sal niet laten achter
die roede der sonnen op
dat toe gheuallen deel der
rechtuerdigher op dat die
rechtuerdighe niet wt
en reynken hoer handen
tot boelieden. **H**eer doe
wel den goeden ende den
rechten van herten. **M**er

die afneuyghen die saltu
heer brenghen mit dien
die boesheit uede si op
israhel. **G**lorie si den
uader. **an.** Wi kennen dat
die dwernen boesche die
moyles sach ontuerbrant
was diue behoudene lo-
uelike maghedo goeds moe-
der bidt uoer ons. **Cap.**

Ende aldus bin ic
gheueft in syon
ende in die heilighe stat
heb ic gheliker wijs ghe-

rust ende in iherusalē
is myn macht. **G**ode seg
ghen wi danc. **R.** **M**it
dijner ghedaente ende mit
dijner scoenten. **Vsus.**
Sie toe uromelike ende
ga woert ende regnier
mit dijner scoenten.
Glorie si den vader ende
den soen ende den heili
ghen gheest. **M**it din
re ghedaente ende mit
dijner scoenten. **Vsus.**
Wide ghestoxt is die

gracie in dinen lippen
Daer om heuet di god
ghebenedyt in ewichheit
Amen. Here uerhoert
mijn ghebet. Ende mijn
roepen come totti. *Coll.*

Blyke ons here
dine rechterhant
ende ouermids dat ghe
bet der alre salichster
ioncfrouwen maria
seynde in ons dine hul
pe dinnre godliker crach
ten. Ouermits onsen

here ihesum xristum
dinen soen die mitt
leest ende regniert in
enicheden des heilighen
gheests een god ewelike
sonder eynde. Amen.

Here uerhoer mijn
ghebet. Ende mijn roe
pen come totti.

Benedien wi den
here. **G**ode segghen
de wi dancke.

Alle ghelouighe
sielen moeten rusten

in ureden. **Amerz.**

Here uerhoer mijn
ghebet. Ende mijn wepē
come totti.

Ad certam.

Dod wilt
dencke
in mi
ne hul
pe. **he**
re tot
mi te

helpen haeste. **G**lorie
si den vader. **V**mnus.

Xpiste coninc alre
goedertierenste be
sitter onse herte op dat wi
di tot alre tijt behoerlike
loue gheue. **G**hedenc

ke meyster der salicheden
dattu hier te uoren aen
naemste een gheuenste ons
lichams ende du ghebo
ren wordes uander om
beulester maghet.

Maria moeder der ghe
uaden moeder der ont
fermherticheden besoe
me ons voer den uant
ende inder stonde ons dwets
ontfanghe ons. **G**lorie
si die heer die ghebozen
bist uander maghet

nutten uader ende mitte
heilighen gheest ewelike
sonder eynde. Amen. *an.*

Jesses wortel. In conuertido.

In dien dat die here
omkeerde die ghenen
ghenissen syon syn wi
gheworden als ghetroef
te luden. *So* is onsen
mont ueruult mit bli
scappen onse tonghe mit
hogher uolicheden.

So sellen si spreken
onder den heydenen die

here heuet grotelike mit
hem ghedaen ende wi syn
worden blide. **H**ere om
kerre onse vanghenisse als
die riuieren vanden liden
wynde. **D**ie intranen
sapien sellen mit hogher
uolicheit mapen.

Gaende ghinghen si
ende screyden ende worpe
haer saet. **M**er comen
de sellen si comen mit ho
gher uolicheit ende bren
ghen hoer hantvol.

Glorie si den vader.

Vaert dat *Risi quia.*

Die heer niet tyn
merde dat huus te uighe
ues hebben ghearbeyt die
dat tynmerden. **V**aert
dat die here niet en behoe
de die stat om niet waer
te huse diese behoet.

Onnutte ist vop te
staen voert licht staet
op na dien dat ghi needer
sittet ghi die etet dat broet
des rouwen. **V**anneer

die heer gheeft den slape
sinen gheminden sie dat
erue des heren des soens
loen vrucht des bukes.

Als die pile in des
machtighen hant also
sijn die sonen der gheene
die wtgheslegghen sijn.

Heylich is die man die
van dien sijn begheerte
vervult heeft hi en sal
niet confus werden als
hi sinen mianden toe spre-
ken sal under poerten.

Glorie si den vader.

Salich si **Beñ omis.**

die ghene die den
here ontsien die wandere
in sinen weghe. **V**ant
du dien arbeit dinre hā
den eten selste salich bistu
ende wel sal di wesen.

Dijn wijf sal wesen
als een ouerulovende wij
ranc inden sy den dyns
huus. **D**ine sone selle
wesen als ionghe spruite
der olye boem al om ende

om dijnre tafelen. **S**ie
aldus sal werde ghebenedijt
die mensche die den here
ontfien. **D**ie heer wt sy
on ghebenedie di ende du
moetste sien die sone dýre
sone werde si opusrahel.

Glorie si den uader.

anth. Jelles wortel is ghe
groeyt wt iacob is op
ghegaen een sterre ende
een maghet ende heeft
den ghesontmaker ghe
wonnen. **W**i louen di

onse god. *Capitulum.*

Ende in dat ghe-
eende volc hebbe
ic ghelwortelt ende des
volkes erue is inden de-
len myns goeds ende in
die volheit der heilighen
is myn onthout. Go-
de segghen wi danck. *R.*

Vide ghestort is die
gracie in dinen lippen.

vlus. Daer om heuet
di god ghebenedyt in
ewicheden. Amen.

Glorie si den vader en
den soen ende den heilighen
gheest. Wide ghestort is
die gracie in dinen lippen.

Psalm. Die here sal hoer hel
pen mit sinen aensichte
ende in mids hoer sal god
bliven onbeweghet. Here
hoer mijn ghebet. Ende
mijn roepen come totti.

Erlene ons **Coll.**
Aelmachtinghe god
en onderstant onser crac
heit op dat wi die heilichste

moeder goeds marien ho
ghenisse doen. **O**uermits
hulpen hoerre beden moe
ten van onser boesheit op
uerstaen. **O**uermits den
seluen here ihesum xpi
tum dinen soen die mit
ti leeft ende regniert in
enichheit des heilighen ghe
ste een god ewelike son
der eynde. Amen.

Here uerhoer mijn
ghebet. **G**ide mijn roe
pen come totti. **G**ene

dien wi den heer. **G**ode seg
ghen wi danc. **A**lle
ghelouighe sielen moe
ten rusten in vreden. **A**
men.

Ad nonam.

Dod wilt
dencken
in mijn
hulpe.

Here tot
mi te

helpen haeste. **G**lorie

si den vader. **Agnus.**

Aguste coninc alre
goederlikenste be
sitte onse herte op dat wi
di in alre tijt behoerlike
loue gheue. **G**hedenc
ke meester der salicheyt

dattu hier te uoren aen
naemste een ghedaente
ons lichaems ende du ghe
boren wordes vander om
beulester maghet. **M**a
ria moeder der ghenaden
moeder der ontfemher
ticheit bescerme ons uoer
den want ende inder stou
de ons dwets ontfanghe
ons. **G**lorie si die here
die gheboren biste van
der maghet mitten va
der ende mitten heilighē

gheest ewelike sonder en
te. Amen. **a** Die maria.

An mijn **Sepe ex**
te ioghiet hebbe

si nu dicke wtgheuo
ten also spreket nu isra
hel. **A**n mijnre io

ghet hebben si nu dicke
le wtgheuochten ende si
en vermochten nu niet

Op minen rugghe
tymmeren die sondare
si verlangieden hoerre
boesheit. **O**ie rechte

heer sal die necken der
sondaren te syn den con
fusus moeten si werden
achterwaert alle die sy
on hebben ghehaet.

Si moeten werden
als der decker hof dat
eement meyet uerdor
ret is. **V**an welken
hi syn hant niet uer
uult en heuet diet mey
en sal noch sinen scoet
die de hantvol uergade
ren sal. **E**nde si en seyn

den niet die daer uoer
ghinghen die benedixie
des heren si op v wi bene
dien v den name des he
ren. **G**lorie si den va

der. *De pfundis.*

O here uanden die
pen heb ic gheroeppen tot
ti o here hoer mijn stem
me. **D**ine oren moe
ten toe horen in die ste
me mijns biddens.

O fci die boesheden
uerhoudes o here here

wie sal dat liden moghe
Vant bi di is gmadich
ende om dine ewe uer
beyde ic di here. **I**n
sinen woerden heeft mi
ne siele uerdraghen mi
ne siele hoeyte inden here.
Vander mettenide
wachte totter nacht ho
pet israhel inden here.
Vant bi den here is
bermherticheit ende bi
hem is ouervolle uer
lossinghe. **E**nde hi sal

israhel verlossen van al
sijnre boesheit. **G**lorie
si den vader. **Domine non.**

Niet mijn herte en is
niet verheuen noch
mijn oghe en sijn niet
verhouerdighet.

Noch ic en heb niet
ghelwandert in groten
noch in wonderliken din
ghen bouen mi. **E**nde
ist dat ic niet oetmoedich
ghesmaect en hebbe mer
ic hebbe verheuen mijn

siele. **A**ls dat ghespeen
de kint op synre moeder
so si dat weder gheuen in
mijn siele. **I**srahel
moet hopen inden here
van nu ende in ewichheit.

Glorie si den vader
Die maria heuet ons ghe
wonnen den ghelouma
ker dien iohannes sach
ende sprekende riep liet
dat lam goeds die dra
ghet die sonden der werlt.

Capitulum.

Ic bin uerhoghet in de
berghe die libanus
hiet als een cedarbome en
als een gypressen boem in
den berch van syon ende ic
bin uerhoghet als een palm-
boem in cades ende als een
rose plante in iherico. Go-
de segghen wi danc. **R.**

God sal hoer helpen mit sine
aensichte. **V.** Ende in mids
hoer sal god bliuen onbe-
weghet mit sinen aensich-
te. Gloxie si den uader ende

den soen ende den heilighe
gheest. God sal hoer hel
pen mit sinen aensichte
v. God wes si ende wtuer
wes si ende doetse wonen
in syn woninghe. Here
uerhoer mijn ghebet. En
mijn roepen come totti.

God ewich ende **coll.**
aelmachich die o
uermits den heilighen ghe
ste siel ende lichaem der
glorioser maghet marie
uoer ghemaect ende uoer

bereyt heueft op dat een weerdighe woninghe dyns lieuen soons uerdiende te werde ghif ons die hem van hore hoghenisse uerbliden dat wi ouermits hoerre goedertiere beid van alre aenstaender anrtelicheit vanden ewighen dide ende van allen quade moeten werden uerlost ende totter ewigher vrouden moeten gheuoert werden. **O**uermits den seluen heer ihu xpi dine

soen die miti leest ende
regniert in ewicheit des
heilighen gheest een god
ewelike sonder eynde. **A**
men. **G**enedien wi den
heer. **G**ode segghen wi
danc. **A**lle gheloui
ghe sielen moeten rusten
in ureden. **Amen.**

Ad uesperas.

Dod wilt
druckē
in mi
ne hul
pe. Here
tot mi

te helpen haeste. **G**lorie
si den vader. **Dixit dñs**

Die here segghet
minen here sette
tot myner rechterhant.

Ahent ic sette dine ui
ande een voetsorniel di
re voeten. **E**en roede

dijner macht sal die he
re wt senden wt spon
wes herende in mids di
ne uanden. **M**it di is
beghin inden daghe dijn
re macht inder blenckin
ghe dijner heilighen wt
den buke uoer lucifer heb
ic di ghelwonnen.

Die here swoer hem
het en sal hem niet be
rouwen du bist priester
in ewicheit na melch
seidich ordinancie. **D**ie he

heuet coninghen ghebro-
ken tot dijner rechterhāt
inden daghe dijns toerns

Hi sal rechten uerre in
die gheslachten hi sal uer-
uullen die nedervallen

ende in weelde lude lande
sal hi die houede te gader

slaen. **W**t der beke sal

hi inden weghe drincken

daer om sal hi verhoghe
dat houet **G**lorie si den

Vader. **Laudate.**

Ouet ghi kindere

den here louet den name
des heren. **D**ie name des
heren si gheben edyt van
nu tot in ewicheden.

Vander sonnen opganc
tot horen nederganc is die
name des heren louelic.

Hoghe bouen alle wol
ke is hi heer ende sine glo
rie is bouen alle hemele.

Vie is als onse heer
god die inden hoghen
woent ende die neder din
ghen aensiet inden hemel

ende in die eerde. **H**i op
weet uander eerden den bro
de bidder ende uanden slike
hi op recht den armen.

Op dat hiue sette mit
ten uorsten synre luden.

Die wonen doet den
ghenen die onvruchte
baer is inden huise ende
maecte een uerblide moe
der mit uele kinderen.

Glorie si den uader.

Ic bin **Letatus sum.**
uerblyt in desen die

mi gheseghet sijn wi sel
len gaen int huus des he
ren. **O**use voeten ston
den in dinen widen sale
hemelsche iherusalem.

Du biste iherusalem
die ghetymmert wordes
als een stat welke ghemee
scap te gader is een enich
een. **D**aer sijn op ghe
dommen die gheslachte
des heren die ghetughe
van israhel om te belien
den name des heren.

Vant mer die stoele
int gherechte sellen sitten
die stoele sijn op dauids
huus. **B**idt die ten
urede sijn iherusalem ende
oueruloedicheit si den ghe
nen die di minnen.

O uermits din cracht
moet urede werden ende
oueruloedicheit in dine
toerne. **I**herusalem
om mine broedren ende
om mine naesten heb ic
urede van di ghesproken.

Om des heren huus ons
goeds heb ic goede dinghe
in di ghesocht. **G**lorie
si den uader. *Risi quia.*

Vaert dat die here
niet en tynmer
de thuus te uergheues heb
ben si ghearbeyt die dat
tynmerden. **V**aert
dat die heer niet en behoe
de die stat om niet waer
te huse diese behoet.

Onnutte ist v op te
staen voer dat licht staet

op na dien dat ghi neder
sittet ghi die eter dat broet
des conwen. **V**anneer
die here gheeft den slaep
sinen gheminden sie dat
erue des heren des soens
loen vrucht des buucs.

Als die pile in des
machtighen hant also
sijn die sonen der men
schen die wtgheslegghen
sijn. **H**evlich is die
man die van dien syn
begheerte vervult he

uet hi en sal niet confu-
se werden als hi sine in-
ande toe spreken sal inder
poerten. **G**lorie si den

Vader. *Lauda.*

Ouet iherusale-
m herre loue syon dine
god. **V**ant hi heuet

toe gheueft die clote syn-
re poerten hi heuet ghe-
benedyt die sonen in di.

Die urede heuet hi ghe-
set in dinen eynde ende
van uetticheit des coernis

75
saet hi di. **D**ie wissent
sijn sprake der eerden suel
like loept sine reden.

Die den suer gheeft
als wolle ende den nevel
stroot als asche.

Hi
semt sijn cristal als een
stucke broets wie mach
hem onthouden woer sijn
aensichte sijner couden.

Hi sal wtghenien sijn
woert ende salse smelten
blasen sal sijn gheest ende
die wateren sellen vloepē.

Hi kundicht sijn woert
iacob sine gherechticheit
ende sine gherechte isra
hel. **A**ldus en heeft hi
niet ghedaen alle gheslach
ten ende sine gherechten en
heuet hi niet gheopenba
ret. **G**lorie si den vader.

an heilighe moeder ende
mans onkundich glo
riose coninghinne der
werlt bidde voer ons

Iden here. **Caplin.**
A allen dinghen

heb ic ruste ghelocht en
in des heren erue sal ic
wonen doe gheboet ende
seyde mi die scepper alre
dinghen die mi sciep die
ruste in minre wonin
ghe. **G**ode segghen wi dan
ke. **R.** **A**lre liefste
maghet xpi werlder der
werelden brenghe hulpe
den onghewillighen help
uouwe dien die altoes
totti wepen. **V.** Want
wi mit groetheit der son

den bedruet **W**ie en nyemāt
en is die ons helpt. **H**elpt
urowe dien die altoes
totti roepen. **G**lorie si den
uader ende den soen ende den
heilighen gheest. **H**elpt
urowe dien die altoes
totti roepen. **mnus.**

Ghegruet sijstu ster
re des meers hoghe
goeds moeder ende altoes
maghet salighe hemel
sche poerte. **D**u nemes
dat ane van gabriels mō

de uest in ons uede die den
name eua omkeers. **O**nt-
blynde die bande der sculdi-
gher brenghe woert dat licht
den blynden dreyft wech on-
se quade eytsch ons goede.

Bewise dattu bist een
moeder hi neemt ouermits
di dat ghebet die om ons
dijn kint wesen woude.

Sonderlinghe ma-
ghet onder alle sachtmoe-
dich maect ons van scul-
den ontbonden sachtmoe-

dich ende cruysche. **V**erleu
ons een puer leuen maect
den werch seker op dat wi
ih̄m sien die altoes mit
ti uerblijden. **L**of si go
de den uader den ouersten
c̄p̄o weerdicheit den heili
gheest drieuoudicheit eer
en enicheit. Amen. **U**sus.
Bidt uoer ons heilighe
goeds moeder dat wi weer
dich werden der gheloe
nisse x̄pi. **a** heilighe ma
ria. **M**agnificat aīa mea.

Mine siele maect
groet den here.

Ende mijn gheest he-
uet hem hoghe ueruw-
wet in gode mijn heil.

Uvant hi heeft aen-
ghesien die oetmoedicheit
sijner deenen siet daer
of sellen mi salichhede
alle gheboerten. **U**vāt
hi heeft mi grote dinghe
ghedaen die machich is
ende sijn naem heilich.

Ende sijn vernhertich

heit is van gheslachte tot
gheslachten dien die hem
ontsien. **H**i heuet macht
ghedaen in sinen armen
hi heuet uerstroyt die ho
ueerdighe mit ghedachte
sijns herten. **H**i heuet
ofgheset die machtighe
uanden stoele ende hi he
uet ghehoghet die oet
moedighe. **D**ie honghe
righe heuet hi ueruult
mit goede ende die rike liet
hi ydel. **H**i heeft ontfan

ghen israhel sijn kynt en
ghedochte sijner bermher
nichet. **A**ls hi ghespro
ken heuet tot onsen uader
abraham ende tot sinen ghe
sachten van beghinne.

Glorie si den uader. **a.**

Heilighe maria come te hul
pen den onghewallighen hel
pe die deymmoedighe ster
ke die crancke bidt uoer dat
tghemene volc sette di uoer
die clerfchap spreect uoer dat
ynughe wyflike kunne

heer uerhoze mijn ghebet.
Ende mijn roepen come

Totti. *Collecta.*

Erleen ons heer god
dinen dienes des bidden
wi di dat wi uerbliden
van ghelonthheit der siele
ende lijfs ende dat wi ouer
mits gloxioser bede der hei
ligher maghet marien
moeten werden uerlost
van deser teghenwoerdi
gher bedroefuiste ende be
drucken eweliker bliscap

Quermids onsen heer ihu
xpm dinen soen die mitt
leest ende regniert in enicheit
des heilighen gheest een god
ewelike sonder eynde. Amen.

Benedien wi den heer.

Godt segghen wi danc.

Alle ghelouighe sielen
moeten rusten in ureden
Amen. ~ ~ ~ ~

Ad completorium.

Keer ons
god onse
heilighe
uer. Ende
keer di
nen toern

Van ons. **Deus in**
God wilt dencken in
mijn hulpe. Here tot mi
te helpen haeste. **G**lorie
si den vader. **A.** Mit uro

Glucheden. **Memento**
hedencke heer da
uids ende alle synre sacht

moedicheit. **A**ls hi swor
den here een gheloefte ghelo
uede hi iacobs gode. **O**f
ic inga int tabernakel
myns huus of cum ic
op dat bedde dat onder mi
ghesprent is. **O**f gheue
ic slaep minen oghe en
minen oghebrannen
uakinghe. **E**nde mi
nen slape vanden hoefde
ruste thent ic vinde den
heer een stede een taberna
kel iacobs gode. **S**iet

deſe ſtat ende tabernakel
hoerden wi in eſſrata wi
vondene inden uelde des
woudes. **W**i ſellen in
gaen in ſinen tabernakel
wi ſellen aenbeden in die
ſtede daer ſine voeten ſtonde
Stant op here in dinen
ruſte ende die arke dijner
heilicheit. **D**ine preſte
ren moeten werden aenghe
daen mit gherechticheit
ende dine heilighe moete
hem hoghe uerrouwen

5
Om dauid dinen knecht
en keer niet of dat aensichte
dijns xpi. **D**ie here heeft
dauid gheswoxen die waar-
heit ende ende en sal niet
achter laten van die verucht-
te dijns bukes sel ic setten
op dinen stoel. **I**st dat
dine kinderen houden mit
mi mijn uerbint ende mi-
ne ghetughe dese die ic he-
leren sal. **E**nde hoer so-
nen sellen went in ewich-
heit sitten op dinen stoel.

Want die here heeft sy
on wtuerdozen hi heeftse
wtuerdozen tot eenre woni
ghe. **D**it is mijn rust
in ewichheit der ewichheit
hier wil ic wonen want
ic hebse wtuerdozen.

Syn weduwen sal ic
benediende benedien sine
arme sal ic laden uande
brode. **S**ine pzeester sel
ic cleden mit heile ende sine
heilighen sellen hoghe
uollic sijn mit sijner wo

lichkeit. **D**aer sal ic uoert
brenghen dat horen dauids
ic hebbe bereyt een lanteer-
ne minen heer. **S**ine
uande sal ic confuse aen-
trecken. mer op hem sal
blopen mine heilicheit.

Glorie si den uader. **Ere**

Siet hoe **q̃ bonu.**
goet ende vrolic
is te wonen die briedere
in een. **A**lse salue in
den hoefde die neder vlopt.
inden baert in aarons

baert. **D**ie nederuloet
inden soem sijns cleeds
als die douwe des berghes
hermon die neder coemt
inden berghen van syon

Vant daer sent die
here benedictie ende fleue
tot inder ewichheit. **G**lo
rie si den vader. **Enne nuinc.**

Siet nu benediet den
heer alle knechten
des heren. **G**hi die staet
inden huse des heren inde
breiden inganghe des hu

les ons goeds. **I**nden
nachten boert op uwe
hande in die heilighen en
benediet den here. **D**ie he
re moet di benedie wt spō
die hemel ende eerde ghe
maket heeft. **G**lorie. **a!**
Mit vrolichheit laet ons
begaen die ghehoechnisse
der alre salichster maghet
marien op dat si uwer ons
bidden den here. **mnus.**

Derschnich opē
wort die poerte

xpi uervult mit volre gra
den die coninc gaet dwer
ende si bliuet ghesloten
van beghinne. **E**en ma
nier van hoghen licht is
wt der maghet sale ghe
comen dat is der heiligher
kerken brudegom uerlos
ser sceppe ende gvgant.

Xpiste du biste dyn
re moeder eer ende alre ghe
louigher onghemeten
hope ouermids dynre pi
nen dranc uersmelten al

85
onse sonden. **G**lorie si
die heer die ghebozen biste
uander maghet mitten na
der ende mitten heilighen
gheest nu ende in ewichede.

Amen. Capitulum.

Alle caneel ende bal
same gheuende sue
ten roet also gaf ic roet ende
als wtuerrozen mirre gaf
ic roet der sueticheit. **G**o
de segghen wi danc. **R**
Na dien du kint baerdes
bleuestu maghet onbe

86

ulett. Goeds moeder bidt
voer ons. *a* Ende wi glo

Dienieren di. *Nūc dimit-*
tis. **D**laet heer dinen

knecht na dinen woerde
in vreden. **U**vant mijn

oghen hebben ghesien di-
nen heylgheuer. **D**ienstu
bereyt heues voer dat aen-
sichte alles volkes.

Een licht dat is een
tot eenre openbaringhe
der heiden ende tot glorie
dijns volcs van israhel

Glorie si den vader. *a.*
Wi glorificieren di heili
ghe goeds moeder daer
crist of ghebooren is make
ghelont alle die di glo
rificieren. *Kyrieleyson*

Ere ontferme di
onser. *A* puste
ontferme di onser.

Ere ontferme di on
ser. *P*ater noster. Et
ne nos inducas in temp
tationem. Sed libera nos
a malo. Amen. *v.* Dat

woert is uleysche ghelwordē
ende sal wonen in ons.

Credo in deum. Carnis re
surrectionem ad uitam e
ternam. Amen. *v.* Weer
dighe mi dat ic di loue ghe
hepliche maghet. Ende ghif
mi cracht teghen mine ui

Hande. *Collecta.*
Ghe wilt uerghete
die uersumensse dyncer
knechten op dat wi die di
ouermits onsen daden niet
behaghen en moghen ouer

87
mids bede der moeder dynis
soenis ons goeds salich wer-
den die mitti leeft ende regne-
ret in enicheit des heilighen
gheests een god edwelike son-
der eynde. Amen.

in the first of the year
the first of the year
the first of the year
the first of the year
the first of the year
the first of the year

henn
du sal
te op
den
min
lippen
ende

min mont sal voertkum
dighen dyn lof. **Deus in**

God wilt drucken
in mijn hulpe. He
re tot mi te helpen haeste.

Glorie si den vader. **F.**
pinus.

Oni soeppe gheest
vande dine dienes
inwendicheit ueruille
mit hemelscher gracen
die herten die du ghesce
pen heues. **D**u bist
ghenoemt een troester
ende een gawe des alre
hoechsten goeds een le
uende fonteyn een vuer
een godlike minne en
een gheestelike saluin
ghe. **D**u seuenioudich
in gauen du wingher der

rechtterhant goeds du
makes ghelaeliken die
kelen rike mit des uaders
woer gheloefde reden.

Ontstet dat licht in
den sinnen ghiet die mi
ne in die herten ende weest
die crancheden ons lich
aens ewelike mit crach
te. **V**erdriest uerre den
uiant ende ghif te hants
urede in dien dattu ons
dus woer gaende leydes
so souwe wi al scande

lic quaet. **G**hif dat wi
ouermits di moeten wetē
den uader ende kennen den
soen ende alle tijt ghelo
uen dattu biste gheest beyde
uaders ende soens. **L**of
si gode den uader mitten
soen te gader ende mitten
heilighen gheest ende ons
moet die soen seyn den een
name gaue des heilighe
gheest. Amen. **an** Com
heilighen gheests.

Beatus vir qui non

Salich is die man
die niet of ghegac
en is inden raet der gheen
re die gode niet en oefene
ende inden wech der sonde
ren niet en stont ende in
den stoel der steruunghe
niet en sat. **M**er die
sijn wille inder elve des
heren was ende die sijn
elwe sal dencken dach ende
nacht. **E**nde sal wese
als een hout dat gheplāt
is inden neder lopenden

wateren dat sijn vrucht
gheuen sal in sijner tijt
Ende sijn blat en sal
niet ofuallen ende alle
dinghen die hi doet sellē
wel ghelucken. **N**iet
also die van gode gheke
ret sijn also niet mer als
een scubbe dat die wint
werpet vanden aensich
te der eerden. **H**ier om
en sellen die van gode
ghekeert sijn niet we
der op staen mit gherech

te noch die sondaren in
den raet der rechtuerdi
gher. **U**want die heer
heuet bekent die wech
der rechtuerdigher ende der
ofghekeerder wech sal uer
gaen. **G**lorie si den uader.
an. Com heilighe gheest
ueruulle die herten der ghe
re die in di truwelike ghe
louen ende ontfact in hem
dat vuer dynre mynnen
du die de heydene in alre
tonghen menichfoudiche

den uergadert heues in
eenheit des ghelouen. **H**e
re ontferme di onser.
Chryste ontferme di onser.
Here ontferme di onser.
Vader onse. **E**nde en ley
ons niet in becoringhe
mer uerlosse ons van al
len quade. **Amen. v.** **S**eyn
de wt heer dinen gheest
ende si sellen ghescepen
werden ende du selte uer
nemen dat aensichte der
eerden. **Benedictus dñs.**

Ghebenedijt si die
here god van isra
hel want hi sijn volc ghe
uant ende uerlost heeft.

Ende hi heuet ons ghe
recht den hoxen der saliche
den in dauids huus sijns
kyns gheslachte. **A**ls
hi ghesproken heuet wt
den monde sijner heiligher
propheten die van beghin
ne der werlt ghelweest heb
ben. **S**alicheit van on
sen uanden ende van al

der gheene handen die ons
haten. **O**m te doen berm
herticheit mit onsen va
deren ende te ghedencken
sijner heiligher ghelof
nisse. **D**en eet die hi
swoer tot abraham on
sen uader dat hi ons he selue
geuen woude. **O**p dat
wi sonder angst uerlost
werden vanden handen
onser wianden hem die
nen souden. **I**n heilich
heit ende in rechtuerdich

heit voer hem al onse da-
ghe. **E**nde du kint du
bist een propheete des ouer-
sten gheheten want du self
te uoergaen voer dat aen-
sichte des heren te bereyden
sine weghe. **T**e gheuen
wijsheit der salicheit sine
volke in uergifnisse hoer-
re sonden. **M**itten binne-
sten der ontfemherticheit
ons goeds daer mede he-
uet hi ons gheuandert die
uten hoghen op ghegaen

is. **O** here inlichte den ghe-
nen die in duisternissen
sitten ende inden sonne des
dats te leyden onse voete
inden wech des ureden.

Glorie si den vader **an.**
Com heilighe gheest uer-
uulle die herten der gheer-
re die in di truweliken
ghelouen ende ontfact in
hem dat vuer dynre mun-
nen du die de heydenen in
alre tonghen menichfou-
dicheit uergaderit heues

in eenheit des ghelouen.
Here uerhoer mijn ghebet
Ende mijn roepen come
tot di. *Collecta.*

God die de herten der
ghelouigher mit inlich
tinghe des heilighen ghees
tes hebste gheleert uerleer os
den seluen gheest gherech
te dinghen te sinaken en
altoes van sinen troeste
te verbliden ouermits on
sen here ihesum xristu
dinen soen die mitti leeft

ende regneert in enichheit
des heilighen gheest een
god ewelike sonder eynde
Amen. **B**enedien wi
den heer. **G**ode segghen
wi danck. **A**lle ghelouighe
sielen moeten rusten in
vreden. **Amen.**

Ad primam.

Do wilt
drucken
in mijn
hulpe.
here tot
mi te hel

pen haeste. **G**lorie si
den vader. **V**mnus.

Omniscepper gheest
vande dine dienes
inwendicheit vervulle
mit hemelscher gracen
die herten die du ghesce
pen heues. **D**u biste

ghenoemt en troester ende
een gaue des alre hoedijste
goeds en leuende fontey
ne en vuor een godlike
minne ende een gheesteli
ke saluunghe. **D**u se
uenioudich in gaue
du uinghet der rechter
hant goeds du makes
ghesactlike die kelen ri
ke mit des uaders uoer
ghelouede reden. **O**ut
steke dat licht inden sin
nen ghiet die minne in

die herten ende ueste die
crancheden ons lichaems
ewelike mit crachte.

Verdrift verre den uiant
ende ghif te hants urede in
dien dattu ons dus uoer
gaende leydes so souwe wi
al scandalic quaet. **G**hif
dat wi ouernits di moe
ten weten den uader en ken
nen den soen ende alle tyt
ghelouen di dattu biste
gheest beyde uaders ende
soens. **L**of si den ua

uader mitten soen te ga
der ende mitten heilighe
gheest ende ons moec die
soen seyn den een name
gaue des heilighen gheest.

Amen. *an* Com heilighe
gheest. *Die quis.*

Hier wie sal wonen
in dinen tabernakel of
wie sal rusten in dinen
heilighen berghe.

Die gheue die sonder
vlecke in gaet ende werket
die rechtuerdicheit.

Die de waerheit spreect in
sijner herten ende gheen dro
ghen in sijn tonghen en
de. **D**ie gheen quaet
ghedaen heeft sinen naeste
ende die niet en heeft laster
aenighenomen teghen si
nen euen mensche. **T**e
niet is die bose gheworde
in sijn aensichte mer hi uer
hoghet claerlike die den he
re ontfiet. **D**ie sweert
sinen euen mensche ende
niet en bedrieghet die sijn

ghelt niet en gaf te woe
ker ende gheen gane ont
fanghen en heuet ouer
die onsculdighe. **D**ie
dele dinghen doet die sal
niet beweghet werden ewe
like. **G**lorie si den vader.

an Com heilighe gheest
veruulle die herten der ghe
re die in di truweliken ghe
louen ende ontfā in hem
dat vuer dinnē minnen
du die dē heydenē in alre
tonghen menichfoudiche

den uergadert heues in een
heit des ghelouen. **H**ere
ontferme di onser. **Epist**
te ontferme di onser. **H**e
re ontferme di onser. **V.**

Deynde wt heer dinen ghe
ste ende si sellen ghescepen
werden ende du salte uer
nywen dat aensichte der
eerden. **H**ere uerhoer mijn
ghebet **E**nde mijn roepen
come tot di. **Collecta.**

Bij ons si die cracht
des heilighen ghees

te des bidden wi di here die
onze herten sterckelike ver-
mighen ende bescerme wer-
al dat ons teghen is bi on-
sen here ihu xpi dinen
soen die mitti leeft ende
regniert in enichheit des
heilighen gheest een god
ewelike sonder eynde. amen.

Genedien wi den heer.

Gode segghen wi danck

Alle ghelouighe sielen
moeten rusten in vreden
Amen. *Ad te nam.*

Dod wilt
drincken
in mijn
hulpe.

Here tot
mi te hel

pen haeste. **G**lorie si
den vader. **V**irgatus.

Dom soeppe gheest
vande dine dien
res inwendichheit uerriid
le mit hemelscher graci
en die herten die du ghe
soepen heues. **D**u biste

ghenoemt een troester en
een gawe des alre hoech-
sten goeds een leuende fon-
teyne een vuur een godli-
ke minne ende een ghees-
telike saluinghe. **D**u
seuenfoudich in gauen
du wingher der rechter
hant goeds du makes
ghesaelike die kelen ri-
ke mit des uaders voer-
gheloeftē reden. **O**ntster
dat licht inden sinnen
ghiet die minne in

die herten ende uest die
crancheden ons lichaems
ewelike mit crachte.

Verdriyft uerre den ui
ant ende ghif te hants
urede in dien dattu ons
dus uoergaende leydes
so souwe wi al scandalic
quaet. **G**hif dat wi
ouermits di moeten we
ten den uader ende kenne
den soen ende alle tijt ghe
louen di dattu bist gheef
te beyde uaders ende soens.

Lof si den vader mit
ten soen te gader ende
mitten heilighen ghees
te ende ons moet die so
ne seyn den een name
gaue des heilighen ghe
ste. Amen. **a** Com hei
lighe gheest.

God in dinen na
me maect mi
behout mi ende in dyn
re oechden so oerdele.

God hoer mijn ghe
bet uerneem mitten

oren die woerden mijns
mondes. **V**ant die
vrienden stonden op we-
der mi ende die stercken
sochten mijn siele ende
si en setten gode niet we-
der haer aensichte.

Sich god help mij
ende die here is een ont-
fangher minne sielen.

Afkeer die quade din-
ghen mine wanden en
in dynre waerheit ver-
stoerse uerstwise. **W**il

lichlike sal ic di offeren
ende belien dinen name
here want hi goet is.

Vant van alre droef
heit heuestu mi wtghe
nomen ende op mine in
ande heuet mijn oghen
uersinaet. **G**lorie si den
uader. **&** Com heilighe
gheest ueruulle die herte
der gheene die in di trou
weliken ghelouen ende
ontfaet in hem dat vuer
dijner minnen du die de

heydene in alre tonghen
menichfoudicheit uerga-
dert heues in eenheit des ghe-
louen. Here ontferme di
onser. **x**pe ontferme di on-
ser. Here ontferme di on-
ser. **&** God scep in mi een
reyn herte ende ueruywe-
den rechten gheest in myn-
re inwendicheit. Here uer-
hoer mijn ghebet. Ende
mijn roepen come totti.

Heer des heili **Coll.**
ghen gheest uighie

tinghe onse herten en mit
inliker besprenginghe
sins douwes maect ons
vruchtbaer ouermits ihe
sum xpm dinen soen on
sen heer die mitti leuet en
regniert in eeuicheit des sel
uen heilighen gheest een
gheests een god ewelike so
der eynde. Amen. Benedic
wi den heer. Gode segghe
wi danck. Alle ghelouighe
sielen moeten rusten in
uorden. Amen. *Ad sextam.*

Od wilt
dencke
in mi
ne hul
pe. he
re tot

mi te helpen haeste.

Glorie si den vader.

Dom scepper *me*
gheest vande dine
dientes inwendichheit uer
wille mit hemelscher
gracien die herten die du
ghescepen heues. **D**u

biste ghenoeint een troef
ter ende een gaue des alre
hoechsten goeds een leuen
de fonteyne een vuer een
godlike minne ende een
gheestelike saluunghe.

Du seuenfoudich in
gauen du uingher der
rechtterhant goeds du
makes ghelactlike die
kelen rike mit des ua
ders uoergheloeftde rede

Ontster dat licht
inden sinnen ghiet die

minne in die herten ende
uest die crancheit ons
lichaems ewelike mit
crachte. **V**erdrijs uerre
den viant ende ghif te
hants uede in dien dat
tu ons dus uoergaende
leydes so souwe wi al sca
delic quaet. **G**hif dat
wi ouermits di moeten
weten den uader en ken
nen den soen ende alle
tijt ghelouen di dattu
biste gheest beyde uaders

ende soens. **L**of si den va-
der mitten soen te gader
ende mitten heilighen ghe-
ste ende ons moet die soen
seynden een name gaue
des heilighen gheests. **A-**
men. an. Com heilighe

Gheest **Deus in.**
God dencke in mijn
mijn hulpe. here haeste
mi te helpen. **S**i mor-
ten werden confuus ende
beaunxtet die mijn siele
soeken. **S**i moeten of

ghekeert werden ende moe-
ten hem scamen die mi
quaet willen. **S**i moe-
ten te hant werden ofghe-
keert scamende die mi seg-
ghen euge euge. **S**i moe-
ten hem haestelike uer-
bliden ende uerrouwe
in di alle die di soeken
ende segghen altoes die
here moet grotelike uer-
hoghet werden. **V**ant
ic noettoefich ende arm
bin god help mi. **M**in

helper ende mijn uerlos
ser bistu here ende marre
niet. **G**lorie si den va
der ende den soen ende den
heilighe gheest. **anti.**
Com heilighe gheest uer
uulle die herten der ghem
re die in di truwelike ghe
louen ende ontfact in hem
dat vuer dincer minnen
du die de heydene in alre
tonghen menichfoudiche
den uergadert heues in
eenheit des ghelouen. alla.

Here ontferme di onser
cpe ontferme di onser.

Here ontferme di onser.

Vader onse. **V** Gide en
werp mi niet van dinen
aensichte ende en neem

niet van mi dinen heili
ghen gheest. Here uerho

re mijn ghebet. Ende mi

ne roepen come totti. **coll.**

Berne mitten vier
des heilighen ghe
ste onse nieren ende onse
herten op dat wi uerdienē

di te dienen mit euen
auulchen herten ende mit
euen reynen lichaem. **S**i
oulen here ihu xpi di
nen soen die miti leet
ende regniet in ewicheit
des heilighen gheest een
god in ewicheden. amen.

Benedien wi den heer
Gode segghen wi danc.

Alle ghelouighe sie
len moeten rusten in ure
den. Amen.

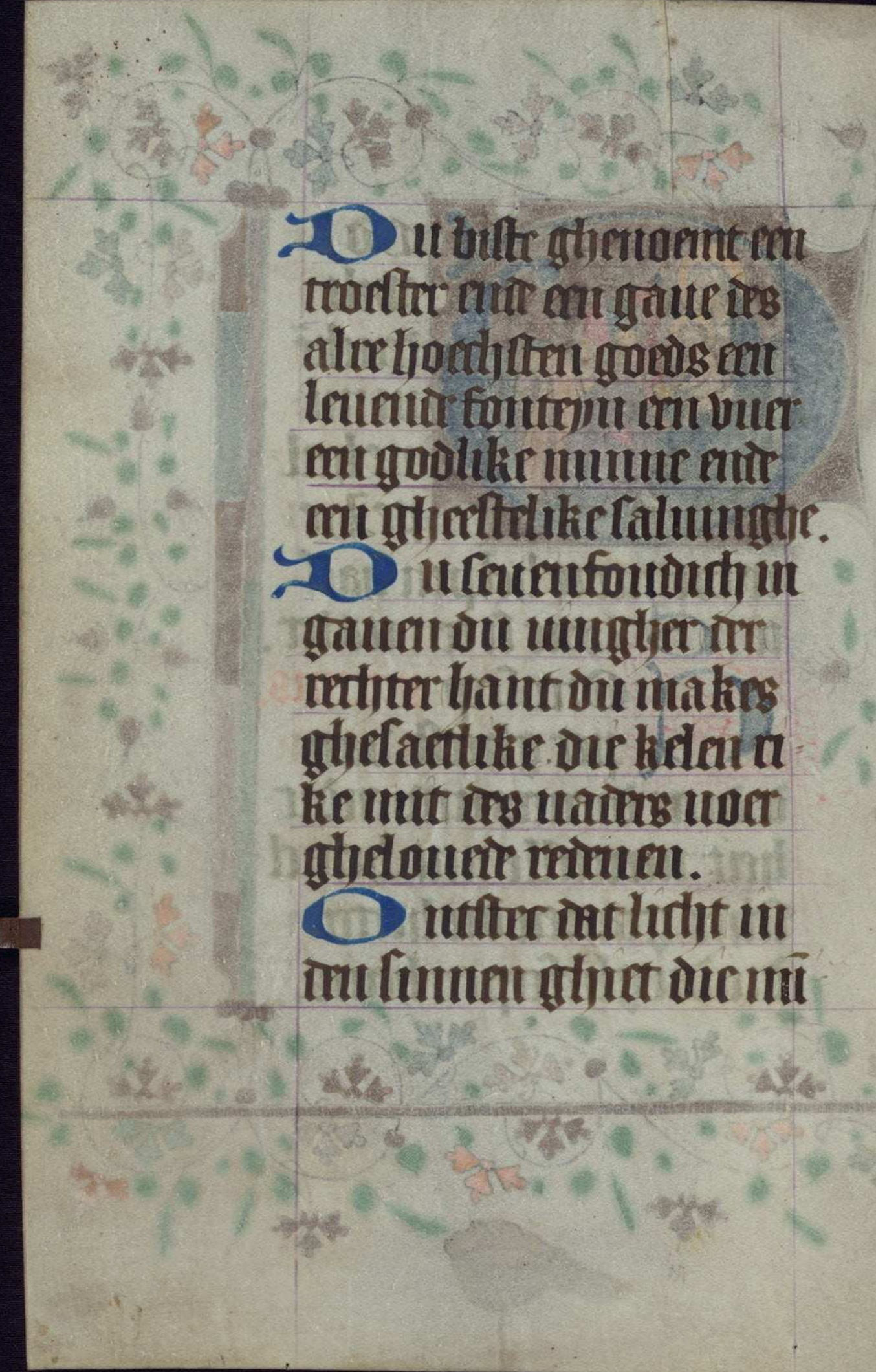
Ad nonam.

Dod
wilt
druckē
in mi
ne hul
pe. he

re tot mi te helpen haef
te. **G**lorie si den vader.

Omnis **scip** **unius**
per gheest van
de dine dienes inwendic
heit ueruulle mit hemel
scher gracen die herten
die du ghescepen heues.

Du bist gheuoemt en
troester en en gaue des
alre hoechsten goeds en
leuende fonteyn en vuer
en godlike minne ende
en gheestelike saluinghe.

Du seuenfoudich in
gaueu du uingher der
rechtter hant du makes
ghesaelike die kelen ti
ke mit des uaders woer
ghelouede redenen.

Ontster dat licht in
den sinnen ghiet die mi

ne in die herten ende uest
die crancheden ons lich
aens ewelike mit crach
te. **V**erdryf uerre den
want ende ghif te hants
werd in dien dattu ons
dus uergaende leydes so
scilwe wi al scandelike
quaet. **G**hif dat wi
ouermits di moeten we
ten den vader ende kennē
den soen ende alle tijt ghe
louen di dattu biste ghe
ste beyde vaders ende soens.

Lof si den uader mitte
soen te gader ende mitte
heilighe gheest ende ons
moet die soen seyn den een
name gaue des heilighe
gheest. **an** Com heilighe
gheest. **Quis firmanentū.**

Sijn fundament
inden heilighe
berghe die here heuet lief
die poerten van syon bo
uen al iacobs tabernakel

Hoghe uerclaent din
ghen sijn van di gheseyt

stat goeds. **I**c sal ghe
drucken raabs ende ba
bilonis die mi kennen.

Sich die vreemde ghe
boren ende thyrrens ende
dat moer uolc die ware

daer. **O**f syon niet en
sal segghen een mensche
is in haer gheboren ende
die alre ouerste heuetse

ghesticht. **D**ie here sal
uertellen inder lude scrif
turen ende der gheenece wo
sten die in haer gheweest

hebben. **A**ls der gheeu-
re die in hem verbliden
also is alre woninghe
in di. **G**lorie si den va-
der. **an** Com heilighe ghe-
ste uerwille die herten der
gheeuere die in di truwe-
like ghelouen ende ont-
fa in hem dat vuer din-
re minnen du die de hey-
dene in alre tonghen me-
nichfoudichheit vergader
hetes in eenheit des ghe-
louen. Here ontferme di

epē ontferme di onser.

Here ontferme di onser.

Vader onse. **an** Ghif mi
weider die bliscap dyns
salichgheuers ende mitte
uorsteliken gheest ghesta
dighe mi. **H**ere uer
hoze mijn ghebet. Ende
mijn roepen come totti.

God die **Collecta.**
alle herten open
baer is ende alle wille
spreket ende die gheen
hemmelike dinghen uer

helen is verlichte ouermits
inghetinghe des heilighē
gheest onse ghedachten en
onse herten op dat wi weer
dich werden di volcome
like lief te hebben ende
weerdlike te louen. **O**uer
mits onsen heer ihu xpm
Amen. **B**enedien wi
den heer. **G**ode segghen
wi dan. **A**lle gheloui
ghe sielen moeten rusten
in vreden. **Amen.** ~

Ad uesperas.

Do wilt
dencke
in mi
ne hul
pe. **I**here
tot mi

te helpen haeste. **G**lo
rie si den vader. **mnus.**

Dom scapper ghe
ste uande diue
dientres uilwendicheit
ueruulle mit hemelscher
gracien die herten die du
ghescrepen heues. **D**u

4
biste ghenoeint een troef-
ter ende een gaue des alre
hoechsten goeds een leuen
de fonteyn een vuer een
godlike minne ende een
gheestelike saluinghe.

Du seuenfoudich in
gauen du uingher der rech-
terhant goeds du makes
ghesaelike die kelen ri-
ke mit des uaders woer
ghelouede rednen.

Ontstet dat licht in
den sinnen ghiet die mi

ne in die herten ende uest
die crancheden ons licha-
mes ewelike mit crachte.

Verdriyft uerre den ui-
ant ende ghif te hants
uere in dien dattu ons
dus uoergaende leydes so
souwe wi al scandalike
quaet. **G**hif dat wi
ouermits di moeten we-
ten den uader ende kennē
den soen ende alle tijt ghe-
louen di dattu biste ghe-
ste beyde uaders en soens.

Lof si den uader mit
ten soen te gader ende mit
ten heilighen gheest ende
ons moet die soen seyn.
een name gaue des heili
ghen gheest. Amen. ps.

Salich sijn alle die
den here ontfien
die wandren in sinen
weghe. **V**ant du den
arbeyt dijner hande sal
ste eten salich bistu ende
wel sal di wesen. **D**ijn
wif sal wesen als een

ouervloeyende wyntanc
inden siden dijns huus.

Dine sonne sellen we
sen als ionghe spruten der
olybomen al om ende om
dijne tafelen. **S**ie al
dus sal werden ghebene
dyt die mensche die den
here ontfiet. **D**ie here
wt syon ghebenedie di
ende du moetste sien die
goede van iherusalem
alle die daghe dijns le
uens. **E**nde du moet

ste sien die sonen dijner
sonen uede si op israhel.

Glorie si den uader. **A**

Com heilighe gheest uer
uulle die herten der ghem
re die in di truwelike ghe
louen ende ontfā in hem
dat vuer dijner minnen
du die de heydene in alre
tonghen menichfoudich
heit uergadert heues in
eenheit des ghelouen.

Dijn siele **Magnifi**
maect groet den

here. **E**nde mijn gheest
heeft hem hoghe uerrou-
wet in gode mijn heil.

Uvant hi heuet aenghe-
sien die oetmoedicheit syn-
re dienen liet daer van sel-
len mi salich heten alle
gheboerten.

Uvant hi
heeft mi grote dinghen
ghedaen die machtich is
ende syn naem heilich.

Ende syn ontfermh-
ticheit is van gheslachte
tot gheslachte dien die

hem ontsien. **H**i heuet
macht ghedaen in sinen
armen hi heuet uerstropt
die houeerdighe van ghe-
denckenisse sijns herten

Hi heuet ofghefet die
machtinghe vanden stoe-
le ende hi heuet ghelhoghet
die oetmoedighe. **D**ie
hongherighe heuet hi
gheuult mit goet ende
die rike liet hi ydel.

Hi heuet ontfanghe
israhel sin kint hem ghe

dochte sinre barmherticheit

Als hi ghesproken he-
uet tot abraham onsen
uader ende sine gheslachte
van beghinne. **G**lorie.

an Com heilighe gheest
ueruulle die hte d' ghere die
in di truwelike gheloue
ende ontfā in hem dat vuer
dijner minnen du die de
heidene in alre tonghen
menichfoudicheit uerga-
dert heues in eenheit des
ghelouet. **H**ere ontfenne

di onser. **x**pē ontferme
di onser. **H**ere ontferme
di onser. **V**ader onse.

V Sendt wt heer dine
gheest ende si sellen ghe-
scopen werden ende du sal-
te uernemen dat aen sich-
te der eerden. **H**ere hoer mi-
ne ghebet. Ende mijn roe-
pen come totti. **Coll.**

God die der herten
der ghelouigher
mit inlichtinghe des hei-
lighen gheest hebste ghe-

leert ghif ons inden selue
gheest rechte dinghen te
smaken ende altoes te uer
bliden van sinen troeste
ouermits onsen here ihe
sum xpm dinen soen die
mitti leeft ende regniert
in enicheit des heilighē
gheest een god in ewichede.
Amen. Benedien wi den
heer, Gode segghen wi
danc. Alle ghelouighe
sielen moeten rusten in
ureden. **Amen.** *Ad completum.*

Kenit
ons
god
onse
salich
gheuer

Ende keer dinen toern vā

ons. *Deus in ad.*

Deus in ad.
Oo wilt dencken
in mijn hulpe. Here tot
mi te helpen haeste.

Glorie si den vader.

Deus in ad.
Om scapper *mus.*

gheest vande dine

117
dienes inwendicheit uer
uulle mit hemelscher gra
den die herten die du ghe
scpen heues. **D**u biste
ghenoemt een troester en
een gawe des alre hoechste
goeds een leuende fontey
ne een vuer een godlike
minne ende een gheesteli
ke saluunghe. **D**u seue
foudich in gauen du win
gher der rechterhant goeds
du makes ghesaetlike die
kelen rike mit des uaders

uoer gheloefde redenen.

O uster dat licht inde
sinnen ghiet die minne
in die herten ende uest die
crancheden ons lichaems
ewelike mit crachte.

V erdrift uerre den wi
ant ende ghif te hants
urede in dien dattu ons
dus uoergaende leydes so
scuwe wi al scandliken
quaet. **G** hif dat wi ouer
mits di moeten weten den
uader ende kennen den so

ne ende alle tyt ghelouen
di dattu biste gheest beyde
uaders ende soens. **L**of si
den uader mitten soen te ga-
der mitten heilighen gheest
ende ons moet die soen seyn
den een name gaue des he-
lighen gheests. Amen. **an.**
Com heilighe gheest **ps.**

An mynre ioghet
hebben si mi die
wile wtgheuochten also
spreket nu israhel. **~**

An mynre ioghet

hebben si mi dicke wyl wtghe
uochten ende si en uermoch
ten mi niet. **O**p minen
rugge tynmerden die
sondaren si uerlenghede
haer boesheit. **D**ie rech
te heer sal die necken der
sondaren te suppen con
fius moeten si werden
ende keren achterwaert
alle die spon hebben ghe
haet. **S**i moeten wer
den als der dicker hop dat
eement meyt uerdoort

18. **V**an welken hi sijn
hant niet ueruult en he
uet diet meyen sal noch
sijn soet die de hantvol
uergaderen sal. **E**nde si
en seiden niet die daer uoer
ghinghen die benedictie
des heren si op v wi bene
dien v inden name des he
ren. **G**lorie si den uader.
an **C**om heilighe gheest
ueruulle die herten der
ghenre die in di truwel
ken ghelouen ende ont

fa in hem dat vuer dynre
minnen du die de heidene
in alre tonghen menichfou
dicheit uergaderit heues in
eenheit des ghelouen. Here
ontferme di onser ~~epē~~ ont
ferme di onser. Here ont
ferme di onser Vader onse.

V Dermit wt heer dinen
gheest ende si sellen ghe
scapen werden ende du sel
te uernywen dat aensich
te der eerden. **Aūc di.**
D laet heer dinen

knecht in ureden na dine
woerden. **W**ant mijn
oghen hebben ghesien di
nen heylgheuer. **D**ien
tu bereyt hebste uoer al des
volkes aensichte. **E**n
licht dat is tot eenre open
baringhe der heyden ende
tot glozen duns volkes
van israhel. **G**lorie. **H**eer
uerhoer mijn ghebet. Ende
mijn roepen come totti.

Heer wi **Collecta.**
bidden di dat ons

bi moet sijn die crachte
des heilighen gheests die
onse herte suetelike reyn
make ende bescerme ons
uoer al dat ons treghen is
Ouermits onsen heer ihu
xp̄m. Amen. **B**enedie
wi den heer. **G**ode segghe
wi danc. **A**lle ghelou
ghe sielen moeten rusten
in weeten. Amen.

Hier beghint dat corte
cruis ghetide.

Here
du
sal
te mi
ne
lip
pen
op

den. Ende mijn mont sal
uoertkundighen din lof.

God wilt **Deus in**
dencken in mijn
hulpe. Here tot mi te hel
pen haeste. **G**lorie si den

uader ende den soen ende den
heilighe[n] gheest. **A**lt
was inden beghinne nu
ende altoes ende ewelike so
der eynde. Amen. **X**pist
tus is uoer ons gheworde
onderdaenich totter doet en
ter doet des cruces. *missus.*

DEs uaders wysheit
die godlike waer
heit xpistus mensche die
wert gheuanghen te met
ten tijt. Ende van sinen
iongheren die hi bekende

achter ghelaten. Ende wert
den ioden dien hi ueroft
was ghelentert ende uer
raden die hem pine daden.

God myn god *ps.*
Sie in mi waer om
hebstu mi ghelaten verre
van minen behoude sin
die woerden myner mis
daet. **M**inen god sal ic
roepen bi den daghe ende
du en sals niet horen en
inder nacht ende mi niet
in onwysheit. **M**er du

woent inden heilighen
lof israhel in di hoepden
onsen uaderen ende du uer
lostese.

Si riepen te di
ende si sijn worden behou
den si hoepden in di ende
si en sijn niet confus

Glorie si den uader. *a*

Mijn aensicht en ont
keerde ic niet dien die mi
uerspraken ende uerspo
ghen heer mijn god.

Die macht *Cap.*
des leuens xpristis

onsen here wert gheuan
ghen om onse sunden. Tot
wien wi seiden onder dine
scade sullen wi leuen oudert
uolc. God si gheloest. **xi.**
Hi gaf sijn kinnebacken
dien sloeghen. Ende si sijn
ghesadet uan sijner iamer
heit. Here ontferme di on
ser **x**piste ontferme di on
ser. Here ontferme di on
ser. **V**ater noster. **H**ere
uerhoer mijn ghebet. Ende
mijn roepen come tot di.

Der ihesu xpi **Coll.**
leuende goeds soen
die te uertentide om die
menschelike salicheit uer
raden gheuanghen ghebō
den gheslegghen ende uerspō
ghen wout werden. Ghif
dat ic om dinen name li
den ende uerdorret blidelic
ontfaen moet op dat ic uer
diene te comen in die ghe
selschap der uerrisenisse. Die
leues ende regneres een god
elvelike. Amen. **Dele na**

uolghende collecten salme
lesen tot elken ghetiden.

Heer ihesu xriste des
leuende goeds soen
sette dyn passie dyn cruce
ende dyn doet tusschen dyn
oerdel ende myn siele nu op
dele tyt ende under tyt dat
myn siele van myn lich
aem scyden sal. Ende ghif
licue heer ghenade ende ont
fermherticheit den leuen
den. Ende die ewighe ruste
den ghelouighen die be

grauen sijn uede ende een
drachticheit der heiligher
kerken. Ende ons arme
sondaren leuen ende bli
scap ewelike. Die leues
ende regneres een god eweli
ke sonder eynde. Amen.

Oo wilt
dencken in
mijn hul
pe. **H**eer tot mi te helpen
haeste. **G**lorie si den
uader. **Amen**

In prime tyt wert
ihesus ghelept tot
pylatus. Ende mit ual
schen ghetughe wert ouer
hem gheclaghet. Syn
hals wert gheslegghen sy
handen ghebonden syn
aensichte uerspogghen al
so als die propheeten te
uoren hadden ghespro
ken. *Psalmus.*

Der ic bin een wo
me ende en mensche
een lachster menschen

ende een wtverpinghe des
volkes. **A**lle die mi
saghen bespotten mi
si spraken mit haren lip
pen ende roerden haer ho
uet. **H**i hoopte inden
here hi helpe hem hi ma
ke behouden want hi wil
hem. **V**ant du bist
die mi wttoech vande bu
ke mijre hopinghe vande
borste mijre moeder vande
buke bin ic gheworpē in di.
Vande buke mijre moeder

bistu mij god en ganc niet vā mi.

an God en spaerde sinen
enighen soen niet mer uoer
ons allen gaf hi en ter doet

Als een scaep **Cap.**
wert hi ter doet ghe
leyt ende als een lam dat men
scaert sweech hi ende en loer
sinen mont niet op. God
si gheloeft. **v** Ic bin uer
raden ende ic en ghinc niet
wt mijn oghe quelden
van bitterheit. **H**ere ont
ferme di onser **xpe** ontfer

me di onser. Here ontfer
me di onser. Vater noster.

Here uerhoer mijn ghe-
bet. Ende mijn roepen co-

me tot di. **Coll.**

Here ihesu xpiuste
des leuenden goeds soen
die te prym tijt den rech-
ter pplatus wout werde
ghepresenteert. Ende ghi
rechter wout liden dat
alre hardste gherechste
Ic bid v mi onsalighe
mensche te hulpen co-

men inden lesten gherecht
te dat ic niet en werde uer
doemt ter ewigher pinen
Mer dat ic uerdienne in he
melrike te verbliden mit
allen salighen uerozen
uerende goeds. Die leues
ende regneres een god ewe
like. Amen. *Collecta.*

*H*ere ihesu xriste.
*Voert wt alst inder met
ten staet.*

Ad tertiam.

Dod wilt den-
ken in mijn
hulpe. **H**ere
tot mi te hel-
pen haeste. **G**lorie si den

Vader. *minus.*

E terre tijt riepen
die ioden cruusten. **H**i wert
bepot ende hem wert aen-
ghedaen een purper deet
In syn hoeft wert ghedruc-
ket een doernen crone. **O**p
synen rugghe droech hi
syn cruus totter stat syn

re puen. **Psalmus.**

Droefheit is mi al
re naest ende nye
ment en is die mi helpe
Vele caluer onnime cin
gheden mi ende veel uetter
ossen om setten mi.

Si daden op haren me
de ouer mi als een rouende
grynnende lewe. **A**ls
water bin ic wighgestort
ende te scryfelt syn al mi
ne bene. **M**ijn herte is
worden als een smeltende

Was in midden mijns
bukes. **G**lorie si den
uader. **an.** Ic was daghe
lics bi vlerende inden tem
pel ende ghi en hielt mi
niet mer nu ley di mi ghe
gheselt te cruen. **Cap.**

Ghi dochteren van
syon gaet wt en
siet den coninc salomon
In synre cronen daer en
syn moeder mede coudende.
In den daghe synre bliscap
ende synre bruloft. **God**

si gheloeft. **an** Weerlic
hi nam onse quale op
hem ende hi droech onse
cranchheit. **H**ere ontferme
di onser **x**piste ontferme
di onser. **H**ere ontferme
di onser. **P**ater noster.

Here hoert mijn ghe
bet. **E**nde mijn roepen co

me tot di **Collecta.**

Here ihesu **x**piste le
uenie goeds loen die om
der menscheliker salicheit
te terec tyt der pinen ghe

leyt wort. Ic bid v om die
craft uwer alre heilichster
passien dat ghi mine sū
den of doet ouermits uwer
ontfermherticheit mi
leyt mit bliscappen ter e
wigher salicheit. Die le
ues ende regneres een god
elvelike. amen. *Collecta.*

Here ihesu xpe des le
uenden goeds soen. f.
*Voert wt alst uwer niet
ten staet*
Ad sextam.

Ood wilt
drucken in
mijn hul
pe. Here
tot mi te helpen haeste.

Glorie si den vader. *ps.*

Esertut wert ihe
sus ghenaghelt
aenden cruce daer hi aen
heut ghetellet mitten
moerdern die hem vā
pinen dorste wert hi ghe
lauet mit gallen die mis
dadighe moerdnaer ter

lusterhant bescampen. **p**

Mijn craft is uerdoet
ret als een test ende
mijn tonghe is of ghe
gaen mynre strotten ende
du heues mi wtgheuoert
inden stubbe des doets.

Vant vele honden
om ringheden mi ende
die raet der booser omme
sat mi. **S**i doergroe
uen mijn handen ende
mijn voeten ende telden
al mijn bene. **S**i merre

ten ende saghen op mi en
deylden mijn cleder ende
op mijn cleet worpen si

clot. **M**er du heer niet
en uerre dyn hulpe van
mi sich te mijner bescer-
minghe. **G**lorie. **an.**

Di setten sijn sake bouen
sijn hoeft ghescreuen ihe-
sus nazarenius coninc der

Joden. **Caplin.**

Ic sprac ic sal op-
climmen den palmboem
ende ommecripen sijn

urichten. God si gheloeft.

an Tre mit na di dat ic
mach lopen in die roke
dunur saluen. **H**ere ontfer
me di onser **x**p̄e ontferme
di onser. **H**ere ontferme
di onser. **P**ater noster.

Here uerhoer mijn ghe
bet. **G**ude mijn roepen co
me totti. — **Collecta.**

Here ihesu xriste
leuende goeds soen
die te lertijt die galghe
des cruus op domineste.

Ende dorstich mit edel ende
mit gallen wout werden
ghelauet. Ic bid v dat ghi
mijn herte ontfeket ende
doet dorsten inden kelc
ulver passien so dat ic in
v elvelike ghenuechte moe-
te hebben. Die leues ende
regneres eni god elvelike
Amen. ~ Collecta.

Here ihesu xriste. f.
Voert wt alst inder niet-
ten staet.

Gad nonam.

Ood wilt deni-
ken in mijn
hulpe. **H**ere
tot mi te hel-
pen haeste. **G**lorie si den

Vader. **Psalmus.**

En toen tijt riep ihe-
sus heli help. **E**nde beval
sinen vader sinen gheest
ende starf. **E**nde een ridder
doerstac mit eenre glan-
en sijn zide doe beuede dat
certrike ende die sonne ver-
duusterde. **Psalmus.**

Behout god mijn
siele vanden hey
meliken sweerde ende van
der hant des honts mijn
enighe. **B**ehout mi vā
den monde des leuens ende
vanden hoerne des eens
hoerns mijn oetmoedich
heit. **I**c sal vertellen
dinen naem minen brue
deren in midden der kerke
sal ic di louen. **G**hi die
verucht den heer louet hem
alle saet iacobs glorieert

hem **T**richit hem alle
israhels want hi en heuet
niet verspreyt noch ver
sinaet dat ghebet des ar
men. **G**lorie si den vader.

an. Dor ihesus den edel
had ghenomen doe seyde
hi het is volden ende mit
gheneychden hoeft gaf
hi sinen gheest. **Caplin.**

Dyn lief daer ende
roet wtuercoren
van duisend. God si ghe
loeft. **v.** Ghi hebt mi

herte dwerwont mijn suster
mijn bruyt ghi hebt
mijn herte dwerwont. He-
re ontferme di onser xpe
ontferme di onser **V**ater
noster. **E**re uerhoer
mijn ghebet **E**nde mijn
roepen come totti. **Coll.**

Here ihesu xriste
leuende goeds soen
die te noen tijt mit wt
gheretten armen ende mit
gheneychden hoefde uwe
gheest op gaueste aende

cruc ende mitten slotel
ulwes doets dat paradys
op loect. Verleen my in
die ure van minne doet
mijn siele tot di te come
mit bliscappen. Die le
ues ende regniens een god
ewelike Amen. *Collecta.*

Here ihesu xriste. *ƿ*
Hoert wt alst inder met
ten staet.

Ad uesperas.

Od wilt den-
ken in mijn
hulpe. **H**ere
tot mi te hel-
pen haeste. **G**lorie si den

Vader. **mnus.**
E uesper tijt wert
christus ghenomen van
den cruce die cracht synre
godliker sielen was ver-
borghen. Aldus danughe
doet heeft gheleiden die ar-
sedie des leuens. Och daer
lach weder der gloxiën croen

Den kerre sijn **ps.**

Aensichte niet vā
mi ende doe ic riep tot hem
uerhoerde hi mi. **M**ijn
is mijn lof under groter
kerken mine gheloften
sel ic weder gheuen int
aensichte dierre die hem
uruchte. **D**ie arme sellē etē
en sellē gheladet werde en sellē
den here louē die hem soekē en
haer herte sellē louē den here
in werelde der werelde. **S**i sel
len ghedenckē en weder ke

ren totten here alle die eynde
der eerden. **E**nde selle
aenbeden in sinen aensich
te alle die ghesunde der vol
ken. **G**lorie si den vader.
an Si sellen bescreven ho
re enughe kint want die
onnosel heer is ghediet.

En bonde **Cap.**
kijn van murren
is in mi mijn lief hi sel
wonen onder mine boes
ten. **G**od si gheloest. **v.**
Sette mi in dyn herte

als een teyken want di
ne minne sterke is als
die doet. **H**eer ontferme
di onser. **x**pē ontferme
di onser. **P**ater noster.

Heer hoer mijn ghebet
Ende mijn roepen come

totti. **Collecta.**

Heer ihesu xpe leue
de goeds loen die te uel
pertijt vanden cruce wert
ghedaen ende ontfanghe
wout werden in uwer
moeder armen doet vā

In alle misdaet ende son-
den dat ic na minne doet
dijne moeder moet wer-
den ghepresenteert. Die
leues ende regneres god
ewelic. Amen. *Collecta.*

Here ihesu xpe. *7.*
Voert wt alst inder met-
ten staet. Ad complorū

Bkeer ons
god onse
salicheit
Endr keer
dinen toern van ons.

God wilt dencken in
mijn hulpe. Here
tot mi te helpen haeste.

Glorie si den vader.

Te compleet tijt **in**?
wert dat edel lichaem
cpi uit graf gheleyt. Een
hope des toecomen den le
uens. **G**ude wert ghelal
uet mit edelen cride. Dus
worden uervult die scif
turen. **D**ese doet si eweli
ke in mijn ghedachte en
in mijn achte. **Ps.**

Vant des heren is
rike ende hi sel heer
syn ouer dat uolc. **S**i
aten ende aenbeiden alle
die uette der eerden in sine
aensichte sellen vallen
alle die neder gaen inder
erden. **E**nde mijn siel
sal hem louen ende mijn
saet sal hem dienen.

Den heer wert ghecu
dighet die toecomende
gheboorte ende die heemele
sellén kundighen sinen

gherechtigheit den volke
dat ghebozen sel werden
dat die heer makede.

Glorie si den vader. *a.*

Dinen naem heer eer wi
ende ghedencken minnet
like dijner passien ontfer
met onser die doer ons
ghepint sijn. *Caplin.*

IEringhe des uwer
is in hem van u
wen wonden wi ghesont
gheworden sijn. God si
gheloest. *v.* mit ewigher

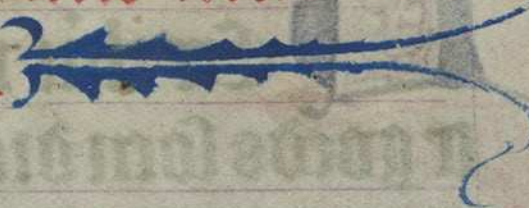
minnen heb ic di ghemint
daer om heb ic dijs ontfer
met ende heb di tot mi ghe
toghen. **H**ere ontferme di
onser **xpe** ontferme di on
ser. **H**ere ontferme di onser.

Here hoer mijn ghe
bet. Ende mijn roepen co

Hme totti. **Coll.**

Here ihu xpe leuen
te goeds soen die te comple
te tijt inden graue rustede
ende vanden wiuen bescreu
et wout werden doet mi

ontfermelike mit alre be
gheerten minre herten mit
tranen dyn passie bescrey
en ende uerschelyc in mi
ne herte te houden. Die le
ues ende regneres god elve
lic. Amen. Collecta.

Here ihesu xriste.
Doert wt alst inder niet
ten staet.

En dij
re uer
voghe
heit en
straffe
mi niet

enre in dinen toerne en be
rispe mi niet. **O**ntfar
me di mijnre here want
ic cranc bin maer mi
ghesont want alle mi
ne ghebeente syn mede
ghestoert. **E**nde mijn

sielc is alte sere ghestoert
mer du heer hoe langhe.

Heer di onnne heer en
terke wt myn sielc ma
ke mi ghesont onnne
dine barmherticheit.

Uwant hi en is inder
dide niet die dinnre ghe
dricken sal ende wie
sal inder hellen dinnre
belien. **I**c hebbe ghe
arbeyt in minen such
ten ic sal min bedde
wasschen op elken nach

te mit minen tranen
ic sal beghieten mijn
ghespreke bedde. **M**ijn
oghe is van uerbolghet
heit seer ghestoert ic bin
uerouert onder alle mi
ne upande. **S**aet al vā
mi die boesheit werke
want die heer heuet uer
hoert die stemme mijns
scryuens. **D**ie here he
uet uerhoert mijn be
de hi heuet mijn ghebet
ontfanghen. **A**lle mi

ne uande moeten hem
scamen ende uele seer
werden ghestoert ende
moeten omme gheke-
ret werden ende scamen
hem seer snellike.

Glorie si den uader. *ps.*

Salich sijn die ghe-
ne die hoer boeshe-
den sijn uergheuen en
die hoer sonden bedet
sijn. **S**alich is die
man dien god gheen
sonden toe en gheuet

noch en is gheen bedrie
ghen in sinen gheest.

Vant ic ghesuegghen heb
be so sijn alle mine ghebern
te uerouder als ic riep alden
dach. **V**ant dach en nacht
is dijn hant op mi beswaert
ic bin onghেকেert in mi
nen iamer als mit doern
besteken. **I**c heb di mi
ontbluen ende mijn achter
laten bekent ghemaect en
mijn ongherechticheit en
heb ic di niet uerborghen.

Ic sprac ic sel weder mi sel
uen den here belien mijn on
gherechticheit en du heues
uerghenien dattu onghewe
fent en onghieert bist in mi
nen sonde. **D**aer om sel tot
ti beden een yghelic halich in
der tijt datmē bidde sel. **N**och
tan sijn inder groter ouer
uloet vele watere die niet
en sellen ghenake totti. **D**u
biste mijn toeverlaet van
bedroefnisse welke bedroefnis
se mi al om belegghen heeft

mijn hoghe vriechde wtme
mi van dien die mi beleg
ghen. **I**c sel di gheuen
uerstandnisse ende ic di le
ren inden wech daer du selte
gaen en ic sel mijn oghe
op di uesten. **E**n wilt
niet werden als een peert
of als een mule daer ghe
uerstandnis binnē en is.
In enen helfter en in e
nen breydel bedrucke haer
wanghen die totti niet en
ghenaken. **V**ele gheselē

syn den sondaren mer die in
den here hopen dien sel syn
ontfermherticheit al onigae.

Ghi rechtuerdighen uerbli
de v en seer uerrouwet v in
den here alle ghi gherechte
van herten hoghe uerlaet.

Hv. **G**lorie si. **ps.**
Ere in dynre uerbol
ghentheit en straffe mi niet
en in dinen toerne en beris
pe mi niet. **V**ant dine
ghescutte steken in mi en
du heues ghestedicht dyn

hant op mi. **G**heen ghe
sontheit en is in mine uley
sche van teghenwoerdicheit
dijns toernis gheen uwer
en is in minen gheberente
van teghenwoerdicheit mij
re sonden. **V**ant mijn
boesheit syn minen hoef
de bouen ghegaen en op mi
beswaert als swaer borde
Mijn lichaem syn uer
uult en uerdruen van te
ghenwoerdicheit mijner
onbysheit. **O**nsalich bin

ic ghe worden ende ic bin ghe
cromt totten eynde en alre
dach ghinc ic in bedroeft.
Vant mine lenden sijn
ghevult mit spotte en ghe
ghelontheyt en is in mine
uleysche. **I**c bin ghedruct
en ghenedert alre seer en ic
bin mede van suchte mijs
herten. **H**ere al mijn begheer
te is voer di en mijn such
ten en is di niet uerborghē.
Mijn herte is in mi se
re ghestoert mijn cracht

heuet mi begheuen en dat
licht mijner ogghen en is
niet mit mi. **M**ine wrie
de en mine naesten si na
keden en stonden teghen
mi. **E**nde die mi bi wa
ren stonden verre van mi
en die mijn siele sochten
die deden mi macht.

Ende die mi quade di
ghen wtsochten die spra
ken vdelheit en dochten
alden dach valsheit.

Mer ic als een doue en

hoerde niet en als een stom
me die sinen mont niet
open liket. **E**nde ic bin
gheworden als een men
sche die niet en hoert ende
die ghene weder sprake en
heeft in sinen monde.

Vant in di here heb
ic ghehoept ende du selte
mi uerhoeren here mijn
god. **V**ant ic sprac op
ghene tijt en moeten mine
uande hem op mi uerrou
den als mijn voete werden

beweghen so spraken si
op mi grote dinghen.

Vant ic in die slaghe
der pinen bereyt bin ende
mijn wer is alle weghe
in mijn aensichte.

Vant ic sal woerkū
dighen mijn boesheit en
om mijn sonden dencke

Mine viande leuen en
sijn ghestedicht op mi en
sijn uermienichfordicht die
mi boeslic ghehaet hebbe.

Die mi quaet woer goet

Weder gheue die hebbe mi of
ghetrent want ic die goetheit
na uolghede. **E**n beghif mi
niet here mijn god en ga niet
niet van mi. **D**encke in mi
ne hulpe he mijn god mijn heils.

Ontferme di mijn **p**.
Ore god na dyner
groter ontfermhertich
heit. **E**nde na menich
foudicheit dyner ont
fermenisse delighe mijn
boesheit. **V**assche mi
uoertmeer van mijnre

boesheit ende vernighe
mi van minen sonden.

Vant ic mijn boeshe
den bekenne ende mijn
sonden sijn altoes teghe

mi. **D**i allene heb ic
ghesondighet en quaet
heb ic uoer di ghedaen
op dattu gherechtueer
dighet wordes in dinen
woerden ende op dattu
uerwinnes alstu wer
des gherechtighet.

Sie aen want ic in

boelheit ontfanghen bin
en in sonden ontfenc mi
mijn moeder. **S**ie aen
want du die waerheit
ghemint hebste du heb
ste mi die onkundighe en
die verholen dinge dijner
wysheit gheopenbaert.

Du selte mi bespren
ghen here mit yflope en
ic sal werden gherym
ghet du salte mi was
schen ende ic sal wit mer
den bouen snee. **D**u sel

ste gheuen minen oren bli-
scap ende vroude ende die
oetmoedighe ghebeente sel-
len seer uerurouwen.

Afkeer dyn aensichte
van minen sonden ende
delighe al mijn boesheit.

God scap in mi een rey-
ne herte ende den rechten
gheest uernywe in mine
binnensten. **E**nde niet
en werp mi van dinen
aensichte ende dinen hei-
lighen gheest en nem niet

van mi. **G**hif mi we-
der die vroude dyns heil-
gheuers ende mitten uor-
teliken gheest ghestadi-
ghe mi. **I**c sal dine we-
ghe den bosen leren ende
die di niet en oefenen sel-
len totti bekeren. **L**et
losse mi vanden bloede
god god mijns heyls en
mijn tonghe sal uerho-
ghen dine gherechtiche-
den. **H**ere luuc op mijn
lippen en mijn mont sal

uoertkundighen din
lof. **V**ant hadstu ghe
wilt offerhande ic hadse
di vimmer ghegheuen di
en sal niet lusten inden
offer datmen al uerbrāt
Een bedroeft gheest
is een offerhande gode en
rouwich ende een uerne
dert herte en saltu god
niet uersmāden. **H**ere
doet goetlike in dinen
goeden wille mit spon
op dat die mueren van

ijherusalem ghetruumert
werden. **D**an saltu ont
faen die offerhande der
gherechtheit ende offer
gaue datmen te male
uerbrant so sellen si set
ten op dinen outaer cal

Dere uer *ps.* uerē.
hoze mijn ghebet en
mijn wepen come totti.

En ofk eer niet din
aensicht van mi in wat
daghe dat ic bedruet bin
so nenghe din oren tot

mi. **I**n wat dagh edat
di en roepe so uerhoze mi
snellike. **V**ant mijn
daghe syn uergaen als een
roet ende mijn ghebeente
syn uerdort als een dinc
dat inder pannen dore uer
brant is. **I**c bin ghelle
ghen als hoy ende mijn
herte is uerdort want
ic uerghten heb mijn bro
de teten. **V**ander stemme
myns suchtens aenhenc
mijn ghebeente minen

vleysche. **I**c bin ghe-
lyc worden den pellicaen
inder enicheit ende ic bi
ghelyc worden den nacht-
rauen in een uervallen
huse. **I**c wakende ende
bin worden als een mus-
sche allene enich onder
den dake. **A**lle den dach
hebben mi mine viande
lasterlike ghestraffet en
die mi loueden die swoe-
ren weder mi. **V**ant
ic at alsche als broet

ende heb minen dranc mit
scrypen ghemenghet.

Als van teghenwoer
dicheit dyns toerns din
re onuerdicheit tot mi
want uerheffende sloeghes
tu mi. **V**ant mijn dage
lij uigae als een sceme en
ic bin uerdorret als hoo.

Mer du here bliueste in
ewichheit ende daerinnen dij
re bi ghedencket bliuet
in gheboerten ende ghe
boerten. **A**lopuerstan

drusse seltu di ouer syon
ontfermen want die tyt
te ontfermen is want die
tyt ghecomen is. **E**nde
dine knechten behagheid
wel syons stene ende selle
hem ouer syons eerde ont
fermen. **E**nde heer dat
heiden volc sal onfruchte
dinen naem ende alle co
ninghe van eertrike di
hoghe claer eer. **V**ant
die heer heeft ghetymmet
syon ende sal werden ghe

lien in synre glorien.

Hi heeft aenghesien int
ghebet der oetmoedigher
ende en heeft niet versmaet
hoer bidden. **M**en scriue
dese dinghe in die ander
gheboorte ende dat volc
dat noch ghescapen sal wer
den sal den heer louen.

Vant die heer van si
nen heilighen hoghe ghe
lien heeft die heer vande
hemel heeft aenghesien
in die erde. **O**p dat hi

hoerde dat suchten der ghe-
re die mit voetbanden ghe-
bonden sijn ende onbunde
die kinderen der ghere
die ghediet sijn. **O**p dat
si voertkundighen des
heren name in syon en
sijn lof is in iherusalem.

In dien dat die volke
te samen comen in een
ende die coninghen op
dat si den heer dienen.

Hen antwoerde unde
weghe sijner cracht mi

re daghen cleynheit kün-
dighe mi. **E**n roepe mi
niet weder in die helfte
mijner daghen dine iare
sijn in die gheboorte der
gheboorten. **D**u here
hebeste ghestedighet dat
eertrike inden beghinne
die hemele sijn werken
dijner handen. **S**i sellen
uergaen mer du bliueste
ende alle sellen si uerou-
den als een cleet. **E**nde
als een onnue cleet sel

tuse uerwandelen ende
si sellen werden uerwan
delt mer du bliueste sel
ue ende dine iaren en sel
len niet ontbreken.

Die sonen dinre knech
ten sellen daer wonen
ende dat van hem coemt
sal te rechte gheleyt wer
den in ewichheit. **Glorie**
si den vader. *De pfundis.*

O here vanden die
pen heb ic gheroe
pen totti o here verhoere

mijn stemme. **O** me oren
moeten toe horen in die
stemme mijns biddens

Oftu die boesheit uer
houdes here o here wie sal
dat liden moghen. **V**ant

bi di is ghenadicheit ende
om din ewe uerbeyde ic
di here. **I**n sinen woer

den heeft mijn siele uer
draghen mijn siele hope
de inden here. **A**nder

nietten tijt wachtte totten
nacht hoeyte israhel in

den here. **W**ant bi den
heer is barmherticheit en
bi hem is overvulle ver
lossinghe. **E**nde hi sal
israhel verlossen van al
synre boesheit. **G**lorie
si den vader. **Domine.**

Heer verhoere mijn
ghebet vernem
mit dinen oren mijn be
de bi dien daer ic di bi bid
de in dinre waerheit ver
hoere mi in dinre ghe
rechticheit. **E**nde in dat

gherechte en ga niet mit dine
diene want uoer dinen
aensichte en sal niet ghe
rechtuerdighet werden
al dat leuet. **V**ant die
want ueruoelghet mijn
siele ende heuet mijn leue
ghenedert in die eerde.

Hi heuet mi gheset in
duisternisse als een do
de der werlt mijn gheest
is op mi mit anxe be
gaen mijn herte is in mi
seer ghestoert. **I**c ghe

in dichte der ouder daghe ic
pense in alle dinen wer
ken ende sal pensen inden
werken dijner handen.

Ic hebbe wtgherecht
mijn arme totti mijn sie
le is totti als eerde sonder
water. **H**ere uerhoer mi
snellike want mijn ghees
te ontbreect. **E**n keer niet
of dijn aensichte van mi
so werde ic ghelyc den ghe
lyc den ghenen die neder
gaen in een neder water.

Make dine ontfermher-
ticheit vroe van mi ghe-
hoert si. Want ic in di
ghehoept hebbe. **M**ake
mi den wech bekent daer
ic in wandren sal want
ic mijn siele totti hebbe
gheheuen. **H**ere wtneem
mi van minen vyanden
want ic totti gheuloghe
bin leer mi doen dinen wil-
le want du mijn god bist.
Din goede gheest sal
mi leyden in dat gherech-

lant om dinen name he
re du selste mi leuendich
maken in dynre gherech
ticheit. **E**nde du selste
wtleyden mijn siele van
bedruckenisse ende in dyn
re barmherticheit seltu uer
stozen mine vpande.

Ende alle die mijn sie
le bedrucken seltu uerlie
sen want ic dyn diener
bin. **G**lorie si den uader.

Hier begynnen die leta
ren. Kyrieleyson.

Heer ontferme di on-
ser. **A**pe ontferme
di onser. **A**pe hoer ons.

God uader vanden he-
mel ontferme di onser.

Goeds soen verlosser al-
der werlt ontferme di on-
ser. **G**od heilighe ghees-
te ontferme di onser.

Ghesontmaker der wer-
relt helpt ons. **H**eilighe
drieuoudicheit een god
ontferme di onser.

Heilighe moeder goeds

bidt voer ons. ~

Heylighe ioncfrouwe
alre ioncfrouwen **b**

Heylighe coninghinne
der hemelen ~ ~ **b**

Heylighe maria ~ **b**

Sunte michael ~ ~ **b**

Sunte gabriel ~ **b**

Sunte raphael ~ ~ **b**

Alle heilighe enghelen en
archangelen ~ **b**

Alle hemelsche crachte **b**

Sunte iohan baptista **b**

Alle heilighe patriarche

ende propheten b
Dunte peter b
Dunte pouwels b
Dunte andries b
Dunte ian b
Dunte iacob b
Dunte philips b
Dunte iacob b
Dunte bertholomeus b
Dunte matheus b
Dunte thomaes b
Dunte symon b
Dunte iuda b
Dunte mattheus b

Dunte barnabas **b**

Dunte lucas **b**

Dunte marcus **b**

Alle heylighe apostele
ende ewangelisten **b**

Alle heilighe discipu
len ons heren **b**

Alle heylighe onscul
dighe kinderen **b**

Dunte steuen **b**

Dunte sirtus **b**

Dunte clement **b**

Dunte cornelis **b**

Dunte lourens **b**

Sunte uincens **b**

Sunte Ignatius **b**

Sunte denys mit sine
ghesellen **b**

Sunte maurys mit
sinen gheselschap **b**

Sunte bonifaces mit
sinen ghesellen **b**

Sunte victor mit si
nen ghesellen **b**

Sunte geroon mit sine
ghesellen **b**

Sunte adriaen **b**

Sunte nychasius **b**

D	unte xpōforis	b
D	unte iorjs	b
D	unte fabiaen	b
D	unte sebastiaen	b
H	lle heylighe martelare b	
D	unte martyn	b
D	unte siluester	b
D	unte gregorius	b
D	unte ambrosius	b
D	unte iheronimus	b
D	unte augustinus	b
D	unte anthonis	b
D	unte benedictus	b
D	unte bernaerdijs	b

D	unte nyklaes	6
D	unte leo	6
D	unte hylarius	6
D	unte wilboert	6
D	unte remigius	6
D	unte vrbani	6
D	unte loy	6
D	unte gelis	6
D	unte elvout	6
D	unte lievin	6
D	unte tyburtius	6
D	unte lambrecht	6
D	unte odolf	6
D	unte seuerus	6

Sunte luger vi

Sunte seuerin vi

Sunte franciscus vi

Sunte dominicus vi

Sunte seruaes vi

Sunte esebius vi

Sunte alerius vi

Alle heilighe confessoze vi

Alle heilighe moniken
ende heremiten vi

Sunte maria magdalenab vi

Sunte maria egyptia vi

Sunte agniete vi

Sunte felicitas vi

D	unte aechte	b
D	unte lucre	b
D	unte sabine	b
D	unte tedia	b
D	unte cecilia	b
D	unte peternelle	b
D	unte dorothea	b
D	unte cristina	b
D	unte margriete	b
D	unte scolastica	b
D	unte A ldegont	b
D	unte vsula	b
D	unte walborch	b
D	unte barbara	b

Dunte gheertmūt **vi**
Dunte katrine **vi**
Dunte kumera **vi**
Dunte brigida **vi**
Dunte martha **vi**
Dunte helena **vi**
Dunte clara **vi**
Dunte elisabeth **vi**
Dunte Juliane **vi**
Dunte potenciana **vi**
Dunte appollonia **vi**
Dunte Justina **vi**
Alle heilighē ioncfrou
we ende weduwen ende al

le die hem hebben onthou
den in heilicheit ende in
remuchheit van leuen. **G**
Alle heilighen. **G**
Aves ghenadich spaer
ons here. **A**ves ghenadich
uerlos ons here.
Vanden quaden vyant
uerlos ons here. **V**an
allen laghen des vyants
uerlos ons here. **V**an
allen scadeliken becorin
ghe uerlos ons here.
Van enen quaden ey

de ende vander gae doet **vl.**

Vanden ewighen doet

vl. **V**ander helscher pi

nen **vl.** **V**an dinen toer

ne **vl.** **V**an allen qua

den van binnen ende van

buten **vl.** **V**an allen

quaden behaghen ons

selues ende onser goeder

werken **vl.** **V**an dinc

ken dat wi yet goets wt

ons seluen hebben **vl.**

Van dien dat wi ons

meer goets toe gheuen

ende myn quaets dan wi
hebben **vl.** **A**n dien dat
wi ons trecken ouer onse
ghelike of ghelike ons den
hoghen of dat wi ons eni-
ghe menschen ghelike hou-
den in doechden **vl.** **A**n
dien dat wi ander lude doech-
den ende goede werken niet
so en verhoghen ende weer-
dighen ende mynnen ende
breyden ende louen als wi
souden **vl.** **A**n alre
achter sprake yemants

quaet te breyden of verniats
te vernynnen. **vl.** **V**an
allen hoghen smake of ho
ghen weten bouen dan ons
noet is **vl.** **V**an allen ho
uerdighen subtilen syn
nen in gheestelicheit **vl.**
Van alre hertwillicheit
ende onghelatenheit ons
eyghens willen **vl.** **V**an
alre gheesteliker ende weer
liker houerdien **vl.** **V**an
allen toern ende toerniche
den **vl.** **V**an hate ende

van nyde ende bitterheit en
alle mismoghen op onsen
enen menschen **vl.** **V**an
yden ghebere ende van
yden schine mit leuen
of mit cleden of mit goe
de of mit woerden ende vā
allen dinghen die ghem
nutte te gode in en breu
ghen **vl.** **V**an allen on
cuustchen werken ende on
cuustchen gheuoelen **vl.**
Van allen oncuustche
sen ende horen **vl.** **V**an

allen quaden oncuustche
of ydelle of onnutter ghe
selschap **vl.** **V**an allen
menschen ende van allen
dinghen die ons gheen
hinder of trecken van di
nen weghe of van di **vl.**

Van allen onreynen
ghedachten **vl.** **V**an al
re uleyschelijker begheer
ten **vl.** **V**an alre onreyn
icheit lues ende siele **vl.**

Van ghericheit ende
dwoefheit in tijtliken din

ghen **vl.** **V**an traechtheit
ende laenheit ende contheit
ons herten ons willen en
onser werken. **vl.** **V**an
drincken ende van eten so
der moet te veel te duerbaer
te lekkerlic of te lustelic **vl.**
Van onbedachten on
nutten of scadeliken wer
den **vl.** **V**an onser gro
ter duufternisse tot gode
ende tot allen hemelschen
dinghen **vl.** **V**an on
ser groter onwetenheyt

ende onkundicheit onsel
ues ende des weghes te go
de in bescheidenheit **vl.**

Van onser groter onste
dicheit ende crancheit ons
staets ende ons ghepenises

vl. **V**an onser onrechter
meninghen **vl.** **V**an

dien dat god niet gheert
ende ghelouet en wert vā
ons als wi souden **vl.**

Van dien dat wi al on
sen staet lijf ende siel goet
ende werken ende ghepen

se niet en setten puerlike
ende entelike te gode ende
tot synre eren **vl.** **V**an
onser groter uersiumenul
se ende ontblumen in alle
desen **vl.** **V**an onsen gro
ten sonden **vl.** **B**i dien
dattu gheboetscapt wor
des marien ende mensche
wordes **vl.** **B**i dien dat
tu toe quaemste ende ghe
boxen wordes **vl.** **B**i
dijne dopen ende bi dijn
re vasten **vl.** **B**i den hei

lighen cruce ende bi din
re puten **vi.** **B**i dinen
dode ende dattu begraven
wordes **vi.** **B**i dinre
heiligher opuerstandenis
se ende uerlaender eerliker
hemelscher opuaert **vi.**
Bi den troester den hei
lighen gheest **vi.** **B**i
uerdienste alre heilighen
vi. **I**nden daghe des oer
tels **vi.** **W**i sondaren
wi bidden di hoer ons.
Wi bidden di dattu

ons inwendighen uede
gheues hoer ons. **U**n
bidden dattu ons gheueste
gherechte biechte ende wa
ren rouwe ende uerghif
nisse ende oflaet van alle
onsen sonden hoer ons.

Un bidden dattu alle
kersten luden die du hebste
uerlost mit dinē heilighe
bloede wilste totti bekere
ende in dinen dienste be
hoeden ende bewaren hoer
ons. **U**n bidden dattu

ons wilste gheuen leuen
ende tijt ende in ewichheit
ende ghesonthheit in siele
ende in luue na onsen be-
hoeuen ende tot dynre
eren hoer ons. **W**i bid-
den di dattu di dattu ons
dinen diene ende dienste-
ren wilste muntlike behou-
den hoer ons. **W**i bid-
den di dattu den staet der
heilighe kerken in dine
dienste meerren wilste
in heilicheden ende in ghe

tael. **E**nde dattu den pauen
wes keyser ende bisscop
ende priester ende alle mach-
te gheestelike ende werlike
ende alle wijsheit ende al-
le die di dienen. **E**nde alle
begheuen lud man ende
wijf ende die ghehele kerst-
tenheit behouden wilste vā
der uandē stricke ende uer-
lossen uan allen quaden
hoer ons. **W**i bidden
dattu alle die ons goet
den of ghedaen hebben

gheweerdighen wilt te
gheuen dat ewighe leuen
hoer ons. **W**i bidden di
dattu den sieken gherstelic
ende lyflic ghesontheit wil
ste gheuen als sy behoeue
ende tot dynre ere hoer
ons. **D**attu die gheeste
like of lyflic gheuanghe
sijn wilt uerlossen hoer
ons. **D**attu alle bedroef
de herten wilt na horen
behoenen troosten ende tot
dynre ere uerblijden wi bid

den di hoer ons. **D**attu
ons wilt leyden totten ewi-
ghen leuen wi bidden di ho-
re ons. **D**attu alle ghe-
louighe siele en die nu goet
ghedie hebbe en alle die in dij-
re minnen ghestoruen sijn
wilt uerlossen wter pi-
nen des uegheuers ende
gheuen hem dat ewighe le-
uen wi bidden di hoer ons.

Dattu di wilt ghewe-
dighen ons te horen wi bid-
den di hoer ons. **S**oen

goeds wi bidden di hoer
ons. **L**am goeds die of
neemste die sonden der we
relt spaer ons here.

Lam goeds die ofne
mes die sonden der werlt
uerlos ons here.

Lam
goeds die ofneemste die
sonden der werlt ghif
ons urede. **A** prieste hoer

ons. **H**ere ontferme di
onser. **A** prieste ontfer

me di onser. **H**ere ont
ferme di onser. **P**ater

noſter. Et ne nos in **E**n leyt
ons niet in becoringhe.

Der uerloſt ons uan
allen quade. Amen. **H**eer
uerhoer mijn ghebet. **G**ude
mijn roepen come totti.

Wi bidden **Collecta.**
Di heer uerhoer die
bede der ynnigher menſche
lide mitten ſonden der ghee
re die di belien ende biech
ten op dattu goedertieren
ons gheues uergifuiſſe
ende urede bi onsen heer

Alm xpm. Amen. Coll.

Ontferme di onser
ontferme di onser
ontfermeliker mensche
Du ontfermhertighe drie
uoudicheit. Ende uerghe
ue ons alinghe alle on
se uersumenisse ende son
den die wi ghedaen heb
ben voer dinen aensich
te ende voer dinen enghe
len. Ouermids uerdien
ste ende aenroepen ende
bede alre heilighen die

wi enen of daer wi hoedje
den of feeste of houden in
der heiligher kerken ende
die wi hoer namen nu
ghenoemt hebben goeder
tieren driewoudicheit ver
losse ons nu ende onse ou
deren ende mit alle onse
broedren ende susteren
ende alle gheminden ende
van allen quaden ghele
den teghenwoerdich ende
toecomende. Amen.

Collecta.

~

~

~

Berlosse ons vanden
doden totten leuen
vander duisternisse tot
ten lichte vander hellen
totten hemel vanden qua
den totten goeden van on
wetenheit tot wetenheit
van al onsen sonden tot
waerre berouwenisse vā
al onsen laster tot uolco
men doechden van allen
laghen des vyants totter
hemelscher medenij ende
tot dynre godliker beser

minghe. **O**uermids aen
roepinghe dyns drieuou
dighen naems vader soen
heilighhe gheest want wie
oetmoedlike ende ghetrou
welike dinen name aen
roepen die sal ghesont wer
den. **D**aer om bidden wi di
ende wischen di oetmoedeli
ke ende ghetrouwelike dat
tu deligheste ende uerghe
teste al onse sonden. **O**uer
mids bede ende uerdienste
alre heilighen en dat ons

te hulpe come die enghelē
archangelen princen en
moghentheit crachten en
heerlicheit. **D**ie throne en
serubin ende seraphin die
patriarchen ende prophete
die apostelen ende maerte
laren confessozen ende ionc
frouwen. **D**ie heilighe bis
coppen ende priesteren en
heylighe dyaconen. **E**nde
alle die inder heyligher
kerken of in enicheit of
anders ergheit gode min

nen. Ende alle die in xpo
liden ende alle heilighen
wise ende berouwenden
menschen. Ende alle heyl
ghen bidden voer ons dat wi
moeten uerriighen een e
wich leuen. **B**i onsen heer
ihm xpm inden hemel die
mitten uader ende mitten
soen ende mitten heilighen
gheest leuet ende regneret
van ewichheit in ewiche
den. Amen. **Collecta.**

God wes mi sondaer

ghenadich en ontferme di
mijne doer dijne groter
ontfermherticheit. En wes
mi ghenadich dinen maer
sel ende gheweerdighe den
werken dijner handen te
reynke dijn rechterhant en wil
mi niet uerdoeme inde daghe
des oerfels noch achterlaten
inder quader tijt here mijn
god die daer biste en ghe
nadicheit uoer die sonde.
Amen.

Hier beghint die uighe-
lie in duitsche. Inuitator.

I heb-
ben
om
benia-
ghen
die
such-

ten des doets die droeuighe-
seer der hellen hebben nu
omleuighen. Verute.

Oemt laet ons
seer uerrouwen

ten here laet ons iubilieren
godt onsen heilgheuer sijn
aensichte laet ons te uoer
begripen mit beliene ende
laet ons mit psalmen dat
is mit loue sanghe tot he
uolhertelike bliscap hebbe.

Mi hebben ombewan
ghen die suchten des doets
die pynlike seer der hellen
hebben mi ombewanghe.

Vant god is groet he
re ende groet cominc op alle
die ghene die godlic sijn

want die here en uerdrift
niet sin volc want in si-
nen handen sin alle eyn-
den van eertrike. ende die
hoechteit der berghen siet
hi. **D**ie pynlike seer der hel-
len hebben mi ombeuan-
ghen. **W**vant sin is dat
meer ende dat heeft hi ghe-
maect ende dat droghe
lant heuet hi gheueft co-
met laet ons hem aenbe-
den ende laet ons woer go-
de nedervallen laet ons

scryuen uoer den heere die
ons ghemact heeft wāt
hi is onse heer ende onse
god ende wi sijn sijn uolc
ende scape sijner weyden.

Mi hebben ombeuan
ghen die suchten des dwets
die pyndike seer der helle
hebben mi ombeuan
ghen. **O**f ghi huden
hoert sine stemme uer
hert niet v herten gheli
ke dat uwe uaderen mi
uertoenen inden daghe

der betoringhe inder woef-
tunen daer mi wilbe made-
ren betoerden ende proef-
den ende sagghen mine
werken. Die pijnlike
seer der hellen hebben mi
ombevanghen. **V**eer-
tich iaer was ic naest de-
sen gheslachte ende sprac
altoes dese dwalen inder
herten ende si en bekende
niet mine wegghen ende
ic swoer hem in minen
toerne dat si niet en sou-

den gaen in mijn ruste.

Mi hebben ombeuan
ghen die suchten des doets
Die pijnlike seer der helle
hebben mi ombeuange.

Here ghif hem die ewi
ghe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten.

Die pijnlike seer der helle
hebben mi ombeuange.

Mi hebben ombeuan
ghen die suchten des doets
Die pijnlike seer der hel
len hebben mi ombeua

ghien. **an.** **I**c sal den he
re behaghen inden lande
der leuender. **Dilexi qm.**

Ic minne want
die here sal uerho
ren die stemme mijns
ghebedes. **V**ant hi
tot mi neyghede syn ore
ende in minen daghen sal
ic in roepen. **M**i hebbe
omwentanghen die pijn
like seer des doets ende die
anste der hellen wonden
mi. **I**c vant bedrucke

nulle ende wec ende den na
me des heren in riep ic.

O here uerlosse mine
siele ontfarmich ende ghe
rechtich here ende onse god
ontfermet. **D**ie here be
hoet die deynen ic bin
ghenedert ende hi uerlos
sete mi. **T**oekeer di mi
ne siele in dine ruste
want die here heuet mi
goetlike ghedaen.

Vant hi wercket
mine siele vanden dode

mine oghen vanden tranen
mine voeten vanden val
le.

Ic sal behaghen den
here inden lande der leuen
der.

Here ghif hem die
ewighe ruste ende dat ewi
ghe licht moet hem lich
ten.

an. **I**c sal beha
ghen den here inden lande
der leuender.

an. **E**ch
mi want mine ellendi
ghe wandringhe is ver
lenghet.

Ad dñm.

Gotten heer nepe

ic als ic bedroeft was ende
hi uerhoerde mi. **H**ere
uerlost mine siele van
den quade lippe en vander
ualscher tonghen.

Vat salmen di ghe-
uen of wat machinen
di uoer setten weder die
ualsche tonghen. **S**car-
pe pilen des machtighen
mit uerderuenden colen.

Ach mi want mine
ellendighe wandringhe
is verlenghet ic heb ghe

Went mit dien die in de
ders tabernakel woende
mijn siele was alte seer
wonende in ellende.

Mittien die den urede
haten was ic ureedsom
wanneer ic hem toe sprac
so aenuochten si mi te uer
gheues. **H**ere ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **an.** **E**ch mi
want mine ellendighe
wanderinghe is uerlen

ghet. **an.** **D**ie here behoet
di van allen quade die here

Lan doet behoede dyn siele. **p.**

Inden berghe heb ic icheue
mine oghe en mer nu hul
pe van comen sal. **M**i

ne hulpe coemt vanden
here die ghemact heuet
hemel ende eerde. **H**i en

sal niet gheuen dinen
uoet in beweghinghe
noch hem en sal niet wa
ken die di behoet. **D**u

sie hem en sal niet wa

ken noch slapen die isra-
hel behoet. **D**ie here be-
hoet di die here is dine
bescherminghe op dine
rechter hant. **D**i en sal
die sonne niet bernen des
daghes noch die mane
des nachtes. **D**ie here
behoet di van allen qua-
de die here moet behoede
dijn siele. **D**ie here be-
hoede dinen inganc ende
dinen wtganc van nu
tot in ewichheit. **H**ere

ghif hem die ewighe ruste
te ende dat ewighe licht
moet hem lichten. *an.*

O fru die boesheit uer-
houdes here wie sal dat li-
den moghen. *De pfuoris.*

O here vanden diepe
heb ic gheroepen
totti here verhoer mijn
stemme. **O** me oren moe-
ten toe horen in die stem-
me mijns bidtens. *v*

O fru die boesheit uer-
houdes here o here wie sal

dat liden moghen.

Vant bi di is ghe
nadicheit ende om dijn
elue uerbeyde ic di here.

In sinen woerden he
uet mijn siele uerdraghe
mijn siele hopen inden

here. **A**nder metten
de wachte totter nachte
israhel inden here.

Vant bi den here is
bermherticheit ende bi he
is ouervolte uerlossinghe.

Ende hi sal israhel

uerlossen uan al sinre
boesheit. **H**eer ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **A.** **O**ftu die welch⁷

uholdes here o here wie sal
dat liden moghen. **Anth.**

Die werken dijner
handen en uersmaet

Iniet. **Confitebor.**
Ic sal di belien here
in al minen herten wāt
du heues uerhoert die
woerde mijns mondes

Inder teghenwoerdich
heit der enghelen sal ic di
singhen ic sal aenbeden
tot dinen heilighen tempel
ende sal belien dinen heili
ghen name. **O**p dine ont
fermicheit ende dine waer
heit wanttu ghegroet he
uest bouen allen namen
dinen heilighen. **I**n
welken daghe dat ic di in
roepē so verhoer mi du
salte vermenichfoudighē
die doghet mynre sielen.

Di belien here alle die
coninghen der eerden wāt
si hebben ghehoert die
woerde dyns monds.

Ende sellen singhen
inden weghē des heren
want groet is die glorie
des heren. **V**ant die
here is hoghe ende siet an
die nederen ende die hoghe
kent hi van verre.

Ist dat ic wander in
mids der bedruckenisse
du salte mi leuende ma

ken ende bouen den toern
mijner wanden wttreke
desu dine hant ende dine
rechtterhant maket mi
behouden. **D**ie here salt
uerghelden uoer mi here
dine ontfermicheit in e
wichheit en uersmaet niet
die werken dijner hande.

Here ghif hem die ewi
ghe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten.

Anth. **D**ie werken dij
ner handen en uersmaet

niet. *an.* **G**od dijn
goedertierenheit bidden wi
dattu weerdighen wils te
gheuen hem licht ende ruste-
telike woninghe. *Magni*

Mijn siele *fiat aia.*
maect groet den
here. **E**nde mijn gheest
heeft hem hoghe uertrou-
wet in gode mijn heil.

Vant hi heuet aen-
ghesien die oetmoedich-
heit sijner dennen siet daer-
van sellen mi salich hete

alle gheboerten. **V**ant
hi heuet nu grote dinghe
ghedaen die machtich is
ende syn heilighe name.

Ende syn vermihertich
heit is van gheslachten
tot gheslachten dien die
hem ontsien.

Hi heuet
macht ghedaen in sinen
armen hi heuet verstroyt
die houerdighe mit ghe-
dencken syns herten.

Hi heuet of gheset
die machtighe vanden

stoele ende hi heuet gheljo-
ghet die oetmoedighe.

Die hongherighen
heuet hi gheuult mit goe-
de ende die rike liet hi ver-
del.

Hi heuet ontfanghen
israhel sijn kint hem ghe-
dochte synre vernihertich-
heit.

Als hi ghespro-
ken heuet tot onsen va-
der abraham ende tot si-
nen gheslachte van be-
ghinne. **H**eer ghif hē
die ewighe ruste ende dat

ewighe licht moet hem
lichten. *an.* **G**od dyn
re goederherenheit bidde
wi dattu werdighen wil
ste te gheuen hem licht en
rustelike woninghe. *A.*

Here mijn god mine
wech wise te rechte in di
nen aensichte. *Verba mea*

Here mit dinen ore
uerneem mine woer
den ende binnen versta mi
nen roep. **D**encke in
die stemme mijns ghe

beides mijn coninc ende mi-
ne god. **V**ant totti here
sal ic bedri ende uroe mo-
ghens saltu uerhoren mi-
ne stemme. **U**roe mo-
ghens sal ic aen di staen
ende sal sien wanttu en bis-
te niet die god die de boef-
heit wil. **N**och die bose
en sal niet bi di wonen
noch die ongherechte en
sal niet bliuen noer di-
nen oghen. **D**u heues
ghelhaet alle die boefheit

werken ende du salte ver-
liesen alle die loghen spre-
ken. **D**ie man der bloc-
den ende den droghenach-
tighe sal die here mit
moghen ulien mar ic in
die menichfoudicheit di-
re outfermicheit. **I**c
sal in gaen in dinen hu-
se ende sal aenbeden tot
dinen heilighen tempel
in dinre wesen. **H**ere
leyt mi voert in dinre recht-
uerdicheit om mine in-

andere ende wise te rechte
in dinen aensichte mi-
nen wech. **V**ant in
haren monde dat is der in-
andere monde en is die
waerheit niet hoer her-
te is veel. **H**oer kele
is een open graf si wroch-
ten bedriechlike mit ho-
ren tonghen god oerdel-
se. **S**i moeten of val-
len van horen ghedachte
nader menichfoudich-
heit hoers ofkerens van

di so uerdryffe want si di
heer uertoerniden. **E**nde
alle die hoepden in di die
sellen uerbliden in ewich-
heit si sellen hoghe uer-
uouwen ende sals wo-
nen in hem. **E**nde gro-
te glozie sullen in di heb-
ben alle die dinen name
minnen want du salte
ghebenedien den gherech-
ten. **H**ere ghif hem die
ewighe ruste ende dat e-
wighe licht moet hem

lichten. **H**eer mijn god
minnen wech wise te rechte
in dinen aensichte. **anth.**

Keer di omme heer ende
trecke wt mine siele wāt
hi en is inden doden niet
die dynre ghedencken sal.

Heer in **Dñe ne.**
Dyne verholghet
heit en straffe mi niet
ende in dinen toerne en
berispe mi niet. **O**nt
ferme di mynre heer wāt
ic cranc bin maer mi ghe

sont want alle mine ghe-
beenten sijn mede ghesto-
ret. **E**nde mijn siele
is alte seer ghestoert mer
du here hoe langhe.

Keer di omme here
ende trecke wt mine siele
make mi ghesont om
dine vernichticheit.

Vant hi en is inden
doden niet die dynre ghe-
dencken sal ende wie sal
inder hellen dynre belien.

Ic heb ghearbeijt in

minen suchten ic sal mi
ne bedde wasschen op elke
nacht mit minen tranen
ic sal beghieten mijn ghe
spreide bedde. **M**ijn oghe
is van uerbolghenheit
seer ghestoert ic bin uer
oudet onder alle mine
uande. **G**aet al van
mi die boesheit werken
want die here heuet uer
hoert die stemme mijns
screpens. **D**ie here he
uet uerhoert mine bedd

hi heuet mijn ghebet ont-
fanghen. **A**lle mine
uande moeten hem sca-
men ende uel seer werde
ghestoert si moeten om-
ghekeert werden ende sca-
men hem seer snellike.

Here ghif hem die e-
wighe ruste ende dat ewi-
ghe licht moet hem lich-
ten. **an.** **B**eer di onnue
here ende trecke wt mine
siele want hi en is inde
doden niet die dinnre ghe-

drucken sal. **an** **O** pdat
hi sulc stont als een leuwe
niet en gripe mine siele
als hi niet en is diese uer
losse of behoude. **Drie deus**

Here **meus.**
god in di heb ic
gheloeft behout mi vā
allen dien dien die mi
ueruolghen ende uerlos
se mi. **O** pdat hi sulc
stont als een leuwe niet
en gripe mine siele als
niet en is die mi uerlos

sete of behoude. **H**ere
mijn god ist dat ic dit
heb ghedaen ist dat boef
heit is in minen handen.

Heb ic weder ghegon
den dien die mi quaet we
der doen so sal ic te rechte
van wallen viel van mi
nen wanden. **S**o uer
volghet die want mi
ne siele ende begripen en
toe trecken mijn leuen in
die eerde ende uermake mi
ne glorie te ghestubbe.

Stant op here in dine
toerne ende uerhoghe di in
den eynden mijner wanden.

Ende stant op here mi
ne god in dat ghebot
dattu gheboden heueste
ende die vergaderinghe
der volken sullen di om
staen. **E**nde om dese so
ga weder uit hoghe ende
die here recht die wolke.

Recht nu here nae
mijner rechtuerdicheit
ende na mijner onnoselhe

den bouen mi. **D**ie boef-
heit der sondaren die uol-
wasse ende du god du
salte te rechte wisen den
rechtueerdighen die on-
deruudeste die herten en
die nperen. **D**ine recht-
ueerdighe hulpe is uan
den here die behouder die
gherechten uan herten.

God is een gherecht
rechter stacc ende lidende
sal hi hem op alle sonder-
linghen daghe toernien.

Dvert dat ghi niet en be-
kerden so sal hi blickende
scidden syn swert sinen
boghe heeft hi ghespanne
ende hersten ghemaect.

Ende inden boghe heuet
hi bereyt die waten des do-
des syn ghescutte heuet
hi ghemaect mit brande

Sich hi baert onghie-
rechticheit hi ontfene dat
droevighe seer ende he-
uet ghelommen die boef-
heit. **H**i opende die

onreynne diepheit ende wt
groef die ende uel in die
rule die hi ghemaect had
de. **D**ijn droevich seer
sal weder keren in syn ho
uet ende die boesheit sal
neder gaen int hoechste
van sinen hoefde. **I**c
sal belien den here na syn
re gherechticheit ende ic
sal singhen den name des
hoechsten here. **H**ere ghif
hem die ewighe ruste ende
dat ewighe licht moet

hem lichten. **a.** **O**p dat
hi sulc stont als een leuwe
niet en gripe mine siele
als niet en is diese uerlos
sede noch behoude. **v.**

Vander poerten der helle
wtijm heer hoer sielen
Pater noster. **Die eerste les.**
en is wt iobs boec ghenome.

Spaer mi here wāt
mine daghen en
sijn niet. **W**at is die mē
sche dattu hem groet ma
keste of waer om settestu

dijn herte weder hem of
waer om settestu dijn her-
te weder hem. **D**u uandest
hem inder dagheraet. Ende
haestelike proefftu hem
Hoe langhe en spaerstu
mi niet noch en laetstu
mi niet dat ic sijnde mine
spekel. **I**c heb ghesondi-
ghet wat sal ic di doen. **O**
heer der menschen waer
om heuestu mi gheset con-
trarie weder di. Ende ic bi
mi seluen swaer ghelvor-

den waer om en draghestu
niet mine sonden en waer
om en afnemestu niet mi-
ne boesheit sich nu slape
ic inden ghestuible ende soe-
kestu mi uwe ic en sal niet
bluende sijn. **Respons.**

Here die dine diene
ghescapen heueste ontfer-
me hoerre ende wat si las-
ters in dien datse die want
bedroghen heuet uerga-
dert hebben die ofwalsche
mit uerghefuisse du die

bist mildt ende barmher-
tich. **v.** **O**f in hem sin
enighe sculde die puen Wert
sin of enighe misdaden we-
der dine grote heerlijkheit
die of wassche mit uer-
ghifnisse du die bist mil-
dt ende barmhertich. **Die**
ander les wt iobs boec.

Mijn sielen verdriet
mijns leuens. **Ic**
sal mine sprake laten gae
weder mi. **Ic** sal spreken
in die bitterheit mijner

sielen. **I**c segghe godt en wilt
mi niet uerdoemen. **B**ewi
se mi waer om oecdelstu
mi aldus duncket di dat
goet oft u mi onrecht dedes
ende uerdruckest mi dijn
werke dijner handen ende
helpst den raet der gheeu
re die van di sijn ghekeert.
Sijn die uleyschelijke oghe
of siest u als die mensche
siet. **S**ijn dine daghen als
des menschen daghen en
dine iaren als des men

scheliken tiden in dien dat
tu soekst mine boesheit
ende onder soekst mine
souden. Ende du sals we
ten dat ic niet uerkeerdes
ghedaen en heb want en
is nyement die van dyn
re hant wtbreken mach.

R. **D**ine handen
heer hebben mi ghemact
ende hebben mi te male
ghesmet mar ic een me
sche ghebozen vanden wi
ue ende die dene tijt le

uet hebbe ghesondicht
ende boesheit ghewrocht
in din aensichte. **versus.**

Alsu comes te gherich-
te en wil mi niet uerdene
op dat die want niet en
uerblide op mi. In din
aensichte **Die derde les.**

Dine handen heb-
ben mi ghema-
ket here ende hebben mi
te male gheformet al om
ende omme ende aldus haef-
telike neder worpestu

mi. Ic bidde ghedruke dat
tu mi alle slyc makeste
ende dattu mi sals weder
brenghen uit ghestubbe
heuestu mi niet als melc
ghemolken ende als case
heuestu mi te gader ghero
nen. Du heueste mi ghe
deet ~~mi ghedeet~~ mit wel
le ende mit uleysche mit
benen ende mit senen he
uestu mi uergadert. Leue
ende vermherticheit gauel
tu mi. Ende dinc uandin

ghe heuet belvaert mine
gheest. **R.** **I**c bidde
heer ghedencke dattu mi
alse dyc makeste ende dat
tu mi sals weder bringhe
uit ghestubbe. Heuestu
mi niet als melc ghemol
ken ende als case heuestu
mi te gader gheronnen
Du heuest mi ghecleet
mit uelle ende mit uley
sche mit beien ende mit
seien heuestu mi uerga
ert. **V.** **L**ien ende

bermherticheit gauestu
mi ende vandinghe he-
uet bewaert minen ghe-
ste. **H**eueltu mi niet als
melc ghemolken ende als
calse heueltu mi te gader
gheronnen du heuelte
mi ghecleet mit uelle en
mit uleysche ende mit
benen ende mit senen he-
ueltu mi uergadert. **H**ere
ghif hem die ewighe ruste
ende dat ewighe licht
moet hem lichten. **H**euels

tu mi niet als melc ghe-
molken. Ende als case
heuestu mi te gader ghe-
ronnen. Du heueste mi
ghecleet mi uelle ende
mit uleysche ende mit
benen ende mit senen he-
uestu mi uergader. *In*
die ander nocturne. añ.

In der stat der weyden
daer hi mi settede.

Die here *Ons regit.*
regiert mi: mi
en sal niet ghebreken

in der stat der weyden daer
hi mi settede. **O**p dat wa-
ter der weermakinghe
heuet hi mi op gheuoet
ende bekerde mine siele.

Hi leyde mi voert op
die pade der gherechtuer-
dicheit om sinen name.

Vant of ic wander-
de in mids der sonne des
dachs ic en sal dat quade
niet ontfruchten want
tu mit mi biste. **D**ijn
roede ende dijn staf die

troosten mi. **D**u heu-
te een tafel bereyt uoer
minen aensichte weder die
gheue die mi bedrucken
Du heuete uet ghe-
maect mijn hoeft in oly-
ende mijn kele die dronc-
ken maect hoe ouer clær
is hi. **E**nde dinc ont-
fermicheit sal mi nae-
volghen alle die daghe
myns leuens. **E**nde
op dat ic wone inden
huse des heren in lanc

heit der daghen. **H**ere
ghif hem die ewighe rus-
te ende dat ewighe licht
moet hem lichten. **an.**

Inder stat der weyde
daer hi mi settede. **Anthj.**

Die achterlatenisse
mynre ioghet ende mij-
re onwetendheit here en
wil niet ghedrucken. **Ad**

Om **te dñe leuau**
Here heb ic opghe-
heuen mijn siele mijn
god in di ghetrouwe

ic niet en laet mi scame

Ende mine wand
en laet mi niet bespot
ten want alle die di liden
die en sellen niet confu
se werden. **A**lle die bo

se dinghen doen veel yde
liken die werden confu
se. **H**ere wisse bewi

se mi dine weghe ende
wylere mi dine padde.

Rechtighe mi here
in dijne waerheit ende
lere mi wanttu biste

mijn god mijn heilghe
uer ende alden dach heb ic
di uerbeydende uerwacht.

Vader ghedencke here
dijne ontfermenisse ende
dijne ontfermicheit die
van ewichheit sijn. **D**ie
achterlatenissen mijne
ioghet ende mijne onwe
tenheit en wil here niet
ghedencken. **M**er ghe
dencke mijne na dijne
ontfermherticheit du here
om dijne goede. **D**ie

here is suet ende gherecht
daer om sal hi ewe gheue
dien die misdoen inden we
ghe. **H**i sal te rechte wi
sen die sachtmoedighen
int gherecht ende die suet
hertighe sal hi leren sine
weghe. **A**lle die weghe
des heren sijn ontfermich
heit ende waerheit den
ghenen die daer eyschende
sijn testament ende sine
ghetughe. **O**er dine
name here saltu ghenā

dich wesen myner sonden
want ucle is. **D**ie is
die mensche die den here
ontfrucht hi sette hem die
elwe inden weghe dien hi
uertoes. **S**ine siel sal
bliuen in goeden ende syn
saet sal eruen die eerde.

Die here is een vaste
firmament dien die hem
ontfruchten ende syn testa
ment op dat hi hem open
baer werd. **M**ine oghe
syn altoes totten here

want hi sal wercken mi
ne voeten vanden stric
ke. **B**esie in mi ende
ontferme minne want
ic enich ende arm bin.

Die bedruckenisse
mijns herten sijn ghene
nichfoudicht wtienem mi
van minen noden.

Sie mine nederheit
ende mijn arbeit ende ver
ghif alle mijn afterlate
nussen. **B**esie mine in
anden want si sijn ghe

menichfoudicht ende mit
bosen harte hebben si mi
gheljaet. **B**choet mijn
siele ende wtijp in mi ende
laet mi niet scamen want
ic ghehoept heb in di.

Die onnoselen ende die
gherechten hinghen mi
aen. **V**ant ic di wach
tende toghede. **V**erlosse
god israhel van al syn
rebedruckenisse. **H**ere
ghif hem die ewighe rus
te ende dat ewighe licht

moet hem lichten. *an.*

Die achterlatenissen
mynre roecht ende myn
re onwetenheit en wil
here niet ghedrucken.

an. **I**c gheloue te sien
dat goet des heren inden
lande der leuender. *Ons*

Die here is *illuminatio.*
myn in lichten
ghe ende myn heil wien
sal ic vruchten. **D**ie he
re is besermer myns le
uens van wien sal ic be

uen. **A**lse die kinderen
naken op mi op dat si ete
mijn uleysche. **M**ine
uanden die mi drucken
si sijn gheenket ende sijn
gheuallen. **I**st dat si
weder mi setten hoer her
te mit teuten mijn herte
en sal niet ontfruchten.
Ist dat opstaet die
stryt weder mi in dat sal
ic hopen. **E**en bad ic
uanden here dat sal ic
epischende soeken op dat

ic inwone inden huise des
heren alle die daghe mijns
leuens. **O**p dat ic sie den
wille des heren ende wisen
tiere sinen tempel. **W**at
hi bedeckede mi in sinen
tabernakel inden daghe
der boeser bescreme hi mi
in dat uerborghende sijns
tabernakels. **I**nden
uasten steyne uerhoghe
de hi mi ende mi heuet hi
uerhoghet mijn hoeft
bouen mine wanden.

Ic ghinc om ende om
ende al todende offerde ic si
nen tabernakel offer der
roepender stemmen.

Ic sal den heer singhe
ende een salin spreken.

Verhoere mine stemme
daer ic mede roepe tot di.
ontferme mijns ende ver
hoere mi. **M**ijn herte
sprac aldus totti mijn
aensicht heuet di eylsche
de ghelocht dyn aensicht
sal ic eylschende soeken

Dijn aensichte en ke
re niet van mi here noch
en van neyghē di niet
in toerne van dinē knech
te. **V**eset mine hul
pe here en begheuet mi
niet noch ende uersmaet
mi niet god mijn heil
gheuer. **V**ant mijn
uader ende mijn moeder
hebben mi ghelaten mer
die here an nam mi.
Set mi ene ewe in di
nen weghe en te rechte wi

se mi inden gherechten
pade om mine wanden

Ende wil mi niet ouer
gheuen in die siele dierre
die mi bedrucken want
die bose ghetughen stont
op teghen mi die boesheit
heuet hoer seluen ghelo
ghen. **I**c gheloue te sie

ne dat goet des heren inde
lande der leuender. **V**er

wachte des heren werke
manlike ende dyn herte
werde niet ghestant ende

uerbeydende beliet den here

Here ghif hem die ewighe ruste ende dat ewighe licht moet hem lichten. **an**

Ic gheloue te sien dat goet des heren inden lande der leuender. **v.** Die heer mede settele mitten princen sijns volkes. **Pater noster.**

Die wijles wt iobis boec.

Antwoerde mi hoe vele boesheden en sonden heb ic mine quaet

heden ende mine achterla-
tenissen toene mi waer
om uerhuideste dyn aen-
sichte ende houdeste mi
uoer dinen want weder
dat blat dat vanden wijn-
de gheuoert wert tonest
dine macht ende du uer-
uolgheste enen droeghen
caf wanttu scriues weder
mi bitterheden ende wils
mi uernipeten mitten son-
den mijner roecht. **D**u he-
ueste ghesat minen voet

inden senenwen. Ende heuef
nauwe onthouden alle
mine pade ende heueste
die voetstappen minne
voeten ghemerket mi die
als vule etter te nyete wer-
den sal als een cleet dat
ghegheten wert uande
motten. & **H**ere ont-
binde hoer zielen van
allen banden der sonden
op dat si inder glozen
der opuerstandissen
weerdich wesen moeten

dat si opuerwert werden
ouder dine heilighen. **V**

Ghif hem here die ewi-
ghe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten.

Op dat si under glozen
der opuerstandnussen
weerdich wesen moeten
dat si opuerwert werden
ouder dine heilighen. **Die**

Die men **v**lesse.
sche gheboxen uā
den wiuen ende leuet oer
te tijt ende wert uernult

mit uele iammieren die
als een bloeme voert co-
met ende wert te wreue
ende gaet wech als een
sceme ende en bliuet nem-
mermeer in enen stade
Ende du houdes uoer weer-
dich dattu op aldusdane
op lukes dijn ogghen en
toe leyden hem mit mi
int gherechte wie mach
reynen maken dat ontfan-
ghen is van onreynen
saden dan du die allene

biste. **C**ort sijn die daghē
des menschen ende dat
ghetal der maenden is bi
di. **D**u heueste gheset di
ne tormine die niet uor
der gaen en moghē daer om
ganc van hem een wey
nich op dat come sine ghe
wenschede dach als een
huertings. **&.** **V**i
bidden dine goedertieren
heit alre goedertierenste
uader dattu weerdighen
wils hem te gheuen uer

lichte ende rustelike woni-
ghe. **V** **O**ntfermer ende
ontfermhertighe alre lief-
licste minnaer der men-
schen wi ynnighe uerbod-
den dine goedertierenheit
Dattu uerwaerdighen
wilste hem te gheuen uer-
lichte ende rustelike wo-
nunghe. **Die vi leste.**

Hoe sal mi gheue
dattu mi inder
hellen besermes ende be-
hoedes hent dat ouer lide

dine uerbolghentheit en
mi settes tijt daerstu mijn
te ynnē weder ghedencke
deste vermoetstu dat die
doden anderwerf sal leuē
in allen daghen daer ic
mi ynnē ridderliken uech
te uerwachte ic hent dat
come mine bynne uer
wanderinghe. **D**u salte
mi roepen ende ic sal di
antwoerden ende du salte
den werken dinre hande
reynen die rechter hant

mer du heueste ouerghe-
teller mine ganghe mar
spaer mine sonden.

Here onse god wi bid-
den di dattu ontfacste die
sielen der begraouender daer
du dyn bloet onne ghe-
stort heueste weder dencke
dat wi sijn ghestubbe
ende die mensche als hoo-
ende als die bloeme des
ackers. **O**ntfermich
ende ontferner ende ghe-
rechte here wederdencke

dat wi sijn gheschubbe en
die mensche als hooft ende
als die bloeme des ackers.

Heer ghif hem die ewighe ruste ende dat ewighe licht moet hem lichten. **W**ederghedencke dat wi sijn gheschubbe ende die mensche als hooft ende als die bloeme des ackers.

an. **E**n beghif mi niet
here mijn god en ofgac
niet van mi. **Domine**
ne in furore tuo arguas.

Heer in dynre uer
volghentheit en
straffe mi niet ende in
dinen toerne en berispe
mi niet. **V**ant dine
ghesoutte steken in my
ende du heues ghestedi
ghet dine hant op mi.

Gheen ghelontheyt
en is in minen uleysche
van teghenwoerdicheit
dins toerns. **G**heen uer
de en is in minen ghebeen
te van teghenwoerdicheit

mijne sonden. **V**ant
ic mine boesheit sijn mi-
nen hoefte bouen ghegae
ende op mi beswaert als
een swaer borden.

Mine luttelken sijn
veruult ende verdouen
van teghenwoerdicheit
mijne onwijsheit.

Onsalich bin ic ghe-
worden ende ic bin ghe-
cromt totten eynden ende
al den dach ghinc ic in
bedroeft. **V**ant mi-

ne lenden sijn gheuult
mit spottene ende ghene
ghesontheit en is in mi
nen uleysche. **I**c bin
ghedruet ende ghenedert
alte seer ende ic brenne
de uan suchten myns
herten. **H**ere alle mi
begheerte is uoer di ende
mijn suchten en is di niet
uerborghen. **M**ijn her
te is in mi seer ghestoert
mine cracht heuet mi be
gheuen ende dat licht mi

re oghe en is niet mit
mi. **M**ine vrienden en
mine naesten si gheuaer
ten ende stonden teghen
mi. **E**nde die mi bi
waren die stonden weer
van mi ende die mine
siele sochten die daden mi
macht. **E**nde die mi
quade dinghen wtsochte
die spraken ydelheit ende
dochten alden dach valscheit.
Mer ic als een do
ue en hoerde niet ende als

een stomme die sinen
mont niet op en luket.

Ende ic bin ghewor-
den als een mensche die
niet en hoert ende als die
ghene weder sprake en he-
uet in sinen monde.

Vant in di here heb
ic ghehoept ende du sals
mi verhozen here mijn
god. **V**ant ic sprac
op ghene tijt en moeten
mine wanden hem op
mi bouen veruouwen

als mine woeten werden be-
weghet so spraken si op
mi grote dinghen.

Vant ic in die slaghe
ter pinen bereyt bin ende
mijn wee is alle weghe
in mijn aensichte.

Vant ic sal uoert-
kundighen mine boef-
heit ende om mine sonde
drucken. **M**ine wandr-
leuen ende sijn ghestedi-
ghet op mi ende sijn wer-
menichfoudicht die mi

boeslike ghehaet hebbē.

Die mi quaet uoer
goet weder gheuen die
hebben mi ofghetrect
want ic die goetheyt na
volghede. **E**n beghef
mi niet here mijn god
en ga niet van mi. **an.**

Dencke here in mijn
hulpe mijn god mijns
heyls. **H**ere ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **an.** **E**n be

ghif mi niet here mijn god
en ga niet van mi. **Anth.**

Make ghelont here mi-
ne siele want ic di ghe-
sondicht hebbe. **Beatus**

Salich is **qui in.**

die daer inwende-
liken verstaet op den noet-
toefighen ende op den ar-
men inden quaden daghe
sal hem die heer verlos-
sen. **D**ie here behoude-
ne ende makene leuen
dich ende makene salich

in der eerden ende ouerghewe-
ues niet in die siele synre
uanden. **D**ie here bren-
ghe hem hulpe op dat
bedde syns droeuighen
seer al syn ghespreyde bed-
de heuestu omghekeert in
synre crancheit. **I**c
sprac here ontferme di
myns make ghelont mi-
ne siele want ic di ghe-
sondicht hebbe. **M**ine
uande spraken mi qua-
de wanneer sal hi steruen

ende syn name uergaen.

Ende wast dat hi bin
nen inghinc op dat hi sa
ghe hi sprac ydelike din
ghen ende syn herte sal
hem boesheit uergaderen.

Hi wt ghinc buiten
ende sprac in dat selue.

Aveder mi ruerden
alle mine uanden weder
mi ghedachten si quaet.

Den bose woert sette
den si weder mi die daer
slaept en sal hi niet meer

doen op dat hi uerrise.

Vant die mensche
myns ueden in dien ic
trouwe die mine brode
at die heuet grotelike uer
meerret die onder tredin
ghe op mi. **M**er du here
ontferme myns ende uer
werke mi weder ende ic sal
hem uerghelden. **I**n
dien beande ic dattu mi
woudes dat myn want
hem niet en sal uerrou
wen bouen mi. **M**er

mi ontfenghestu om die
onnoselheit ende mede
uesteds du mi voer dine
aensichte in ewicheit.

O hebenedyt sijstu he-
re god israhels van ewic-
heit in ewicheden dat ghe-
werde dat ghewerde.

Here ghif hem die e-
wighe ruste ende dat ewi-
ghe licht moet hem lich-
ten. **M**ake ghelont
here mine siele want ic
di ghelondicht hebbe.

añ. **M**ine siele heuet
ghedorst tot gode den le
uendighen borne wan
neer sal ic comen ende o
penbaer uerschinen uoer
sinen aensichte. **Quem**

Also die **admodū.**
lyert begheert
tot den borne der waterre
also begheert mine siele
tot di o god. **M**ine sie
le heuet ghedorst tot go
de den leuenden bornes
wannen sal ic comen

ende openbaer uerschijnen
voer den aensichte goeds

Mine tranen waren
mi brode dach ende nacht
als men mi daghelics ~~sey~~
~~te~~ seyde waer is dijn god.

Dese dinghen heb ic
ouer dacht ende wtgoyt
in mi mine siele want
ic sal ouer gaen in die
stede des wonderliken ta
bernakels hent totten hu
se goeds. **I**nder stem
men der hogher vroude

ende des beliens is dat ghe-
luut des die daer waer-
scapt. **V**vaer om bis-
tu bedroeft siele mijn en
waer om uerstoeftu mi.

Hope in gode want
ic noch hem belien sal
salichgheuer mijns aen-
sichts ende mijn god.

Tot mi seluen is uer-
stoert mede mine siele daer-
om sal ic dijner gheden-
ken. Van lande des iorda-
nes ende hermonium na-

den cleyuen berghen. v

Dat afgronde in roe-
pet dat afgronde inder ste-
men dynis catharacten dat
is die hem ontfliken.

Alle dine hoghen en
alle dine vloeden syn ouer-
gaen ouer mi. In dien
daghe gheboet die here si-
ne ontfermicheit ende in
der nacht sinen sanc.

Gi mi is mijn ghe-
bet tot gode mijns leuens
ic sal tot gode spreken du

biste mijs ontfangher.

Vvaer om uerghe
testu mi ende waer om
gae ic bedroeft als mi
die yanden pine aen doen.

So als mine ghebeen
ten te breken so spreken
mi scandelike mine wa
den die mi bedrucken.

Als si tot mi segghē
op elken daghe waer is
dijn god. **V**vaer om
bistu bedroeft siele mi
ende waer om mede uer

stoerstu mi. **H**ope in
gode want ic noch hem
belien sal salichghener
mijns aensichtes ende
mijn god.

Heer ghif
hem die ewighe ruste en
dat ewighe licht moet
hem lichten. **a.**

Mine
siele heuet ghedorst tot
gode den leuendighen
borne wanneer sal ic co
men ende uerschijnen voer
den aensichte goeds.

an. **E**n ghif niet de

beesten niet die sielen die
di belien ende die sielen der
armen en uerghet niet int
gynde pater noster. Et ne
nos. f. Hier beghint die

Dieuende lesse.
Mijn gheest sal werde
ghedunnet mine daghen
sellen korten. Ende allene
is mi daer bouen dat graf.
Ic en heb niet ghelondi-
ghet ende mijn ogghen wo-
net in bitterheit wie mi
here ende sette mi bi di en

wes hant du wils uech
ten weder mi. **M**ijn daghe
sijn ouerleden mijn ghe
pense sijn uerstroyt quel
lende mijn herte. **S**i keer
den den nacht inden dach
ende na den donckerheit
anderwerf hope ic dat licht

Ist dat ic uerbeyden
de ghedoghe die helle is
mijn huus ende ic spren
de mijn bedde in die donc
kerheit. **I**c seide te vilen
etter du biste mijn vader

ende mijn moeder ende
den wormen seide ic mi
ne suster waer is nu mi
ne uerbeydinghe of mi
ne wechsonheit du biste
here mijn god. R.

Uerlostese uander pi
nen der hellen die te bra
kelte die metaelsche poer
ten ende uandeste die hel
le die gheueste licht op dat
si di saghen die daer wa
ren inder pinen der helle.

V. Die daer riepen

ende spraken du biste toe
ghecomen uerlosser der
werlt die te brakeste die
metaelsche poerten ende
uandelste die helle die ghe
ueste licht op dat si di sa
ghen die daer waren in
der pinen der hellen. *Die*

achtende les.
Dyn ghebeente als
dat uleysch uertreut was
henc aen minen velle
ende mine lippen syn al
lene ghebleuen ontreut

minen tanden. **O**ntfer
met v minre ontfermet
v minre sonderlinghen
ghi mine vrienden want
die hant des heren heuet
mi gheruert. **W**aer om
ueruolghe ghi mi als god
ende wert uersaet van mi
nen uleysche wie sal mi
gheuen dat ghescreuen
werden mine redenen **W**ie
sal mi gheuen dat si wer
den wtghegrauen in een
boer mit een yseren grif

fel of mit enen lodenen
plombette of dat si wer-
den ghehouden mit enē
beytel in enen kecelinc. **I**c
weet dat mijn uerlosser
leuet ende dat ic inden ionc-
ten daghe weder op staen
sal vander eerden. **E**nde ic
sal anderwerf omme ghe-
daen werden mit minen
uelle ende sal in minen
ulepsche gode sien dien
ic selue sien sal ende mi-
ne ogheyn bescouden sel

len ende gheen ander. Dit
is mijn hope die mi be-
houden gheset is in mi-
nen scoet. **R** **M**ijn uer-
losser leuet ende inden ionc-
ten daghe sal ic weder op-
staen ende alle mine ghe-
beenten sellen weder uer-
nywet werden. Ende in mi-
nen uleysche sal ic siene
mijnen god. **V** **M**ine
siele louet den here ic sal
den heer louen in minen
leuen ende sal hem loue

langhe singhen also lan-
ghe als ic wesen sal. Ende
in minen uleysche sal ic
sien minen god. **Dit is**
die neghende lesse.

Broeders sijn wi alle
ne in desen leuen
hopende in xpo. So sijn
wi die iammerlicste na
allen menschen. **M**er nu
is xps weder opuerstande
uanden doet derste uan
den slapenden want bi
den mensche is comen

die doet ende bi den men-
sche die weder opuersta-
denisse der doden ende als
in adam alle mensche
steruen also sellen leuen
dich werden alle mensche
in xpo elc in sinen ghe-
oerdenen graet ende die
eerste van hem allen xps
ende woert die xps toe-
horen in sijner toewen-
ste. **D**aer na ist eynden
als xps op gheheuen he-
uet dat rike den here den

uader als di gheledighet
heuet alle princelicheit
machticheit cracht ende
ende heerlicheit. **M**er hi
moet te uoren regneren
thent hi alle sine uan
den sette onder sine uoe
ten ten lesten so sal uer
deruet werden die uan
den die doet want alle
dinghen heuet hi onder
gheworpen onder sine
uoeten. **M**er want hi
spreket alle dinghen so

syn hem sonder twiuel
alle dinghen onder ghe
worpen wtghenomen
die hem alle dinghen on
der heuet **O**er als hem al
le dinghen onder worpē
heuest so sal hem oer die
sone onder werpende syn
die hem alle dinghen
onder worpen heuet op
dat god si alle dinghen
in allen dinghen. **R.**

Ewich god in wes
macht staet die mensche

schelike staet wi bidden
dattu die sielen alre ghe-
louigher doden ontfyn-
deste van allen sonden

Op datse die doet niet
ouder gaet ende datse die
vrucht der penitencien
die hoer wille altoes be-
gheert niet en uerliessen.

V. 2. Du die in dat cru-
ce ghelat wortste ont-
fenghest den moertena-
re die late berouwenisse
hadden wi bidden di goe-

der tierliken of wasschen
hoer sonden. **O**p datse die
doet niet onder gaet ende
dat si die vrucht der peni-
tencien die hoer wille al
toes begheerde niet en ver-
lieden. **H**ere ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **O**p datse die doet
niet ondergaet ende datse
die vrucht der penitencie
die hoer wille altoes begheer-
de niet en verlieden.

Antij totten lauds.

Die oetmoedighe ghe-
beenten sellen seer uerrou-
wen. *Miserere mei deus.*

God ontferme di mij-
re na dynre groter
barmherticheit. **E**nde
na menichfoudicheit dij-
re ontfermenisse delighe
mine boesheit. **W**assche
mi voertmeer van mynre
boesheit ende reynighe mi
van minen sonden.

Vant ic mine boes-

heit bekenne ende mine
sonden is altoes teghen
mi. **D**i allene heb ic
ghesondicht ende quaet
heb ic uoer di ghedaen op
dattu gherechtuerdicht
werdes in dinen woerden
ende op dattu uerwinnes
alstu werdes gherechtighet.
Sie aen want in boef-
heit ontfanghen bin en
in sonden ontfenc mi mi-
ne moeder. **S**ie aen wat
tu die waerheit ghemint

heues du heues mi die
onkundighe ende die uer
holen dinghen dymre
wyshheit gheopenbaert.

Du salte mi bespren
ghen mit ysopen ende ic
sal werden ghereynicht
du salte mi wasschen
ende ic sal wit werden bo

uen sine. **D**u saltese
gheuen minen oren bli
scap ende vroude ende die
etmoedighe ghebeenten
sellen seer uervrouwen.

Afkeer dyn aensicht
van minen sonden ende
delighe alle mine boeshe
den. **G**od soep in mi een
reyn herte ende den rechte
gheest uernywe in mi
nen binnensten. **E**nde
niet en werp mi van di
nen aensichte ende dinen
heilighen gheest en neem
niet van mi. **G**hif
mi weder die vroude d'ys
heilgheniers ende mitten
uorsteliken gheest ghe

stādighē mi. **I**c sal di
ne weghe den bosen leren
ende die di niet en oefenē
sellen totti bekeren. ~

Verlosse mi vanden
bloede god god mijns heyls
ende mijn tonghe sal uer
hoghen dine gherrechtich

heit. **H**ere luke op mi
ne lippen ende mijn mont
sal uoertkundighen din
lof. **V**ant hadstu

ghelwilt offerhande ic had
se di vimmer ghegheuen

di en sal niet lusten inde
offer datmen al uerbrant.
Een bedroeft gheest
is een offerhande gode een
rouwich ende een uernedert
herte en saltu god niet uer
smaden. **H**ere doe goet
like in dinen goeden wil
le mit syon op dat die muu
ren van iherusalem ghe
tymmert werden. **D**an
saltu ontfanen die offerhā
de der gherechticheit ende
offer gauen ende datmen

te male uerbrant so sellen
si setten op dinen outaer
calueren.

Here ghif hē
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem

lichten. **a** **D**ie oetmoe-
dighe ghebeente sellen seer
ueruouwen. **a**

Here
uerhoze mine bede tot di
sal comen alle uleysche.

G **Te deet ymnus.**

Od di betemmet loue
sanc in syon ende di woxt
die gheloesnisse betaelt

in iherusalem. **V**erho
re mine bede tot di sal co
men alle uleysche. **D**er
boser woerden die sijn uer
moghende worden bouen
mi ende onser ofkeringhe
van di saltu ghenadich we
sen. **S**alich is dien die
du wtuerrozen heueste en
du aenghenomen heuest
hi sal wonen in dinen
viden uoerhoue. **W**i
sellen werden ueruijlet
inden goeden dijns huus.

dijn tempel is heilich wō-
derlike in ghelueghenre ghe-
rechticheit. **V**erhoer ons
god onse salichghenre ho-
pe alle die eynden der eerden
ende uer in die see du berey-
des die berghen in dijner
cracht onghewoont mit
macht die beweghes den
grond der see dat gheluyt
der gulden. **D**at heyden
volc sal werden beweghet
ende die bewonen dinen
lesten eynden die sellen hē

vruchten van dinen tē-
kenen des wtganghes der
metten ende der uesperē
salte uerwallustighen

Du uisenteerdes die
eerde ende makeste dron-
ken du uermenichfoudi-
ghest rike te maken.

Die vloet goeds is uer-
uult mit water du he-
ueste bereyt hoer spise
want also is hoer berey-
dinghe. **H**oer riuierē
makestu binnen dron-

ken du uermenichfou-
digheste hoer gheboert
in dinen druppen sal uer-
bliden die daer groyt.

Du salte ghebenedien
die cronnen des iaers din-
re lieflichkeit ende dine
uelden sellen werden uer-
uult mit volre vruchte.

Die scoenen vander
woestinen sellen uet wer-
den ende die houelen sel-
len werden ghegoxdt mit
hogher vroechden.

Die weder der scapen die
sin ghecleet ende die dalen
sellen ouerulopen van
weyde si sellen roepen ende
loue sanghe spreken.

Here ghif hem die ewi
ghe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten. *a.*

Here uerhoze mine be
de tot di sal comen alle
uleysche. *an.* **D**ine
rechterhant ontfenc mi.

Godeus deus meus.
Oo mijn god van

dat eerst beghint te lichte
wake ic totti. **M**inne
sielen dorst in di hoe me-
nichfoudelike begheerde
di mijn uleysch. **E**nde
woesten lande inden onwe-
ghe daer gheen water en
was daer verscheen ic di
als in heiligher begheer-
ten op dat ic saghe dine
cracht ende dine glorie.
Vant beter is dine
vernuytichheit bouen le-
uen minen lippen sellen

di louen. **A**ldus sal ic
di benedien in minen le
uen ende sal in dinen na
me verheffen mine han
den. **A**ls mit sincer ende
mit uetticheit werde uer
uult mine siele ende mi
ne mont louet di mit
lippen hogher uolichheit.
Aldus was ic dins
ghedachtich op minen bed
e in di wil ic vroe eerst
dricken wanttu mijn hul
per heues gheweest.

Ende onder die dencken
se dymre uloghelen wil
ic hoedlike uerrouwen
na di aen hem mine siele
dine rechterhant ontfenc
mi. **M**er si sochten mi
ne siele te uergheues in
gaen moeten si in dat ne
derste der eerden ghegheue
werden si in handen des
sweerts si sellen werden
der wosten deel. **D**ie co
minc sal hem verbliden
in gode alle die in hem

liuereu sellen ghelouet
werden want ghestopt
is die mont der gheenre
die quaet spreken. **Ps.**

God ontferme hem
onser ende benedie
ous syn aensichte in lich
te hi op ons ende ontfer
me onser. **O**p dat wi in
eertrike moghen kennen
dinen wech ende onder
alle volke dyn heyl.

Belen moet di god
dat wolt di moeten belie

alle volke. **H**en uerbli
den ende hoghe uerrouwe
hen die ghemene luden
want du rechtet dat volc
in ghelicheit ende die ghe
mene luden op der eerden
leydestu. **B**elien moet
di god dat volc di moet
belien alle volke dat eert
rike heuet vrucht gheghe
uen. **O**ns moet ghebe
nedien god ende hem moe
ten ontfien alle eynden
van eertrike. **H**ere ghif

hem die ewighe ruste en
dat ewighe licht moet
hem lichten. *an.* **D**ine
rechtichant ontfene mi.

an. **H**ere wtrecke hoer
sielen uander poerten der
hellen. *Desen salm sanc*
ezechias die coninc doe hy
god sijn leuen xv. iaer ver
lenghet hadde en ghene
sen was. Ego dixi in

In dimidio dierum.
Ic sprac inden mid
den myner daghen ic gae

totter poerten der herten.

Ic sochte dat daer ouer-
bluen minne iaren ic
sprac ic en sal niet sien
gode den here inden lande
der leuender. **I**c sal uoert
niet meer aensien den me-
schen ende den wonaer der
rusten. **M**ijn gheboer-
te is al of ghenomen en
te gader ghelvonden van
mi als een tabernakel der
eerden. **M**ijn leuen is
besneden ghelike als vā

dien die wriet als ic noch
begonde so onder suet hi
mi uanden morgHEN tot
ten auonde saltu mi eni
den. **I**c hoepte totten
morgHEN als een leue also
te wret hi al mine bene
Vanden morgHEN tot
ten auonde saltu mi eni
den als van eenre swaluē
ioug also sal ic roepen
als die duue sal ic ghe
dencken. **M**ine ogHEN
sijn ghedunnet in op

te sien uit hoghe. **H**ere
ic lide ghewelt wat sal ic
segghen of wat sal mi ant
woerden als ict selue ghe
daen hebbe. **I**c sal di we

der dencken alle mine iare
in bitterheit myner siele

Here of men aldus le
uet ende is in aldusdane
myns gheests leuen du
salte mi berispen ende le
uendich maken sich in ure
den is mijn bitterheit alre
bitterste. **M**er du wtter

kedestu mine siele op dat
si niet en uerghinghe du
uerborpest achter rug
ghe alle mine sonden.

Vant die helle en sal
di niet belien noch die doet
en sal di niet louen si en
sellen niet uerwachten di
ne waerheit die neder gae
in dat neder water.

Die daer leuet hi sal
di belien als ic huden ua
der den soen kont doen sal
dine waerheit. **H**ere be

hout mi ende onse salme
sellen wi singhen alle
die daghe ons leuens in
den huise des heren.

Heer ghif hem die
ewighe ruste ende dat e-
wighe licht moet hem
lichten. **a.** **H**eer wtrec-
ke hoer sielen uander poer-
ten der hellen. **a.** **A**lle
gheesten louen den here.

Louet **laudate.**
den here ghi van
den hemelen louet hem

inden hoghen. **L**ouet
hem alle sine enghelen lo
uet hem alle sine crachte

Louet hem sonne en
mane louet alle sterren
ende licht. **L**ouet hem
ghi hemele der hemelen
ende die wateren die bouē
den hemele syn moeten
louen den name des heren
Vant hi sprac ende
si syn ghemact hi ghe
boet ende si worden ghesca
pen. **H**i sette se ewelike

in ewichheit hi sette tghēbot
dat niet achter bliuen en
sal. **L**ouet den here ghi
uander eerden heymelike
weghe onder der eerden ende
alle afgronden. **V**uer
haghel snee us wijnt der
waghen die werken dat
woert des heren. **B**er
ghe ende alle houelen vruch
tebaer houte ende alle cedar
bomen. **G**eesten en alle
uie serpēten ende uoghe
len gheueert. **C**onin

ghen van eertrike ende
alle volken prinsen ende
alle rechteren inder eer
den. **I**ounghe ende
magheden ouden nutte
ionghen moeten louen
den name des heren want
sijn name allene uerho-
ghet is. **S**ims werde-
liken te belien dat is bo-
uen hemel ende eerde en
sims volcs horen heuet
hi uerhoghet. **L**oue
sant alle sinen heilighen

den kinderen van israhel
den volke dat hem ghenaa-
ket. *Cantate domino.*

Singhet den heer
op allen sanc sin
lof is inder heiligher ver-
gaderinghe. **I**srahel ver-
blide hem in dien die hem
ghemaect heuet ende die
dochteren van syon hoghe
verrouwen si hem in
horen cominc. **S**i moe-
ten louen den name in een
drachtighen versamenide

Langhe inder bonghen
ende in sanctoer singhe
si hem. **U**vant die he
re wel behaghet in sinen
wolke ende die sachtmoe
dighe heuet hi uerhoghet
in salicheit. **I**n glorie
sellen hem die heilighen
hoghe uerrouwen ende
in horen slaepcameren sel
len si verbliden. **D**ie ho
ghe vroude goeds sal we
sen in kelen ende op beyde
syden luydende swerde in ho

ren handen. **O**m wreke
te doen in dien die uerre
ghebooren sijn ende om te
beselden die ghemene
luden. **O**m te binden
haer coninghen in uoet
helden ende haer edelinghe
in hantbanden. **O**p dat
si doen moghen in hem dat
bescreuen gherecht te se

Laudate dñm.

Louet den here in si
nen heilighen louet den

heer inden firmamenten
sijner crachten. **L**ouet
hem in sinen crachten lo
uet hem nader menichfou
dicheit sijner groetheit.

Louet hem inden ghe
lude der basunen louet
hem inden sanctori ende
inder herpen. **L**ouet
hem in bonghen ende in
eendrachtighen versamē
den sanghe louet hem in de
snaren ende in organen.

Louet hem in wel

ludende gymbalen louet hē
in gymbalen der uolherte-
liker bliscap alle gheesten
louen den here. **H**ere ghif
hem die ewighe ruste ende
dat ewighe licht moet hem
lichten. **an.** **A**llen
gheesten louen den here.
an. **O**ntbint here ho-
re sielen van allen bandē
der misdaden op dat si we-
der opuerweert werden wt
adaem inder gloxien der
opuerstandnissen.

Benedictus dñs.

hebenedyt si die
here god van israhel wāt
hi sin uolc gheuant en
uerlost heuet. **E**nde hi
heuet ons gherecht den
horen der salicheit in da
uids huus syns kints
gheslachte. **A**ls hi ghe
sproken heuet wt den mō
de synre heiligher pro
pheten die van beghin
ne der werlt gheweest
hebben. **H**eil van on

sen uanden ende van alder
gheene handen die ons ha-
ten. **O**m te doen beten
herticheit mit onsen uade-
ren ende te ghedencken syn-
re gheloefnisse. **D**enert
die hi swoer tot abraham
onsen vader dat hi ons he-
seluen gheuen woude.

Op dat wi sonder angst
uerlost werden uanden ha-
den onser uanden hem die
nen souden. **I**n heilicheit
ende in rechtuerdicheit

uoer hem al onse daghe.

Ende du kint du bist
te een propheete des alre o-
uersten gheheten wanttu
salte uoergaen uoer dat
aensichte des heren te be-
reiden sine weghe. **T**e
gheuen wysheit des heils
sinen volke in uergif-
nisse hoerre sonden.

Mitten binnensten der
verniherticheit ons goeds
daer mede heuet hi ons
gheuant die wt den ho-

ghen op ghegaen is.

Inlichte here dien
die sitten in duisternisse
ende inden sceme des doets
te leyden onse voeten inde
wech des ureden. **H**ere ghif
hem die ewighe ruste ende
dat ewighe licht moet
hem lichten. **O**ntbijnit
here hoer sielen van alle
banden der misdaen op dat
weder opuerwert werden
mitten heilighen wt adae
inder glozen der opuersta

V Ic hoerde die stemme
uanden hemel tot mi spre
ken scruct salighe doden
die in gode steruen. **P**ater
noster. **H**ere ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **H**ere wttrecke ho
re sielen uander poerten
der hellen. **I**c gheloue te
sien dat goet des heren in
den lande der leuender. **H**e
hoer mijn ghebet. **E**nde
mijn roepen come totti.

S moeten **Coll.**
behouden deel der
saligher opuerstandnisse
ende moeten weerdich wer-
den te hebben dat ewighe
leuen onermids di ihu xpc
salich behouder der werlt
die mitten uader ende den
heilighen gheest leuet ende
regneers ouer al in ewich-
heit der ewichheit. **Ps.**

Louet siele mijn de
here ic sal louen
den here in minen leuen

ic sal singhen minen go
de also langhe als ic sal
sijn. **E**n wilt niet ghe
trouwen in die vorsten
in sonen der menschen in
welken gheen heyl en is.
Sijn gheest gaet wt ende
sal weder keren in sijn
eerde in dien daghe sellen
uergaen al hoer ghedach
ten. **S**alich is hi des sine
hulpe is iacobs gode die
maecte den hemel ende die
eerde ende mere ende alle

die daer ynnē sijn. **D**ie
behuedet die waerheit
inder ewichheit hi doet ghe-
rechte den ghenen die on-
recht liden hi gheuet spi-
se den hongherighen.

Die here ontfyngt die
nuttē voeten ghebonde
sijn die heer inlichtet
den blinden. **D**ie here
op recht die nederslaghe-
ne die here minnet die
rechtueerdighe. **D**ie here
behoet die ireemden ende

ellenden die wesen ende we
duwen sal hi ontfacen en
die weghe der sondaren
sal hi uerstoxen. **D**ie hē
sal regneren inder ewighe
den din god syon in die
gheboorte ende int ghe
boert. **H**ere ghif hem
die ewighe ruste ende dat
ewighe licht moet hem
lichten. **C Collecta.**

God die ons vader
ende moeder ghebo
des te eern ende ontfernie

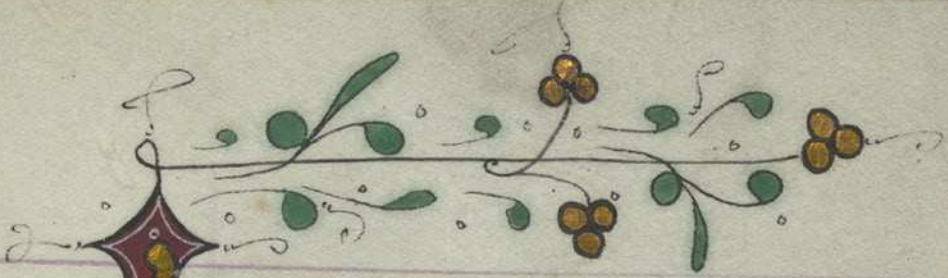
guetlike den sielen minne
ouderen ende ghif hem uer
latinghe uan horen son
den. Ende allen die mi be
uolen syn ende die mi
goet of quaet ghedaen
hebben ende dien ic misdaet
hebende daer ic sou dich bi
uoer te bidden ende laetse
mi sien besouwen inder
bliscap der ewigher daer
heit. *Collecta.*

Die dien properlike
toe behoert tontfermen in

te sparen wes ghenadich
allen sielen ende sonderli-
ghe daer ics uwer beghe-
re ende uerghif hem hoer
sonden op dat si uyp ont-
bonden uan banden des
doets weerdich werden ouer
te gaen int leuen. *Coll.*

Daghe here dyn
oren tot onsen be-
den daer dine diene dyn-
re barmherticheit mede
bidden dat die sielen dyn-
re dienen ende diensere

die du van desen eertrike he
ueste hieten gaen willest
setten in dat lant des urede
ende des lichtes ende gon
nen wils gheselschap der hei
lighen ouermids onsen
here ihu xpm dinen soen
die mitti leeft ende regne
ret in enicheit des heilighē
gheest in ewichheit der ewic
heden. Amen. **H**ere ghif
hem die ewighe ruste en
dat ewighe licht moet
hem lichten. **S**i moe

ten rusten in weiden. **A**
men. **Dese** na volghende
lessen mitten responsorie
houtmen buten besloten
tijde dits derste en is gheuo
men wt salamons boec.

En ghif din
ere niet den
weemden
ende dine
iaren den weiden op dat
malichte die van bute
niet veruult en werden
mit dinen crachten ende

dine arbeyde sijn in enē
uereinden huse ende dan
droefliken suchtens inde
lesten wanneer du uer
teert haddes dijn uleysch
ende dijn lichaem. **R.**

Ic gheloue dat mijn
uerlosser leuet ende
dat ic opuerstaen sal wt
ter eerden ten ionxten da
ghe ende in minen uley
sche sal ic sien gode mi
nen ghesontmaker. **V.**

Dien ic selue sien sal

ende gheen ander ende mit
nen uleysche sal ic sien go
de minen ghesontmaker

Dander les wt salomōs wt.

Beter is een goet na
me dan duerbaer
salue ende die dach des do
des dan die dach als men
ghebozen wert beter is te
gane tot den huse des weer
scaps. Want inden huse
des scrijens so wert ver
maent dat eynde alre lu
den op die noch leuet den

ke wat toecomende si. **R.**

Nere wanneer du co-
meste dat eertrike
te rechten waer sal ic mi
uerhuden vanden aensich-
te dyns toernes want ic
alte seer ghesondicht heb-
be in minen leuen. **V.**

Myn misdaeden ont-
fruchten ic beuende ende
uoer di scame ic mi here
en wil mi niet uerdeme
alstu comste te gherech-
te want ic alte seer ghe-

Sondighet hebbe in mi
nen leuen. *Die derde les.*

Ves aendenckende
dijns scppers in
dinen daghen dinc ioghet
eer dat comt die tijt
dinc droeuigher bedruc
kenisse ende dat ghestub
be weder keert in sin eerde
ende eer die gheest weder
gaet totten here dien gaf

O Je lasari *R.*
weder opuerwer
kede stinkende uanden

den graue. **D**u here ghif
hem ruste ende een stede der
uerghifnisse. **v.**

Die
toecomende biste te oerdele
die leuende ende doden ende
die werlt mitten vuere.

Die here ghif hem ruste
ende een stede der uerghif
nisse. **Die vierde lesse.**

Dyn doden here sel
len sellen leuen
ende die ghedoot sijn sellē
weder op staen uerwecket
v ende leuet ghi die woet

inden stubbe want dū
du is dūwē des lichte
de ende de ruelen lant
sal hi neder trecken in e
nen stortende nederual

Dile. *Respons.*
Je anct des dwets

uerueert nu mi die da
ghelics ghesondicht
hebbe. Want in die hel
le en is gheene verlossin
ghe ontfenne mijns
god ende behout mi. *v.*

God in dinen name

behout mi ende in dynre
crachteliker doghet wie
mi want inder hellen en
is ghene verlossinghe
ontferme myns god en
behout mi. *Die vlesse.*

Wt den propheete osee.

Die woerden sprac
die here ic sal mijn volc
uyen van des dodes hant
vanden dode sal ic hem
verlossen. *O* du doet ic
sal dyn doet syn ende du
helle ic sal syn dyn beste

troest is verhuidet uoer mi-
nen oghe want ic sal tus-
schen broeders deylen die here
sal te uoren seyn den enen
bernen den wynt opstaende
uander woestnisse ende sal
uerdroghen syn adern en
sal uerwoesten sine borue.

Here weder dencke **&**
mine sonden niet
alsthi salte comen oordelen
die werlt mitten uier.

Here mijn god wise te rech-
te minen wech uoer dine

aensichte alstu salte come
oerdelen die werlt nutten
uure. *Die vi lesse en is wt
den prophete daniel.*

Vele van dien die sla
pen inden stubbe
der eerden sellen weder uer
waken die ene mit ewighe
leuen die ander in dat scan
deliken laster op dat si ewe
liken sien. *Mer die gheleer
de sellen lichte blencken als
dat lichte sijn des firmame
tes ende die uele mensche*

leren als die sterren in on
uergandiken ewicheden.

Ghyf hem here **R.**

die ewighe ruste en
dat ewighe licht moet he
lichten. **V.** Hoer sielen moe
ten in goeden bliuen ende
hoer saet moet eruen die
eende. Ende dat ewighe licht
moet hem lichten. **Die**

Also als **vij leste.**
alle menschen ster
uen in adam also sellen
si oec alle die in xpo le

uendichj werden een ygher-
like in sinen ondenken graet
daer xps dat eerste beghin
of is voert daer na die xpm
toe horen in sinre toewen

Uste. *Respons.*
vi bidden alre goe-
dertierenste vader dijner goe-
dertierenheit datstu di weer-
dighen wilste hem te ghe-
uen licht ende rustelike wo-
nunghe. Ende dat si inden
tabernakel der wttertoer
gheset werden ende hem ho

ghe moeten gloriëren dat si
ontgaen sijn den uleysche-
liken anxtē eweliken tele-
uen inden lichte te wone

Here ist dat hem aen-
ghelighen enughe ulec-
ken der eertscher besmit-
tinghe die ontfynide du
mit uerghenene. Ende dat
si inden tabernakel der wt-
uerroren gheset werden en
hoghe moeten gloriëren
dat si ontgaen sijn den
uleyscheliken anxtē ewe-

like te leuen inden lichte
te wonen. Dit is die vijles
en is ghenome wt sinne
pouwels boec.

Niet een goet godli
ke dinc spreke ic v alle sel
len wi weder opuerisen
mar niet alle en sellen
wi uerwandelen bouen
mate corteliken in enen
ogheneblicke inder ionc
ster basunen Want die
basune sal singhen ende
die doden sellen opuerri

sen alinghe onuergan
ghen ende wi sellen on
uerwandelt werden. **R.**

Here die sielen die di
belien ende ghif
niet ouer den besten en
die sielen der armen en
uerghet niet int eynde.

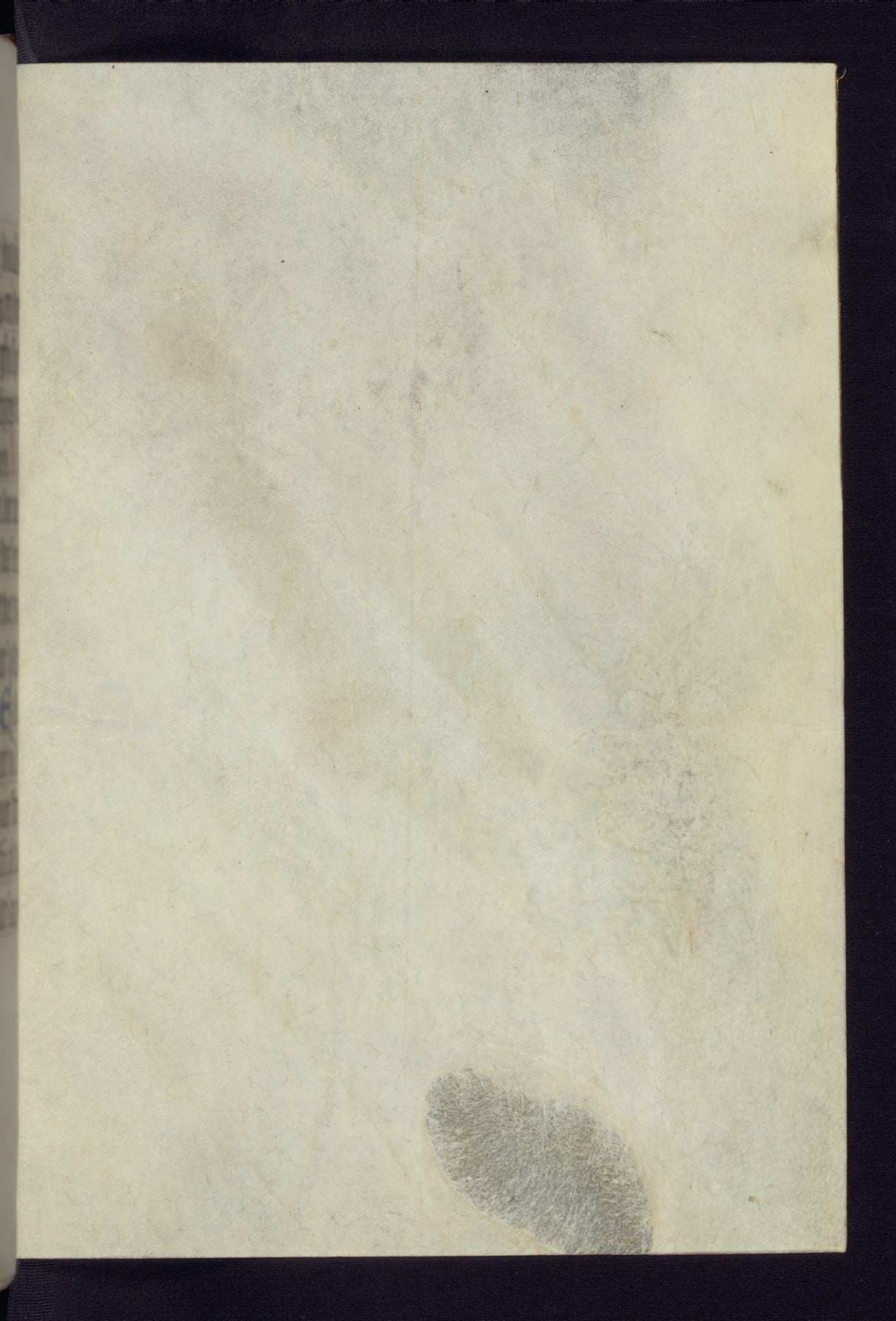
V. **N**iet en moet in
hem die want worden
ende die soen der boeshe
den en moet niet meer
aen setten hem te scaden
ende die sielen dynar ar

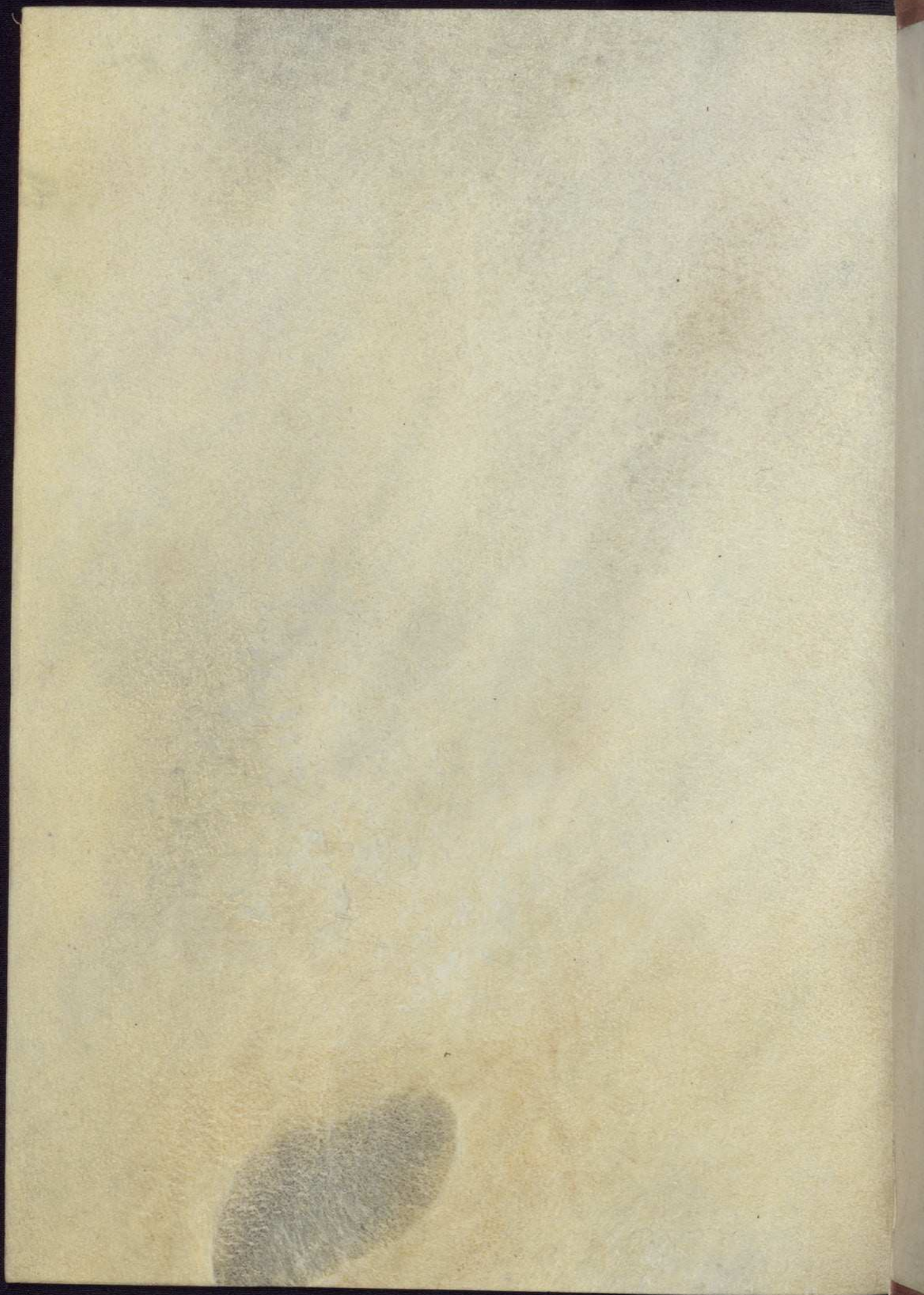
men en uerghet niet int
eynde. *Die negghendes les.*

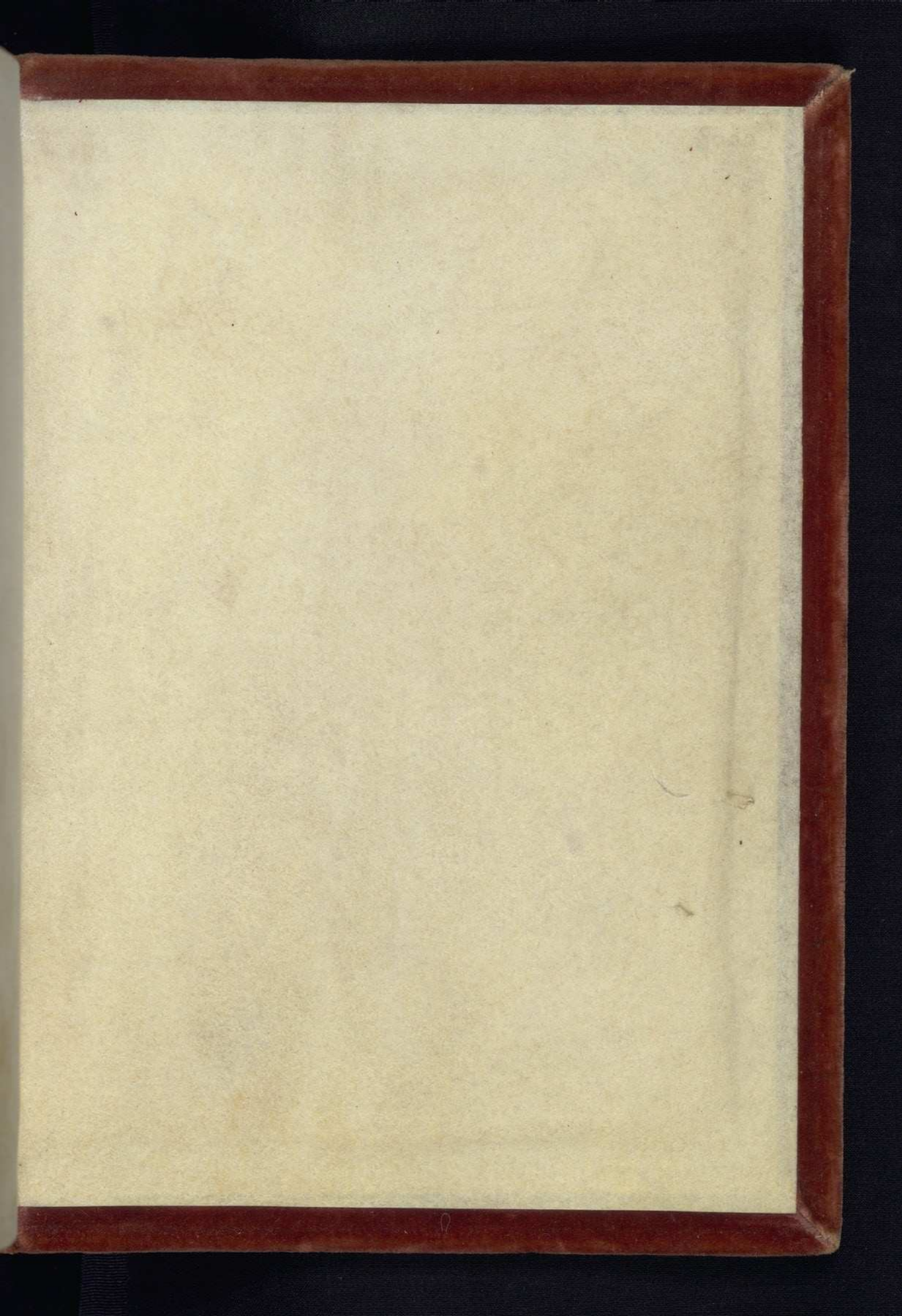
Ghi broeders sult
weten uliteliken
dat die dach des heren also
toetomen sel als een dief
inder nachte want als
men segghen sal uwe
en sekerheit dan sal op
hem comen dat snelle
uergaen als droeuich
seer die inden buke heuet
ende en sellen niet ont
flien *Mer ghi broeders*

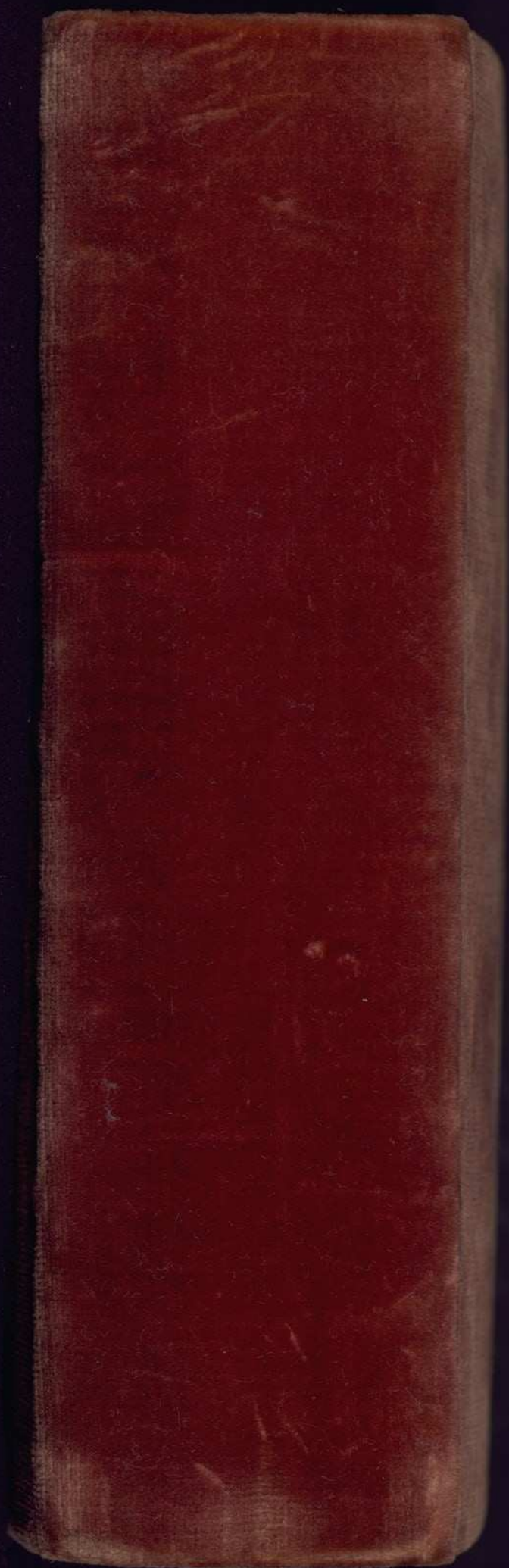
en sijt inder duisternis
dat v dach als een dief be
gripe want ghi sijt alle
sonen des lichtes ende des

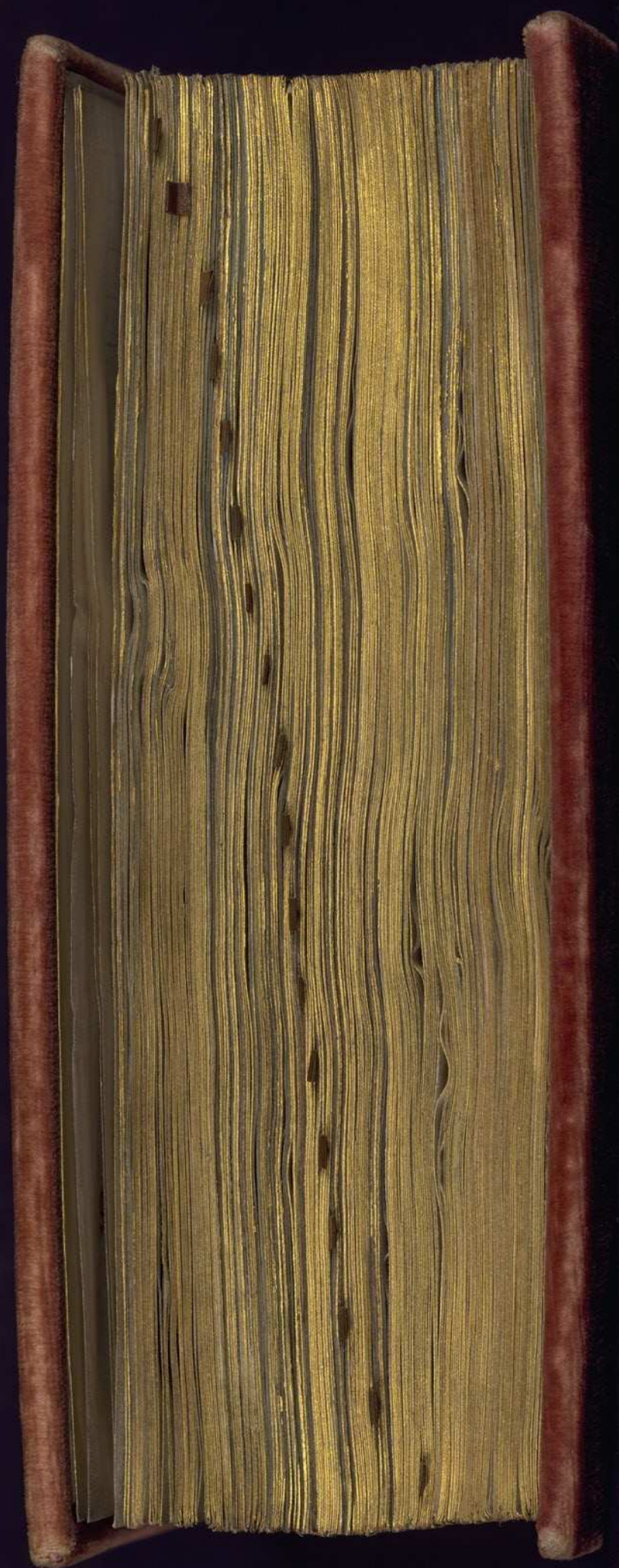
I daghes. **Respons.**
Ic bin die opuersta
denisse ende dat leuen spre
ket die here die in mi ghe
loeft al waer hi doet hi sou
de leuen. **v.** **E**nde alle me
sche die leuet en louet in
mi en sal niet steruen in
ewichheit. **E**n al waer hi
doet hi soude leuen.

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201

<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2009